8 ŞUBAT 1980 CUMA 10 LIRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

"Türkiye, bir nükleer savaşta topun ağzına sürülmüştür"

CHP Manisa eski Milletvekili Mustafa Ok'un milletvekili olduğu dönemde CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e ABD üsleri ve ikili anlaşmalara ilişkin gönderdiği açık mektup 2'nci sayfadaki Düşünce Alanı köşemizde.

"İşçiler aşlarına,ekmeklerine ve canlarına yönelen saldırıların üstesinden gelecektir"

TARİŞ işçileri direnişte kararlı

● Karşıyaka Asliye Hukuk Hakimliği,işçilerin direnişi nedeniyle TARİŞ'te herhangi bir hasar olmadığına karar verdi

İZMİR (DEMOKRAT)

TARİŞ işyerlerinde işçilerin direnişi nedeniyle hasar meydana geldiğini öne süren Genel Müdür Hakkı Gürün'ün bu iddiası Karşıyaka Asliye Hukuk Hakimliği'nin kararıyla yalanlanmış oldu. Genel Müdür Hakkı Gürün, hasar yapılmadığını tespit ettiren iki müdürü görevden aldı. Bu arada işçilerin TARİŞ işyerlerindeki direnişi sürmektedir.

Öte yandan DİSK 3'üncü Bölge Temsilcisi Saim Akbulut dün yaptığı açıklamada, "TARİŞ'te son oynanan oyun MHP'li Cemil Albayrak ile Savunma Sekreterliği'nde görevli Emekli Albay İbrahim tarafından hazırlandı. Olay yeni işe alınan 1300 faşisti korumaya yöneliktir" dedi.

TARİŞ Fabrikalarında üretimi engelleyecek herhangi bir hasar olmadığını Karşıyaka Asliye Hukuk Mahkemesi kanalıyla tesbit ettiren Fabrika Müdürleri Kemal Sevim ve Metin Dikenelli'ye işten el çektirildi.

DİSK Üçüncü Bölge Temsilciliği'nin istemi üzerine işyerinde hasar bulunmadığına ilişkin ilgili tesbitleri DİSK'e veren Fabrika Müdürleri Metin Dikenelli, Kemal Sevim ve Kemal Baykal'ın hazırladığı rapor aynen şöyledir: "Olaylar nedeniyle işyerimizde meydana gelen hasarın tesbiti için Karşıyaka Asliye Hukuk Mahkemesi'nden tesbit istenmiştir. 25 Ocak 1980 günü öğleden sonra yapılan tesbit-

(Devamı 7. Sayfada)

TEPKİLER

İSTANBUL BAROSU:

Faşizmin örneklerinden Arjantin'de de yüzlerce avukat öldürülmüştü

HABER MERKEZİ

Adana Barosu Avukatlarından Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun faşistlerce öldürülmesine tepkiler sürüyor.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın Güllüoğlu'nun katledilmesini

(Devamı 7. Sayfada)

Adana'da önceki gün katledilen devrimci avukat

Güllüoğlu'nun cenaze törenine izin verilmedi

● Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun cenazesini almak için binlerce kişi Devlet Hastanesi önünde toplandı

ADANA (DEMOKRAT)

Hacı Ömer Sabancı Kız Öğrenci Yurdu yakınında önceki gün evinden çıkarken faşistlerin silahlı saldırısı sonucu ölen, devrimci avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun cenazesi dün Adana Devlet Hastanesi'nden alınarak, Ceyhan ilçesinin Kösreli köyünde toprağa verildi.

Adana Barosu'nca Sıkıyönetim Komutanlığı'na yapılan "cenaze törenine izin verilmesi" isteğinin reddedilmesine karşın sabahın erken saatlerinden itibaren hastane önüne toplanan binlerce kişi, faşistler tarafından katledilen Güllüoğlu'nun katledilmesini kınadılar.

MARAŞ MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN DOĞAN

Olayı öğrenir öğrenmez Adana'ya gelen Kahramanmaraş Milletvekili Hüseyin Doğan'da cenaze törenine katıldı. Cenaze törenine, Adana'daki tüm demokratik kuruluşların çağrısı üzerine binlerce kişinin yanısıra Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak, CHP İl Başkanı Avukat Ahmet Albay, İlçe Başkanı Fevzi Ciritçi, İl ve İlçe Gençlik Kolları'nın görevden alınan yöneticileri ,Güllüoğlu'nun çalışma arkadaşları katıldı.

ECEVİT VE ÜSTÜNDAĞ ÇELENK GÖNDERDİ

Cenaze törenine Ece-

(Devamı 7. Sayfada)

AP Grup sözcüsü baklayı ağzından çıkardı

"Silahlı Kuvvetler iç hat manevrası yapmalıdır"

● Hastalanan insana şifa bulması için zehir verilebileceğini söyleyen Tuncel, "İçinde bulunduğumuz safha gayri nizami harp safhasıdır. Devlet daireleri düşmanlardan temizlenmelidir" dedi.

● Tuncel, "İç savaş kurtarılmış bölgeler iyice taazzuv edilip, fabrika, işyeri, mahalle ve köy devrimci komiteleri çevrelerine iyice hakim olduğu zaman başlayacaktır." şeklinde konuştu.

HABERİ 7. SAYFADA

GIDA-İŞ BAŞKANVEKİLİ MIHLACI;

TEKEL direnişi tüm Türkiye'ye yayılabilir

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Mehmet Mıhlacı birkaç gün sonra Anadolu'da bulunan Tekel işyerlerinde de direnişlerin başlayabileceğini söyledi.

İşçilerin direnişe geçmekle işlerine son verilen arkadaşlarının işlerine alınacaklarını sandıklarını, bu nedenle direnişe geçtiklerini, ancak umulanın olmadığını belirten Mehmet Mıhlacı işçilerin sorunlarının çözümlenmemesi halinde İzmir, Samsun, Adana Tekel işyerlerinde de benzer direnişlerin başlayabileceğini öne sürdü.

(Devamı 7. Sayfada)

TARİŞ İşçilerine Açık Duyuru

21.1.1980 tarihinden itibaren başlayan ve 11 gün süren kanunsuz grev sırasında, fabrikalarımızda ve çeşitli ünitelerde meydana gelen zarar ziyanın tesbiti, gerekli revizyonun yapılarak işletmelerin ve hizmet bölümlerinin yeniden normal çalışma düzenine geçebilmesi, dürüst, işine [illegible] ve yasa dışı greve katılmamış işçilerin belirlenmesi amacıyla üretime ve çalışmaya [illegible].2.1980 [illegible]nden itibaren ara verilmesi zarureti hasıl olmuştur.

Bu itiba[illegible]niz ile 2 ve 3 nolu hizmet binalarımız 6 Şubat 1980 gününden itibaren bir hafta müddetle [illegible]patıldığını bütün personelimizle işçilerimizin tesis ve binaları terketmeleri [illegible] hatırlatırız.

İş K[illegible]nunun 17 maddesin[illegible] sayılı yasanın 29 maddesine göre, işçilerimizin tümünün iş akidlerinin [illegible] doğmuştur. Ancak TARİŞ Yönetimi güvenlik güçlerinin fabrikalarda [illegible]ramalar sırasında karşı koymamış güvenlik güçleri ile çatışmamış hakkında soruşturma yap[illegible]lamış ve baskı altında [illegible] kanunsuz eyleme katılmış işçilerimizin haklarının korunmasından yanadır.

Bir hafta süre içerisinde bu kabil işç[illegible] [illegible]retli izinli sayılacaklardır.

TARİŞ fabrika ve tesisleri normal üretim[illegible]liğinde şu anda iş akidleri fesh edilmiş duruma düşen ancak kışkırtıcı olmayan olaylara karışmayan, direnişe baskı altında katıldığını ispat eden işçilerimize geçmiş hakları da mahfuz kalmak kaydıyla iş b[illegible]ma im[illegible]acaktır.

İş yerlerimizin kapalı olduğu süre içerisinde zarar tespitle[illegible] sıra çalışanların can güvenliğinin ve iş barışının sağlanması için gerekli tedbirler alınacaktır.

TARİŞ'e bağlı ve memleketini seven işçilerimizin huzur içerisinde bir haftalık [illegible] yeniden yapılacak iş başı çağrısını önemle duyururuz.

TARIŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VE YÖNETİM KURULLARI

BİR YENİSİ DAHA

"Dur" uyarısına uymadı diye bir genç kız nişanlısının yanında öldürüldü

HABER MERKEZİ

Kadıköy Fenerbahçe'de görevli jandarmaların "dur" uyarısına uymadıkları öne sürülen 34 RS 587 plakalı özel otoya ateş açıldı. Olayda otomobilde bulunan Ersin Özpamir'in nişanlısı Lâlehan Ekmen aldığı kurşun yaraları sonucu olay yerinde öldü. Lalehan Ekmen'in başından vurularak öldüğü, ateş açan erin adının Rağıp Karaca olduğu açıklandı.

Öte yandan Fener'de devriye gezen jandarmaların "dur" uyarısına uymadığı iddia edilen Hasan Ali Köroğlu adlı bir kişi de açılan ateş sonucu yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Köroğlu'nun üzerinde bir de tabanca bulunduğu öne sürüldü.

Zamları protesto eylemleri yoğunlaşıyor

HABER MERKEZİ

Devalüasyon ve zamlara karşı direniş ve gösteriler yaygınlaşıyor. Son devalüasyon ve zamlardan sonra hayatın işçiler ve emekçiler için çekilmez hale gelmesi ve hayat pahalılığının korkunç boyutlara ulaşması yaygın gösteri ve direnişlere yolaçıyor.Fabrikalarda yapılan direnişlerde ve forumlarda,gecekondu mahallelerinde düzenlenen gösterilerde zamlar ve hayat pahalılığı kınanıyor. Zamlara , hayat pahalılığına ve baskılara karşı direnilmesi gerektiği belirtiliyor.Yurdun birçok il ve ilçesinde dün de zamları protesto eden gösteriler yapıldı .Gösterilerde bir kişi öldürüldü.

(Devamı 7. Sayfada

Odun ve lastiğe de zam geldi

ANKARA (DEMOKRAT)

Otomobil, otobüs, kamyon ve benzeri araç lastiklerinin yeni satış fiyatları yeniden belirlendi. Yeni düzenlemeye göre, lastik fiyatlarında yüzde 47 ile 52 oranında artış meydana geldiği bildirildi.

İç ve dış kaynaklar-

(Devamı 7. Sayfada)

Büyükelçi Türkmen'i yaralayanlar yakalandı

HABER MERKEZİ

İsviçre'nin Bern kentinde uğradığı silahlı saldırıdan hafif yaralanarak kurtulan Büyükelçi Doğan Türkmen'e saldıranlardan üçünün yakalandığı ve "Ermeni Soykırımı Adalet Komandoları"yla bir ilgisi olmadığı İsviçre Polisi tarafından açıklandı.

İsviçre Polisi yetkilileri görgü tanıklarına dayanarak sanığın iki gün önce şehirdeki bir otelde kaldığının belirlendiğini olay günü sabahı ise hala otelde bulunduğunun saptandığını belirttiler. Otelde kalan ve olayla ilgisi olduğu sanılan kişinin "güneyli tiplere benzediği, bıyıklı ve gözlüklü olduğu" belirtildiyse de yetkililer tarafından adı açıklanmadı.

TGS;Anadolu Ajansı çalışanlarına yapılan baskıları kınadı

ANKARA (DEMOKRAT)

Anadolu Ajansı'ndaki kıyımlarla ilgili olarak yazılı bir açıklama yapan TGS Ankara Şubesi Yönetim Kurulu, işverenin basın emekçilerine karşı takındığı tavrı kınayarak tüm basın emekçilerini ve basın kuruluşlarını güç birliğine çağırdı. Anadolu Ajansı Merkez Müdürlüğü'nde çalışan basın emekçilerinin yasalar ve toplu sözleşmeler ile kazandığı ekonomik hakların yeni işveren tarafından ayaklar altına alındığı belirtilen açıklamada, "İşverenin bu girişimleri karşısında teslim olmayacağımızı, arkadaşlarımızın ekonomik ve sos-

(Devamı 7. Sayfada)

TİKP:DİSK'in "genel grev" kararı maceradır

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perincek, DİSK'in Genel Grev kararını "Macera" olarak niteledi. Perinçek, DİSK yöneticilerinin Sovyetler Birliği tarafından kışkırtıldığını öne sürdü.

DİSK içinde her türden "Maceracılık ve başıbozukluğun" bulunduğunu, DİSK yönetiminin işçi sınıfının haklarını "Rusyanın emperyalist emellerine kurban" ettiğini öne süren Perinçek açıklamasında "DİSK'in Genel Grev kararı işçinin hakkını savunma isteğinden değil, Sovyetler Birliği'nin kargaşalık yaratma siyasetinden kaynaklanmaktadır. Kuzeyden gelen tehdide cephe almak ve milli uzlaşma sağlamak büyük önem taşımaktadır"

Temsilciler Meclisi yaklaşırken huzursuzluk arttı

AP Hükümet'te kalıp kalmamayı tartışıyor

● "ESKİ DEMOKRATLAR" OLARAK BİLİNEN BİR GRUP, DEMİREL'İ CHP-AP İŞBİRLİGİNE ZORLARKEN, "BİLGİÇ" ÇİLER GRUBU HÜKÜMETİN MHP'YE DAHA YAKIN POLİTİKA İZLEMESİ GÖRÜŞÜNDE.

KEMAL BALCI ANKARA (DEMOKRAT)

Kuruluş biçimi kaygı yaratan AP azınlık hükümetinin, hedef olarak seçtiği ilk yüz gün dolmadan aldığı zam ve devalüasyon kararları, toplumun tüm kesimlerinden tepki görürken, parti içindeki huzursuzluğun da giderek büyüdüğü belirtiliyor.

Demokrat muhabirinin AP çevrelerinden edindiği bilgiye göre, parti içindeki iki muhalefet grubu seslerini yükseltirken, 11 Şubat'ta toplanması beklenen Temsilciler Meclisi Toplantısı da hükümetin geleceğini belirlemesi açısından önem taşıyor. AP Temsilciler Meclisi'nde Genel Başkan Yardımcıları ile Parti Genel

(Devamı 7. Sayfada)

Erkmen'in demeci AET'de tepkiyle karşılandı

BRÜKSEL (THA)

Türkiye Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in önceki gün Brüksel'de Türkiye'nin bu yıl sonuna dek Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)ye tam üyelik için başvuracağını açıklaması AET yetkilileri arasında şaşkınlık ve hoşnutsuzlukla karşılandı.

Brüksel'deki AET yetkilileri Erkmen'in bu açıklamasının Türk hükümetinin siyasetinde tam anlamıyla bir değişikliği

(Devamı 4. Sayfada)

BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIK SEÇİMİ YARIN

Apaydın: Totaliter bir devlet anlayışı topluma egemen kılınmak isteniyor

● "Milli güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni gibi kavramlar, soyut kavramlar olarak kullanılıyor. Bu hukuksal deyimlerin örtüsü kaldırıldığında, toplumsal gelişmeyi önlemek isteyen mutlu bir azınlığın çıkarlarının savunulması amacı görülüyor."

HABERİ 4. SAYFADA

YSE-İŞ Sendikası hükümete açık mektup yazdı

Faşistler Yozgat'ta otobüs durdurup bıyık kesiyor

● YOZGAT'TA BELLİ GRUBUN FİKİRLERİNİ TAŞIMAYANLARA YAŞAMA HAKKI TANINMIYOR

● YOKSUL HALKA ZORLA GAZETE SATILIYOR.

● MAHKEME TARAFINDAN HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILANLAR İŞE ALINIYOR

● YSE MÜDÜRÜ YANLI ÇALIŞACAĞINI AÇIKÇA SÖYLÜYOR.

● YSE MÜDÜRÜ YASAL OLMAYAN İŞLERİ YAPMAYA ZORLANDIGINI VE YAPMAKTAN DA ÇEKINMEDİGİNİ AÇIKLIYOR.

● YSE MÜDÜR MUAVİNİ TÜM BASKI UNSURLARINI SOL ALEYHİNE ÇALIŞTIRIYOR

● OCAK AYI MAAŞLARI KÖY-YSE-İŞ ÜYELERİNE ÖDENDİĞİ HALDE YSE-İŞ ÜYELERİNE ÖDENMEDİ.........

HABERİ 4 SAYFADA

Belediye işçilerinin direnişi Ankara'da yaşamı etkiledi

● 7 500 BELEDİYE İŞÇİSİ ÖNCEKİ GÜN DİRENİŞE GEÇMİŞTİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediyesi'ne bağlı Park Bahçeler Müdürlüğü, tamirhane, yol, kanal, asfalt şubelerinde, İmar ve Veteriner Müdürlükler'inde, mezarlıklar Müdürlüğü'nde ve Temizlik işlerinde çalışan işçilerin direnişleri, ücretlerini almak, zamları protesto etmek ve işçi kıyımlarına izin vermemek amacıyla sürüyor. Direnişteki işyerlerine "zamlara hayır","Haklarımızı alana kadar direneceğiz" "İMF emreder, Yeni MC yapar", "Yaşasın Belediye Direnişimiz" pankartları asıldı.

Greve ilişkin olarak konuştuğumuz genel iş 3. Şube Başkan, Hasan Çağlar Ankara Belediyesi ile Genel-İş arasında biri iş yeri, biri işkolu düzeyinde olmak üzere iki sözleşmenin varolduğunu, iş kolu sözleşmesinden doğan Aralık ve Ocak ayı maaşlarını, 5000'er liralık ikramiyelerini, ayrıca 1979'un onuncu ayının ilk haftasında verilmesi gereken kışlık iş elbisesi, kışlık ayakkabı ve her ay verilmesi gereken 2,5 kalıp sabunun 8 aydır verilmediğini, toplu sözleşmeye göre her ayın beşine kadar ödenmesi gereken bu haklarının bir an önce kendilerine verilmesini sağlamak amacıyla direnişe geçtiklerini belirtti.

Genel-İş birinci Şube Başkanı Oğuz Kızıltan ise, direniş için iki ay beklemelerinin gerekçesini şöyle açıkladı:

"Çeşitli illerin belediyelerinin birbirinden kopuk eylemler yapması ile bir sonuca ulaşılamaz. Bizler DİSK'in genel grev çağrısını bekledik. Türkiye sathında girişilecek bir genel grev havasında, grevin daha anlamlı olacağı kanısındayız. 24 Ocak'ta tüm belediye işçilerine ilişkin Genel-İş'in aldığı karardan sonra DİSK'in de çağrısı birbirini tamamlamış oldu. Direnişimizi tüm sosyal haklarımızı ve ücretlerimizi alıncaya değin sürdüreceğiz

TRABZON'DA HACIMURATOĞLU'NUN ÖLDÜRÜLMESİ KINANDI

● İSTANBUL'DA SİLAHLI SALDIRI SONUCU BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● BURSA'DA 10 GÜN ÖNCE FAŞİSTLERCE YARALANAN BİR DEVRİMCİ ÖLDÜ

● ESKİŞEHİR'DE FAŞİSTLERİN BİR KAHVEYİ TARAMASI SONUCU İKİ KİŞİ AGIR YARALANDI

● GELİBOLU'DA HALK DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UGRADI

HABERİ 4. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

TRT

Bugünlerde TRT yine gündemde. AP'nin dışında, Erbakan'ından "TV'nin unuttukları" köşesi açan Günaydın gazetesine kadar, herkes TRT'den şikayetçi. Doğaldır bu. Ekilen biçilmektedir. 12 Mart döneminde, 359 sayılı Özerk TRT Yasasının ırzına elbirliği ile geçildiğinden bu yana, muhalefette kalanlar sürekli TRT'den şikâyetçi olagelmişlerdir. İktidarlar değiştikçe dünün şikâyetçileri bugünün memnunları olmuşlar, bugünün şikâyetçileri ise dünün memnunları olduklarını unutmuşlardır. Bugün yürürlükte olan değiştirilmiş TRT Yasası gökten zembille inmemiş, parlamentodan oyların çoğunluğu ile geçmiştir. O oyların arasında, zaman zaman "memnun" ya da "şikâyetçi" rolunü benimseyen, tüm siyasi partilerin "kabul oyları" vardır. Ve iktidara geçen, iyi kötü, kendi adamını TRT'nin başına getirebilmektedir. Kasaroğlu ekibi de bu anlayışla işbaşına getirilmiştir. İktidara hizmet edeceği varsayılarak. Nitekim, CHP de Cengiz Taşer'i, aynı kısır ölçü içinde, Genel Müdür yapmıştır. (Gerçi Taşer CHP'nin çok işine yarayamamıştır ama, bu onun çok daha bağımsız, yetenekli, kişilik sahibi kimselere -hizmet edeceği gerekçesiyle- tercih edildiği gerçeğini yadsıyamaz).

TRT, 12 Mart öncesi "Özerklik" döneminde de sürekli eleştirilmiştir. Ve, TRT'nin özerkliği mikrofon ve ekranlarına yansıdığı ölçüde, eleştirilerin dozu artmıştır. "Özerk TRT" kavramı siyasi partiler düzeyinde anlayışlı bir ortam bulamamış, dahası, tedirginlik yaratmıştır. O dönemde toplumumuzdaki ilerici baskı gruplarının da Özerk TRT'ye yeterince sahip çıktıkları söylenemez. Kaldı ki, "Özerk TRT"nin içinde de Özerklik kavramı -Genel Müdürü, Yönetim Kurulları ve Yöneticilerince- değişik biçimlerde yorumlanmıştır. Örneğin; Genel Müdür A.Öztrak'ın özerklik anlayışı dar bir açıdan, o yılların AP iktidarına karşı özerkliği korumanın ötesinde -o da bir süre için- bir anlam taşımamış; Yönetim Kurulları özerklik konusunda uzlaşmaz bloklara bölünmüş ve bu arada bir kısım önde gelen Kurum yöneticileri ise "özerklik bir yana... kolluk ve çıkarlarımız bir yana" hesabında, TRT dışında ilişkiler kurmaya yönelmişlerdir.

Bugünün TRT Genel Müdürü, 12 Mart öncesi Özerk TRT döneminin, tüm radyo ve TV haberlerine fiilen egemen, yöneticisidir. Ve bir yandan sözümona "Özerklik şampiyonu" Genel Müdür'ün has adamı görüntüsündeyken, öte yandan da -TRT Yönetim Kurulu'nda AP Hükümeti temsilcisi Emin Hekimgil aracılığıyla Turizm ve Tanıtma Bakanı Turhan Bilgin ile işbirliği yaparak- Ekim 1970'de TV Dairesi Başkanı Mahmut Tali Öngören'in ve Teftiş Kurulu Başkanı Doğan Tanyer'in görevlerinden alınması operasyonunu, yardımcıları Hüsamettin Çelebi ve Muammer Yaşar Bostancı ile birlikte hazırlayan adamdır.

Aynı Kasaroğlu, hem 12 Mart öncesi, AP ve sağ çevrelerce, onca eleştirilen TRT Haber Merkezine, hem de 12 Mart süresi TRT Haber Merkezine egemen olabilen becerikli kimsedir. Daha sonra da, CHP iktidarında Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nü yönetmiştir.

Demirel, TRT Genel Müdürlüğü'ne getirdiği kimsenin bu esnekliğini çok iyi bilmektedir. Ve bu niteliği iledir ki kendisini TRT'nin başına getirmiştir. (Yoksa bazı arkadaşlarımızın öne sürdüğü gibi "TRT çocuğu" oluşundan değil)

Kuşkunuz olmasın, iktidarın başı, TRT'nin başından beklediği hizmeti bulacaktır Ufukta yeni bir baş olasılığı görünene kadar.

YARADANA SIĞINIP

Eylemsiz doçent muhalefeti

Can YÜCEL

Bir zamanlar üniversitelerimizde "eylemsiz doçent" adında bir kadro vardı. Şimdi de var mı, bilmem. Bu arkadaşlar, yanılmıyorsam, kürsü sahibi değilllerdi, ders vermezler, inceleme, araştırma falan yapar, sınavlara denetçi olarak girerler, velhasıl "eylemsiz" bir konum içinde boşa pala sallar dururlardı. CHP ile Genel Başkanının şu günlerdeki halini andırır bir hal. "Eylemsiz Doçent Muhalefeti" sizin anlayacağınız...

DİSK yönetimi genel greve kadar dayanan kitlesel eylem kararına vardı. Ayrıca demokratik ve ilerici kuruluşları da işbirliğine çağırıyor. Gerekçe de Türkiye'nin "hızla Güney Amerika'daki askeri diktatörlüklere benzer bir yapıya sürüklenmesi".

CHP Genel Başkanı da aynı düşüncede, bu tehlikeye parmak basıyor. Yalnız bir iki gün önce sendikaları direnişe davet ettikten sonra, Viyana'ya giderken ağız değiştirdi. "Toplum kesimlerinin düşüncelerini açığa vurma yöntemleri vardır. Bazı kuruluşların büyük ağırlığı vardır. Eyleme girişmeden de kamuoyunu etkileyebilirler. Özellikle sendikalar. Bu model sendikacılığa rağmen işleyemez. İkisi bir arada yaşayamaz. Eğer bu görüşümüzü paylaşıyorlarsa, sendikaların, direniş ve eylem olarak değil, ama düşüncelerini ortaya koymaları büyük önem taşır." Ardından ekliyor: CHP en çetin dönemlerde bile (demokratik kitle eylemi) deyimiyle Türkiye'de kastedilen anlamda eylemlere girmeye kaçınmıştır. Son yıllardaki ortam içinde bu tür eylemler sakıncalı sonuçlar doğurur. Bunun yöntemi eylem değil, kendini halka daha iyi anlatmaktır" buyuruyor.

Çelişki apaçık. Hem Türkiye Güney Amerika diktatörlük modeline kayıyor! İşçi kuruluşları, demokratik örgütler tırpanlanıyor! Banginot basar gibi baskı yasaları çıkarılıyor! Okullar militarize ediliyor! Dünkü haber: 7500 polis daha devşiriliyor! Hem de eylem yanlış, halka kendini daha iyi anlatmakla yetineceksin!..

Bu tutukluğun tek bir mazereti olabilir. CHP'nin yeniden iktidara geçmesi olasılığının belirmesi. Ama bu umudun ne zikzaklar çizdiği de meydanda. CHP Genel Başkan bir çıkıyor, "Yeniden iktidar olasılığımız şimdilik yoktur", diyor. Bir gün çıkıyor: "Yetkili kurullarımız yeniden iktidar çarelerini tartışacak," diye ağızlara bir parmak bal çalıyor. Kaldı ki, Korkut Özal Kanadının Kaypaklığı yüzünden, MSP ile birlik yolu tıkandı. AP ile ittifak zaten bence, alttan alta yürüyor, ama parti içi sol muhalefet yüzünden resmileşmesi olanaksız. Öyleyse hangi iktidar? .. Hem sonra CHP iktidara da gelse, bu Güney Amerika modeline doğru gidişi durduracağı ne malum?

Öte yandan madem böyle bir tehlike var, tek çare bütün siyasal ve demokratik kuruluşların bu gidişe var güçleri ile karşı durmaları. Öyle ağızda laf gevelemek değil! Tükürükle yangın mı söndürecekler? Bunlarınki eylem filan değil, bacayı sarmış alevlere "ehlen ve sehlen" demek. Oysa bu işin hayırlısı, bu gidişe toptan bir "Hayır" demektir!..

Orhan TOKLUCU
(1965 - ....)
2.2.1980'de faşistler tarafından katledildi
Anısını yaşatacağız
Kırşehir Yenice Mahallesi Devrimcileri

Demokrat: 471

ACI KAYBIMIZ

Odamızın kurucu üyelerinden ve ilk başkanımız Kimya Yüksek Mühendisi HADİ TAMER'i kaybettik.

Ailesinin acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODAS
YÖNETİM KURULU

Demokrat: 489

HALKIN DİLİNDEN

Acı tütün

Sizi halkın devrimci bir sesi olarak ve halkın sorunlarını dile getiren bir gazete olarak gördüğüm için köyümün sorunlarını sizlere yazıyorum.

Ben Manisa'nın Akhisar ilçesine bağlı Kayalıoğlu Köyü'ndenim. Köyümüzün tek geçim kaynağı tütündür. Bir yıl emek verilerek üretilen, tütünümüz tefeci, tüccar, TEKEL tarafından yok pahasına satın alınıyor. Geçen yıl bir kilo tütün 120 TL'ye mal olurken piyasa 70 TL'den açıldı. Ve taban fiyat çoğu yerde 20 TL düştü. Tefeci, tüccar piyasa açılmadan önce üreticiye üç-beş lira fark vererek iyi tütünleri topluyor. Diğer üreticiler mecburen tütünü yok pahasına satıyorlar.

Hakim sınıfların, tekelci şirketlerin ilaç, tarım aletleri, naylon, gübre ve bazı temel tüketim mallarına yaptığı zamlardan sonra, bu yıl bir kilo tütün 175 TL'ye maledildi. Tefeci tüccarın bu yıl piyasaya girmeyeceği söyleniyor. Bu yeni bir uyutmacadır. Tüccar yine piyasaya girecek ve iyi tütünleri yine alacak. Diğer üreticilerin tütünleri de, devlet tekeli tarafından yok pahasına alınacaktır. İşte tam bu noktada şunu vurgulamak istiyorum. Tütün emekçisi halkım; işte bu sömürü zincirini kırmak haklı taleplerimizi almak için devrimci saflarda yerimizi alalım. Tütün emekçisi köylü arkadaşlarım; artık kahvelerde oturmanın zamanı geçmiştir. Çeşitli oyunlarla bizi avutan burjuvazinin sömürü oyununu bozalım. Bizim hakkımızı yiyenlere dur, yeter artık diyelim.

Gümrük ve Tekel Bakanlığına sesleniyorum, piyasaya bir ay kaldı. Hanginiz televizyona çıkıp tütün emekçisi halkımın sorunlarını dile getirdiniz? Hanginiz Akhisar'a gidip köylümüzün sorunlarını dinlediniz?

Siz ne kadar kulaklarınızı tıkasanız da biz yine sesimizi kısmayacağız.

Tütün piyasası yaklaşırken taleplerimizden bazılarını şöyle sıralıyorum:

1-Baş fiyat 150 TL olsun, Taban fiyat 100 TL de dondurulsun.

2-Mübaya edilen tütünün bedeli 15 günde ödensin.

3-Üreticilerin araç ve gereçleri ucuzlatılsın, fiyatları dondurulsun.

4-Tütünde pamukta sömürüye son.

KAYALIOĞLU
KASABASINDAN
BİR YURTSEVER
DEVRİMCİ

Bu baskılar kimin için

Gümüşhaneden yazıyoruz, Demokrat Gazetesi'nin okuyucularındanım, Gümüşhane Kooperatifler İl Müdürlüğü'nde çalışan emekçileriz. İşyerimiz olan Koop. İl Müdürlüğüne 23 Ocak günü ani olarak Polisler tarafından baskın yapılmıştır. Bu bir arama niteliğini kaybederek bir baskın şeklinde olmuştur. Arama emri sorulduğunda valinin özel emri olduğunu söylemişlerdir. Bayan arkadaşlar bayan polis olmamaksızın masaları ve çantaları aranmıştır. Bu arama yalnız İşyerimiz olan Koop. İl Müdürlüğü ve Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nde yapılmıştır. Aramanın gerekçesi 22, 23.1.1980 tarihinde gece korsan bildiri dağıtılmış olması. Soruyoruz yetkililere ve arama emrini verenlere yalnız bu iki kuruluşta mı teksir makinası vardı?

Özellikle bu iki kuruluşa baskın yapılmasının nedeni bu işyerlerinde çalışanların ilerici, anti-faşist olmalarıdır. İşçilere ait olan duvar gazetesindeki "Öğren canım" adlı şiirle basından yararlanarak yazılmış olan "Dışa bağımlı kapitalist düzen" başlıklı yazılar alınarak arkadaşlardan Aysel YILDIRIM, Mehmet YALÇIN, Yaşar PARILTAN ve Müdür vekili Ali MİNTAŞ alınarak iki gün karakolda bekletilmişlerdir.

Bu yapılan baskılar emekçileri ve Tüm antifaşistleri yıldıramayacaktır.

İşyerimizde aynı zamanda iki aydır ücretlerimizi alamıyoruz. Bu da yetmiyormuş gibi baskılar düzenliyor. Müdürlük Görevini yürüten ilerici bir arkadaşımız olan Ali MİNTAŞ görevinden alınmıştır.

Yazımızı yayınlamanızı diler, Saygılar sunarız. Uğraşınızda Başarılar

KOOP. İL MÜDÜRLÜĞÜ EMEKÇİLERİ

Gaziantep'te faşist baskılar

Ben bir işçiyim 3 çocuğum var. İkisi ortaokul biri lise öğrencisi G.Antep Atatürk Lisesi'ne gidiyorlar. Çocuklarım lisede faşist baskıların arttığını söylüyorlar. Devrimci öğrencilere hergün dışardan saldırıyorlar. İsmet Paşa Lisesi'nde de öğretmenlerin hemen hemen hepsini sıkıyönetim tutukladığı için öğretmensizlikten öğretim yapılamıyor. Öğrenciler öğretmenlerinin tutuklanmasını protesto etmek için okula gitmeyecekler. Devrim Lisesi'ni kapatacaklar.

Faşistler tertiplerine yalnız okulda değil, işyerlerinde, resmi yerlerde de başladılar. Tekel şarap fabrikasına hergün saldırı oluyor. İşçileri tehdit ediyorlar, işten çıkın yerinize biz maaş alacağız diyorlarmış. Çalıştığım işyerinde tedirginlik başladı. Ama yılmayacağız. Bu iktidar bizim bilinçliliğimizi sökemeyecek.

Et 160 liraydı. 250 lira oldu. Tüp 200 lira oldu, o da bulabilirsek. Demirel; Ecevit iktidarda iken evdeki yemek kazanlarında dert kaynıyor, kendi zamanlarında et kaynadığını söylüyordu. Acaba şimdi de it eti mi kaynıyor kazanlarda.

Demirel hükümet olduğundan beri G.Antep'de 75-80 kişi öldürüldü. Basın bunu yazmıyor. TRT zaten hiç açıklamıyor.

Otobüslerde mazot yok. İşyerine binbir rezillikle geliyoruz. Bunları hep yüreğim yandığı için size yazıp gönderiyorum.

S.YAĞCI – İŞÇİ

Ecevit'e tavsiyemiz

25 Ocak 1980 tarihli halkın gazetesi Demokrat'ta "Ecevit nerede" başlıklı bir yazı vardı. Bizim ileri gelenlerimiz, rahatlarına, zevklerine düşkündürler. İki laf ettiler mi tamam, büyük iş yaptık sanırlar. Ecevit' de bir zamanlar çok laf ebeliği yaptı. Palavralar savurdu. Kendini gösterdi, ederinin ne olduğu belli oldu. Boş durmuyor desinler diye bir kaç laf da geçtiğimiz Kasım ayında yaptı, (Muhalefetteyken) yoruldu. İnsaf bizde de hiç merhamet yokmuş, meğer adam "Enternasyonale" katılmak için bazı hazırlıklar yapıyormuş. Söze Ecevit'in nerede olduğunu merak ettiğimizden başlamıştık. Bizim artık Ecevit'i arayacak halimiz kalmadı. Emekçiler, tüm ezilenler son lokmaları da ellerinden alınarak, açlığa mahkum ediliyor. Emekçi sınıfları sindirmek için faşist baskı yasaları kabul edilip, uygulanıyor. Faşist terör ve katliamlar tezgahlanıyor, zindanlar savunma durumunda olan yoksullarla dolduruluyor.

Ecevit'in neşesi yerinde, keyfi tıkır tıkır, şair duygusallığı ile yağan karı, açlıktan soğukta üşüyen insanları seyrediyor, belki duygulu şiirler yazıyordur. Bir de nezle olmuş, nezleden çok hırpalanmış, burnu akıyormuş. Mareşal Tito ölümden döndü, bacağından birisi kesildi. Kısa sürede düzeldi, önemli iç ve dış olayları takip etmeye başladı. Bizim Ecevit nezle olmuş Meclise gelemiyor, nezleli insan için en iyi ilaç terlemektir. Tavsiye ederiz.

H.TAN
ÖĞRETMEN

Demokrat'a

● Çıktığınız günden beri doğru yoldan giderek, emekçi halkımızın yanında yer alarak mücadelenize başlamanız, bizleri sevindirdi. Bu yoldan çıkmayacağınıza inanıyorum. Devrimci selamlar....

E.B–BANDIRMA

● Halkın çıkarları doğrultusunda yayın yapan ve uzun süredir ihtiyaç haline gelen günlük bir gazetenin çıkması son derece sevindirici....

Tutarlı ve ciddi oluşu, meseleleri diyalektik biçimde ele alıp tahlil edişi, objektif olarak haberleri kitlelere aktarması, değerli, namuslu yazar kadrosu ve çok önemli olan övülecek derecedeki açık bir dille anlatımıyla DEMOKRAT kısa sürede işçilerin, köylülerin, öğrenci gençliğin, aydınların, esnafların ve toplumun diğer tabakalarının sesi olacak, onların sorunlarıyla kucaklaşacaktır. Bu daha da sevindirici...

V.AYTAÇ – BATMAN

● Biz okurlar, emekçiler olarak Demokrat'ın ne pahasına olursa olsun yayınlanmasını istiyoruz. Çünkü Demokrat, bizim gazetemiz. Bunu daha ilk sayısında anladık. Elimizden geleni yapmaya hazırız. Eğer işe yararsa size eski gazete ve kâğıtlar gönderelim. Yeniden kâğıt haline getirilip getirilemeyeceğini bilmiyoruz. Eğer işe yararsa böyle bir kampanya açın. Yoksa daha pahalı kâğıt bulun. Maliyetini fiyata ekleyin. Biz demokratları "Demokrat"sız bırakmayın. Başarılar...

SAMANDAĞI'NDAN BİR GRUP
EĞİTİM EMEKÇİSİ

● Değerli amcalar ve emmiler, dayılar, abiler, bizler Çinçin Bağları yani başkent Ankara'nın bir köşesinde oturan bir yığın insanlarız. Adımıza da "çingen" veya "abdal" derler. Bizler kendi sesimiz olan "Demokrat" gazetesini ononbeş aile bir olup ancak alabiliyoruz. Ve de ilk günden beri alıp okumaya çalışıyoruz. Ve sizler de bizler gibi yoksulların sesi olduğunuz sürece güç koşullarda da olsa başarılar diliyoruz.

ÇİNÇİNLİ BİR SÜRÜ YOKSUL ÇOCUK ADINA SAYGILARIMIZLA".........

● Size göndermiş olduğum mektuba karşılık verdiğiniz için çok memnun oldum. Sizden, bulamadığım 2 Demokrat sayısını istemiştim. Bu kopyeler bugün elime geçti. Üstelik sizin gibi mali olanakları, kısıtlı bir gazetenin istediğim sayıları karşılıksız olarak göndermesi beni çok duygulandırdı, sevindirdi. Çünkü şimdiye kadar nereye buna benzer bir istekle başvursam, bir cevap alamadım. Bilhassa dış olaylar hakkında gerçekçi haber köşenizi ilgiyle izliyorum Nihayet Türkiye'de de batı haber kaynaklarından bağımsız bir yayın organına kavuştuk.

Tüm zorlukları beraberce aşabilmek umuduyla yayın yaşamınız da başarılar dilerim.

L.MURAT BURHAN
SBF ÖĞRENCİSİ

● Sizi yayın hayatınıza başladığınız günden beri takip ediyoruz. Dağıtımınız için çalışmalar yapmaktayız. Amacımız halkımızın kitlesel devrimci eğitimidir. Kitlesel devrimci eğitime önderlik edenin ilerici gazeteler olduğunu bilmekteyiz.

Halkımız Gaziantep'te nice şanlı direnişlerde faşizmi ezdi. Nice yiğit devrimci arkadaşlar vuruldu.

İşte tüm gerçekler ortada. Halk, görerek, duyarak ve eğitilerek şanlı mücadelesini vermekte. Bir Gaziantep'te, bir Adana'da, bir Aydın'da, İzmir'de nice devrimciler birlik altında, halkla birlikte yoğun eyleme giriştiler. Halkımızla omuz omuza vererek sonunda zafere ulaşabileceğiz.

GAZİANTEPLİ DEVRİMCİLER

● En ufak demokratik hakların bile rafa kaldırıldığı, sınıflar mücadelesinin alabildiğine genişlediği bu ortamda yayın hayatına büyük tutarlılık içinde başlamanız memnunluk vericidir.

MAMAK CEZAEVİ
TUTUKLULARI

● Gazetemiz çıkalı beri sesimize, özgücümüze öylesine inanıyorum ki... İzlenen bu politik çizgi, doğru siyasa ile daha da netleşecektir, kuşkusuz. Her şeye karşın gazetemizi yaşatmak kararındayız. Arzumuz hep birlikte tüm sıkıntıları aşarak, candan destek olmak.

NURETTİN OKAN – ÖĞRETMEN

DÜŞÜNCE ALANI

Türkiye bir nükleer savaşta topun ağzına sürülmüştür

"Türkiye'deki üsler kapandığı takdirde, bilgileri İtalya'da toplama zorunluğu doğacaktır"

MUSTAFA OK
(Köyişleri ve Kooperatifler eski Bakanı) –2–

ABD'nin "Kongre Araştırma Servisi Dışişleri ve Ulusal Savunma Bölümünce" 1977 Mart ayında hazırlanan rapora göre, ABD'nin Türkiye'deki üs ve tesislerden sağladığı askeri olanaklar özet olarak şunlardır:

*İstihbarat faaliyetleri ile ilgili en geniş iki tesisten birisi SİNOP, öteki KARAMÜRSEL'dedir. Sinop bir radar dinleme ve haberleşme merkezidir Samsun'da da bir haberleşme merkezi bulunmaktadır. Sinop ve Samsun'dan Karadeniz bölgesindeki Sovyet deniz ve hava faaliyetleri ile füze deneme çalışmalarına ilişkin bilgiler toplanmaktadır.

*KARAMÜRSEL'deki haberleşme ve dinleme merkezi, batı Karadeniz ve Boğazlar yöresindeki Sovyet deniz trafiğini izlemektedir.

*DİYARBAKIR ÜSSÜ önemli istihbarat merkezlerinden biridir. Uzun menzilli Ufuk-Ötesi bir radar ve haberleşme kompleksini içinde bulunduran bu üs, Sovyet füze merkezlerinden deneme için atılan füzeleri ve öbür askeri faaliyetleri gözetmekte ve dinlemektedir.

*ANKARA yakınlarındaki Belbaşında, Sovyet nükleer denemelerini izleyen sismografik araştırma merkezi bulunmaktadır.

*Ayrıca, Türkiye'nin çeşitli bögelerinde çok sayıda (41 Adet) ABD savunma haberleşme sistemi (DSC) terminalleri ve 14 NATO erken uyarı merkezi vardır.

*Türkiye'yi çepeçevre saran haberleşme merkezleri birbirine ve Diyarbakır haberleşme üssüne, buradan da, ABD'nin uydu haberleşme sistemine bağlanarak bir bütün oluştururlar.

*ABD istihbarat tesisleri ile Sovyet savaş gemilerinin Ortadoğuya inerken izledikleri yolları, Mısır, Suriye ve Irak'a gönderilen askeri malzeme daha bu ülkelere varmadan saptanabilmektedir. ABD, Arap ülkeleri arasındaki haberleşmeleri de bu üs ve merkezlerden dinlemek tedir.

*Türkiye, casus uydular faaliyete geçinceye kadar U-2 casus uçaklarına yataklık yapmıştır. Şimdi, casus uydular Amerika'dan atılmakla beraber bunların Sovyetler Birliği üzerinde topladıkları bilgiler, daha iyi sonuç alındığı için, en yakın izleme istasyonlarına aktarılmaktadır ki, bunlar da Türkiye'de bulunmaktadır. Türkiye'deki üsler kapandığı takdirde, uyduların verdikleri bilgileri İtalya'da toplama zorunluğu doğacaktır.

Türkiye'deki üs ve tesislerle özellikle iki hedef izlenmektedir: Birisi, KAZAKİSTAN'da TUYURATAM'daki füze rampalarıdır. Sovyetler Birliği füzelerini Pasifik Okyanusuna doğru buradan atarak denemektedirler. İkincisi, Karadeniz'deki ODESA ve NİKOLAYEV deniz üsleridir. Özellikle, Odesa'da büyük gemi tezgahları bulunmaktadır. Amerikalılar, Türkiye'deki haberalma tesisleri aracılığı ile Sovyetlerin Odesa'da ilk uçak gemileri KİEV'i inşa ettiklerini ve daha sonra da ikinci bir uçak gemisini yapmaya başladıklarını öğrenmişlerdir.

*TEKİRDAĞ yakınlarındaki Kargaburun'da bir LORAN deniz üssü bulunmaktadır. Buradan uzun menzilli elektronik radyo ve seyir araçları ile Akdeniz'deki Amerikan askeri teknelerinin yerleri saptanmaktadır.

*Amerikan'nın Doğu Akdeniz'deki en önemli araç ve gereç depoları İSKENDERUN ve YUMURTALIK ta bulunmaktadır.

*Geçmişte Sovyetlerin Askeri faaliyetleri, kuvvet kaydırmaları, nükleer denemeleri, uyduları ve füzeleri ile ilgili olarak toplanan özlü bilgilerin % 25'i Türkiye'deki üs ve tesislerden sağlanmıştır.

*Uzayda dönen casus uyduların yerdeki üs ve tesislerin görevlerini tam anlamıyla üstlenecekleri düşünülen tarihe kadar (uzmanlara göre 1990 yılı) Türkiye'deki Amerikan istihbarat üs ve tesislerinin önemlerini koruyacakları sanılmaktadır.

Dikkat edilirse yukardan beri sıralanan Türkiye'deki Amerikan istihbarat üs ve tesislerinin tümü, yoğun bir biçimde, Sovyetler Birliği'nin faaliyetlerine yöneltilmişlerdir. Bu nedenle, SSCB Başbakanı Aleksi Kosigin, Türkiye'ye yaptığı gezisinde İNÖNÜ'ye "Amerikan üs ve tesisleri ile taa içimizi görüyorsunuz, yatak odamızı gözetliyorsunuz, nasıl rahat edebiliriz" demiştir. Ve gene bu nedenle, Hürriyet gazetesinin "Ecevit Rusya'yı Anlatıyor" başlıklı 1 Temmuz 1976 günkü yazısında size yöneltilen bir soruya verdiğiniz yanıttan; SSCB yöneticilerinin Türkiye'nin NATO'dan ayrılması için herhangi bir telkinde bulunmadıkları, NATO'da olmamızı bir sorun yapmadıkları halde, Türkiye'deki ABD üs ve tesislerini bir tehdit ve tehlike saydıklarını" öğreniyoruz.

ABD Savunma Bakanı HAROLD BROWN da, kongrede yaptığı bir konuşmada "Türkiye'deki dinleme üslerinin kapatılmasının ABD'ni başka kaynaklardan sağlanması olanaksız istihbarattan yoksun bıraktığını" belirtmek suretiyle Türkiye'deki üs ve tesislerin ABD açısından önemini vurgulamıştır.

ABD için, bir tahmine göre, 1990 yılına kadar vazgeçilmez sayılan istihbarat tesislerinin Türkiye açısından yararlılığı nedir?

Bu hususu da, 1976 bütçesinin tümü üzerinde yaptığınız konuşmada zatıaliniz açıklıkla ortaya koydunuz: "Amerika ile aramızdaki sorun bir üsler sorunu olarak takıldı kaldı. Üsler olacak mı olmayacak mı? Bayrak nasıl çekilecek? Kimin komutasında olacak? Kimin komutasında olacağı uygulamada neyi değiştirir? O, Amerikan üssü veya tesisi dediğimiz yerlerin, kuruluşların, Sovyet Rusya'daki Sovyet askeri tesisleri ile ilgili SİBİRYA'daki, KAMÇATKA'daki bir takım tesislerle ilgili elektronik istihbaratı bize mi lazım? Biz bunu alırsak ne yapacağız ki buna o kadar önem veriyoruz"

YARIN: DEMİREL'E GÖRE ÜS VE TESİSLERİN HUKUKSAL DURUMU.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

8 ŞUBAT

1968

Bursa'da Akçaylı Aile Bahçesinde çalışan 7 işçi greve başladı.

1969

Elazığ'da 5 fırında çalışan ve Tüm–Gıda–İş Sendikasına üye olan toplam 191 işçi toplu sözleşmenin işverence uygulanmaması üzerine greve başladılar.

1969 - TEKNİK PERSONELİN "KADER YÜRÜYÜŞÜ" YAPILDI

Teknik Personelin Organize Komitesi tarafından düzenlenen "Teknik Personelin Kader Yürüyüşü "500'ün üzerinde personelin katılmasıyla yapıldı. Opera meydanından hareket eden yürüyüşçüler "para değil hak istiyoruz" "mal değil insanız" yazılı dövizler taşıdılar. Teknik personelin durumunun kesin olarak tespit edilmesini isteyen teknik elemanlar "işçi miyiz memur muyuz; değilsek neyiz" doğanını attılar.

1975 FAŞİSTLER, "FAŞİZMİ PROTESTO" MİTİNGİNE SALDIRI DÜZENLEDİ

CHP Gençlik kolu, TÖB–DER ve DİSK'e bağlı bazı sendikaların Elazığ'da düzenlediği "Faşizmi Protesto" mitingine faşistler saldırdı. 40 kişi yaralandı, 30 kişi gözaltına alındı. Mitingin başlamasından bir saat önce istasyon caddesinde yürüyüşü engellemeye çalışan faşistler, bunu başaramayınca yürüyüşe katılanları taş yağmuruna tuttular, daha sonra saldırılarına demir, çubuk ve zincirle devam ettiler. Olaya müdahele eden güvenlik kuvvetleri, topluluğa su sıkarak dağıttı ve 30 kişiyi gözaltına aldı.

1977 – SALİH KARAN

Diyarbakır'da lise 2. sınıfta beklemeli Salih Karan adlı devrimci öğrenci faşistler tarafından vuruldu.

Adana Cezaevi eski Müdürü Belediye'de görevlendirildi

ADANA(DEMOKRAT)

Geçtiğimiz yıl kapalı cezaevinde meydana gelen olayda devrimcilerin üzerine silahla ateş eden ve devrimci kadın tutuklulara işkence ettiği öne sürülen Cezaevi eski müdürü Cengiz Aksu'nun CHP'li belediye başkanı tarafından Adana Belediyesi Zabıta Müdürlüğü görevine getirilmesi CHP içerisinde ve kamuoyunda tepkiyle karşılandı.

Adana Kapalı Cezaevi müdürü iken devrimci tutuklulara işkence yaptığı sık sık kamuoyuna yansıyan, Cengiz Aksu cezaevi müdürlüğünden alınarak başka bir göreve verilmişti.

Antbirlik'te üçbin işçinin başlattığı direniş sürüyor

ANTALYA (DEMOKRAT)

Ant--Birlik'e bağlı Aksu İplik, Topçular—I, Topçular—II ve Yağ Kombinası fabrikalarında 3000 işçinin bir hafta önce başlattığı direniş sürüyor.

Bilindiği gibi bir hafta önce Antalya Ant—Birlik'e bağlı tüm işyerlerinde başlatılan direnişin Ant—Birlik Genel Müdürlüğündeki kısmı, güvenlik güçlerinin yaptıkları bir baskınla sona erdirilmiş, 200 işçi gözaltına alınmıştı. Bu işçilerden 195'i daha sonra salıverildi.

● ANTALYA HALKI DİRENİŞİ DESTEKLİYOR

Bu arada DİSK 4. Bölge Temcilciliği önceki gün Ant—Birlik işçilerini desteklemek amacıyla Antalya'daki bütün işyerlerini kapsayan iki saatlik direniş kararı almış ve bu karar hayata geçirilmişdi. Karar, Antalya'da bulunan Tüm—Der, TMMOB ve kapalı bulunan diğer demokratik kitle örgütlerinin üyeleri tarafından da desteklendi.

Ayrıca, gecekondu bölgelerinde bulunan esnaf ve halk da direnişi destekleyen eylemlerde bulundu. Yüksek Alan semtinde güvenlik güçlerinin, direnişi desteklemek için dükkanlarını kapatan esnafı hırpaladığı ve işyerlerini açmaya zorladığı da ileri sürüldü.

Antalya'da direnişlerin yaygınlaşması üzerine güvenlik güçlerinin özellikle gecekondu bölgelerinde sabahtan akşama kadar süren aramalar yaptıkları öğrenildi.

● DİSK CUMARTESİ GÜNÜ MİTİNG DÜZENLİYOR

DİSK 4. Bölge Temsilciliği ve DİSK'e bağlı 14 senkika, TÜRK—İŞ'e bağlı Yol—İş, bağımsız Enerji—İş, İplik—İş, Tüm Döküm—İş Sendikaları ve çeşitli demokratik kitle örgütlerinin dahil olduğu yaklaşık 60 örgüt tarafından Cumartesi günü bir miting düzenlenecek.

● ENERJİ-DER BAŞKANI,"TEKEL VE ANTBİRLİK İŞÇİLERİNİN YANINDAYIZ"

Enerji—Der Genel Başkanı Hicri Saraçoğlu yaptığı yazılı bir açıklamada, Tekel ve Ant—Birlik işçilerinin yanında olduklarını, bunun bir insanlık görevi olduğunu söyledi.

Can güvenliğinin sağlanmasını istemenin suç haline geldiğini belirterek "Siyasi iktidar sömürüye, soyguna karşı örgütlenmiş güçleri dağıtmak için her türlü yola başvurmaktadır." diyen Saraçoğlu özetle şunları söyledi:

Siyasi iktidar sömürüye soyguna karşı örgütlenmiş güçleri dağıtmak için her türlü yola başvurmaktadır. Öyle ki can güvenliği isteyen Tekel işçileri en büyük suçu işlemiş sayılmakta, Ant—Birlik, TARİŞ işçileri yasal haklarını kullandılar diye üzerlerine silahlı birlikler gönderilmektedir.

Kayseri'de Maden-İş üyelerine işkence yapıldığı öne sürüldü

KAYSERİ(DEMOKRAT)

Kayseri'de faaliyet gösteren 13 demokratik kitle örgütü bir bildiri yayınlayarak AP azınlık hükümetini ve Kayseri'deki **olayları** değerlendirdi. Ortaklaşa yayınlanan bildiride, "Kayseri'deki olayların sorumlularının Vali ve Emniyet Müdürü olduğu" öne sürüldü.

TİP, TSİP, T.Maden-İş, Tekstil Sendikası, Yol-İş, Genel-İş, Lastik-İş, Banksen, Devrimci Toprak -İş, Dev-Maden-Sen, YSE-İş, Sosyal-İş ve Tek-Gıda-İş Sendikalarının **Kayseri** şubeleri ve bir bölüm gençlik örgütünün imzasını tayışan bildiride, Maden-İş Sendikası 10.Bölge temsilcisi ve 55 Maden-İş üyesi işçiye işkence yapıldığı görüşüne yer verilerek şöyle denildi:

"Son olarak 25 Ocak 1980 cuma günü DİSK'in İzmir'de düzenlediği mitinge katılmak için sendika binası önünden otobüsle hareket etmekte olan Maden-İş üyeleri saat 17.30'da gerekçesiz olarak gözaltına alındılar. Önce vilayet önüne getirilen 55 Maden-İş üyesinin üstleri arandı. Hiç bir suç unsuruna raslanmadığı halde işçiler Vali ve Emniyet Müdürünün gözleri önünde polis araçlarıyla daha önce devrimcilere işkence yapılan "Lüks Kadife Fabrikasının" yanındaki binaya götürüldü.

Vali ve Emniyet Müdürünün bilgisi dahilinde gerçekleştirilen operasyon sonucu aralarında Türk Maden-İş Sendikası 10.Bölge temsilcisi Hasan Yalçın'ın da bulunduğu 55 Maden-İş üyesi işçi 12 saat boyunca işkence evinde tutulmuş, sopalarla dövülmüş, falakaya yatırılmış ve bazılarına elektrik verilmiştir"

BASIN-İŞ Genel Başkanı: Adana Kemal Matbaası işvereninin açtığı yeni işyerinde de örgütleniyoruz

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası Genel Başkanı Burhan Şahin, Adana Kemal Matbaası ile ilgili olarak yaptığı bir açıklamada, işverenin grevi kırmak amacıyla, İstanbul'da küçük bir işyeri açtığını, Sendikalarının da bu işyerinde örgütlenme ve yetki prosedürünü başlattığını bildirdi. Konunun halen mahkemede olduğunu belirten Şahin, ayrıca, işverenin aynı üretimi yapmak üzere başka bir yerde matbaa açamayacağı iddiasıyla ikinci kez mahkemeye başvurduklarını da söyledi.

Basın-İş Sendikası Genel Başkanı, "Bunların dışında, işveren 'kendisiyle fazla ilgilendiğimiz' gerekçesiyle Savcılığa başvurmuş, dövüldüğünü, ağzına silah sokulduğunu iddia etmiştir. Bu konuda halen soruşturma safhasındadır" dedi.

ZİMMET SUÇUNDAN YARGILANAN MHP YANLISI MÜDÜR YAPILDI

İZMİR (DEMOKRAT)

1. ve 2. MC dönemlerinde İzmir Sağırlar Okulu'nda müdür olarak çalışan ve 1978 yılında bu okuldan emekliye ayrılan Selahattin İnce yine aynı okula müdür olarak atandı.

Sağırlar okulu eski müdürünün 24 Aralık Maraş katliamını protesto eylemine katıldığı gerekçesiyle görevinden alınması üzerine, müdürlüğe getirilen MHP yanlısı Selahattin İnce'nin bu görevi kadrosuz olarak yürüttüğü ve İzmir 2. ağır ceza mahkemesinde 328/79 nolu dosyayla zimmetine para geçirme suçundan halen yargılandığı öğrenildi.

Ülker işçilerinin çadırı yeniden yıkıldı

HABER MERKEZİ

Uzun bir süredir direnişte olan Ülker Fabrikası işçileri, bir süre önce jandarmanın yıktığı çadırlarını, Çarşamba günü ikinci kez kurdularsa da, yarım saat sonra, jandarmalar çadırı yeniden yıktı.

Sıkıyönetim'le yapılan görüşmeler sonucunda ve Belediye'nin çadır için yer vermesi üzerine, Çarşamba günü saat 11.00 de işçiler direniş çadırlarını yeniden kurdular. Ancak saat 11.30'da oraya gelen Sıkıyönetim Güçleri, çadırı yıktılar. Daha sonra da jandarmalar çevreyi gözaltına aldı. Yetkili sendika olan DİSK'e bağlı Gıda-İş yöneticileri, çadırın yeniden kurulması konusunda Sıkıyönetim yetkilileriyle görüştü.

Söke Tariş tesisleri işçileri iki saatlik iş bırakma eyleminde

İşçiler, direnişlerine ilgisiz kalan temsilcilerini değiştirdi

SÖKE(DEMOKRAT)

TARİŞ'e bağlı Söke tesislerinde çalışan 9 memurun İzmir'e sürülmesi ve 60 işçinin de işten çıkarılacağı **söylentilerinin** yayılması üzerine bütün işçilerin aldığı direniş kararına karşı ilgisiz kalan işyeri temsilcileri işçiler tarafından değiştirildi.

TARİŞ'in İzmir'deki iş yerlerinde polisin işçilere karşı giriştiği saldırıyı protesto amacıyla Söke'deki TARİŞ tesislerinde de işçiler 2 saatlik işi bırakma kararı aldılar. İşçilerin bu kararına işyeri işçi temsilcileri olumsuz tavır takındılar. İşçilerin ezici çoğunluğuna rağmen işyeri işçi temsilcilerinin böyle bir tavır takınması işçiler tarafından tepkiyle karşılandı. Bunun üzerine temsilciler istifa etmek zorunda kaldılar. Kendi aralarında toplanan işçiler, 31 Ocak 1980 günü M.Emin Taylan, Muharrem Civelek, Orhan Kemerli, Şeref Başkutçu, Ayhan Özcan ve Mehmet Gültekin'i yeni temsilciler olarak seçtiler.

Tariş'te Neler Oluyor?

ERDİNÇ GÖNENÇ'LE KONUŞMA

— 3 —

Erdinç Gönenç'e Tariş'te kıyım, baskı ve faşistleştirmeye karşı birleşen işçilerin direnişini sorduk. Polis ve jandarmanın giriştiği operasyonla da söyleşimizi bitirdik.

"TARİŞ'te panzerler, duvarları yıkmış ve işçiye karşı silah kullanılmıştır"

GÖNENÇ:

Hemen belirteyim ki Tariş'de bir işçi direnişinden değil, işveren direnişinden söz etmek gerekir. İş başına geldiğigindenberi üretimi değil, işçi kıyımını planlayan yeni yönetim işçinin üretim yaptığı bir sırada ve vardiya değişme saati olduğu için işçinin kalabalık olduğu anda, işletmelere polis ve jandarma göndererek üretimi engellemişler ve makinaların tahribine yol açmışlardır. Zeytinyağı işletmesinin tüm işçileri polis tarafından götürülmüş ve fabrika bomboş bırakılmıştır. Şimdi ise işveren işçinin beklediği can ve iş güvenliği garantisini verecek yerde onları tehdit ederek, üretimi değil, direnişin sürmesini amaçladığını göstermektedir.

Toplu aramadan 1 hafta önce Üzüm İşletmesinde olaysız bir arama yapıldığı ve hiç bir suç unsuru bulunamadığı halde bu işletme dahil tüm işletmeler baskın şeklinde aranmıştır. Arama sırasında işletme müdürlerinin görev başına gelmesinin beklenmemesi son derece anlamlıdır.

İplik fabrikasında giriş sırasında, işçilerin üzeri arandığı halde fabrikanın içindeyken aramanın yeniden yapılması dikkat çekicidir.

Zeytinyağı işletmesinde, işçinin talebiyle aramayı müdürün gelişinekadar erteleyen polisin, müdür gelmeden uyarısız olarak baskın biçiminde arama yapması da yine dikkat çekici bir husustur.

Amaç işçiyi aramak idiyse, bu iş giriş ve çıkışlarda kapıda yapılabilirdi. Oysa iplik işletmesinde panzerler duvarları yıkmış, işçiler dövülmüş ve işçiye karşı silah kullanılmıştır. Panzerlerin ve memnilerin yaptığı hasarı, şimdi işçiler kendiliğinden onarmaktadır. Bunca patırtı, gürültü sonucunda ise hiç bir suç unsuru bulunamamıştır. Olan işçiye ve Tariş'in gerçek sahibi üretici köylüye olmuştur.

Bunca patırtı, gürültü sonucu hiçbir suç unsuru bulunamadı....

Zamlara, baskı yasalarına tepkiler sürerken

Artvinli kadınlar, CHP sol kanadının tutumunu destekliyor

Artvin'li emekçiler Mehmet Balta'ya imzalı mektup yolluyor....

ARTVİN(DEMOKRAT)

Zamlara, baskı yasalarına ve ikili anlaşmalara karşı tepkiler sürüyor. Ana muhalefet partisinin tutumu sert bir biçimde yerilirken, sol kanat Milletvekillerinin tavrı destekleniyor.

Devrimci işçiler, esnaflar, kadınlar, memurlar, öğretmenler ve gençler Artvin Milletvekili Mehmet Balta'ya ayrı ayrı telgraflar çekerek, Balta'yı ve sol kanat **Milletvekillerini** desteklediklerini bildirdiler. Halktan yana olan bu tutumlarının sürekli olması dileğinde de bulundular.

Devrimci kadınlar, telgraflarında hükümeti ve destekçisi MHP'yi şiddetle eleştirirken, Bülent Ecevit'i de emperyalizme ve hükümete gönüllü yardımcı olarak nitelediler.

Gerek Mehmet Balta'nın, gerekse sol kanat Milletvekillerinin son tutumları, gecikmiş olmakla birlikte desteklenmeye değer olarak nitelendirildi.

İşkence gördüğü söylenen yurttaş rapor almaya gittiğinde gözaltına alındı

ANKARA(DEMOKRAT)

Emniyetçe kendisine işkence yapıldığını doktor raporuyla kanıtlatmak üzere hastaneye giden Fahrettin Beyazduman üç arkadaşıyla birlikte tekrar gözaltına alındı.

Güvenlik kuvvetlerinin bir süre önce Altındağ mahallesinde yaptıkları seri operasyonlar sırasında gözaltına alındığı öğrenilen Fahrettin Beyazduman'a iki gece üst üste işkence yapılarak erkeklik organından ve vücudunun diğer bölgelerinden elektrik verildiği öne sürüldü. Kendisine gözaltı sırasında işkence yapıldığını doktor raporuyla kanıtlamak üzere 3 Şubat akşamı üç arkadaşıyla birlikte hastaneye gitmekte olan Fahrettin Beyazduman'ın arkadaşlarıyla birlikte tekrar gözaltına alındığı ve 5 gündür kendisinden ve arkadaşlarından tüm çabalara karşın hiç bir haber alınamadığı bildirildi.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e, Ankara Savcılığı'na, İçişleri Bakanı'na, Başbakan'a ve Cumhurbaşkanı'na birer telgraf çeken Fahrettin Beyazduman'ın eşi Bedia Beyazduman yetkililere çektiği telgraflarda kocasının hayatından endişe ettiğini bildirerek şöyle dedi:

"Gece saat 24'de polislerce gözaltına alınan kocam Fahrettin Beyazduman iki gece işkencede kalmıştır. Yürüyemeyecek halde olan kocam bırakıldığı akşam hiç bir gerekçe olmaksızın tekrar gözaltına alınmıştır. Durumumuzla ilgilenmenizi rica ederim"

Kuşadası'nda işi bırakan inşaat işçileri haklarını aldı

KUŞADASI—AYDIN(DEMOKRAT)

Hayatı yaşanmaz hale getiren son zamlar karşısında zor durumda kalan inşaat işçileri de direnişe geçti.

Kuşadası Belediyesi su kanalı inşaatında 200 lira gibi bir gündelikle çalışan yüzlerce inşaat işçisi, geçinemediklerini açıklayarak direnişe geçtiler ve ücretlerinin artırılmasını istediler. Direnişi bastırmak isteyen güvenlik görevlileri 6 işçiyi gözaltına aldı. Karakolun önünde toplanan işçiler, arkadaşlarının bırakılmasını istediler. Polis yetkilileri işçilerin mahkemeye gönderileceğini açıklayınca, işçiler topluca Adliye'ye yürüdüler. Yürüyüşü dağıtmak isteyen polis, işçilerin önüne geçerek Adliye'ye gitmelerine engel olmak istedi. İşçiler dağılmamakta direndi. 10 işçi daha gözaltına alındı. Ancak işçilerin direnmesi sonucu 10 işçi serbest bırakıldı. İnşaat işçilerinin beldedeki ücretleri belediye rayiciyle de 500 lira olarak kesinleşti.

MALATYA EMNİYET MÜDÜRÜ: BELEDİYE SEÇİMLERİNDE OLAY ÇIKMASINA İZİN VERİLMEYECEKTİR

ANKARA(DEMOKRAT)

Malatya Emniyet Müdürü Hasan Yücesan seçimler için gerekli tedbirlerin alındığını belirtti ve 'Belediye seçimlerinde olay çıkmasına izin verilmeyecektir" dedi.

Malatya'da son meydana gelen olaylar ilgili bilgi veren Yücesan, Demokrat muhabirinin sorularını yanıtlarken, son olaylarda 40'a yakın kişinin gözaltına alındığını bildirdi. Hasan Yücesan, "Seçimlerde olay çıkmaması için gerekli bütün tedbirler alınmıştır. Seçimlerin güvenliğini sağlamak için çeşitli güvenlik ekipleri oluşturulmuştur. Ekipler her beş dakikada seçim sandıklarını kontrol edecek, ve olay çıkmasına izin verilmeyecektir" şeklinde konuştu.

GÖSTERGE

Bir çarpık anlayış (4)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Başbakanlık Müsteşarı sayın Turgut Özal'a göre bir özel kuruluş veya firma zarar ederse kendi parasını yakmış olur, ama bir kamu kuruluşu zarar ederse kamu parası uçup gider. Anlaşılıyor ki sayın Özal özel kesimin sadece kendi parasını kullandığı şeklinde yayılan ve bilimsel olmayan bir görüşe kaptırmış ve bağlamış bilincini. Oysa özel kesimin kullandığı öz kaynak, onun kullandığı "kamu kaynaklı" fonlar yanında devede kulak olamaz. Bugün özel kesim 250 milyar lirayı aşkın 'ulusal banka kredisi' kullanmaktadır. Bunun dışında ödemediği 20 milyar liralık sosyal sigorta primi ve 40 milyara yakın resmen ertelenmiş veya ertelenmemiş vergi kaynağını, yani "işletme dışı" kaynağı kullanır. Bir özel firma bir bankadan yüklüce bir kredi kopardığı anda "köşeyi dönmüştür". Çünkü bu banka, "aman firma batmasın" diye elinden geleni yapar. Turgut Özal'ın sözünü ettiği sadece kendi fonlarını kullanan, ya da kullandığı fonların çoğunun kendi kaynağı olduğu firmaların yaşadığı günler çok ama çok uzun zamanlar öncesidir. Şimdi bir firma düşünelim: Bir bankadan kredi almıştır ve bu krediyi bir makineye veya bir taşınmaz mala yatırmışıtr. Bu firma hiç iş yapmasa ve banka borcunu ödemese yine kârlıdır. Çünkü o bina gelecek yıl iki katına çıkmıştır. Türkiye öyle bir "özel kesim cenneti"dir ki, iflas eden ama iflas masası işlemlerini birkaç yıl uzatan firmanın sahibi bile "köşeyi epeyce döner". Çünkü banka kredileri, vergi borçları; diğer borçlar sabit kaldığı halde, taşınmaz malların bedeli üç beş kat yükselmiş olur. Yani sayın Özal'ın söylediği gibi değil gerçek. Ünlü deyimle "yazı da tura da gelse" özel kesim kârlıdır.

Bizde özel kesimin kârları, başarıları pek büyütülür. Oysa işe, soğukkanlı bir ekonomik analizle bakmak gerekir. Özel kesim bir kez kredi alırken kâra geçer. Çünkü 1978'de aldığı 10 milyon liralık kredi, 1979'da 6 milyon olarak (1978 para değeriyle) iade edilecektir. Buna yüzde 30 faiz ödese, maliyet 7-8 milyona çıkar. Açıktan 2,2 milyon lira kârdadır. 1978'de kazandığının vergisini 1979'da öder. O vakit yüzde 60'lık vergi oranı yüzde 40'a düşer. Hele bir de bunu ödemek için altı aylık "erteleme" alırsa, vergi oranı yüzde 30'a kadar iner. Stopaj vergilerini, yani işçiden kestiği vergileri bir yıl ödemese, cezaya karşın gine kârlıdır.

Özel kesim her işlemde kârlıdır. Dış alım yapar kârlıdır. Örneğin 1950-60'ta dolar en az dokuz lirayken, 280 kuruş bedel üzerinden dışarıdan alınan makinelerden yararlanmıştır. İlk palazlanması buradan olmuştur. Devletten mal alır kârlıdır. Piyasada ateş pahası demir, saç, alüminyum, bakırı resmi fiyattan tahsisle alır. Hiçbirşey yapmasa gine kârlıdır. Üstelik devletin "sanayiciyi koruyacağım" diye yaptığı bu desteklemelerden dolayı zarara uğrayan kamu kesimini, "bak zarar ediyor" diye eleştirir.

Hep özel kesimin kamu kesiminin yanında mağdur edildiği söylenir bizde... Oysa KİT'ler bankaya kredi için gidemez, özel kesim gider. Mal mukabili dış alımda özel kesim karaborsa döviz alır, kamu kesimi alamaz. Özel kesim lobi yapıp siyasal korumalar sağlar, kamu kesimi bunu yapamaz. Özelkesim devlet kesimi mallarını karaborsaya sürebilir, kamu kesimi bunu da yapamaz. Kamu kesimi vergi (gider vergisi) kaçıramaz, özel kesim kaçırabilir.

Pekiy bu başarılar nedir? Hangi başarılar diyelim biz de. Hangi yeni teknoloji getirilmiştir? Hangi ülke zenginliği işlenmiştir? Hangi bilimsel araştırma yapılmıştır?

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Zamlar ve canlar

Ergin ATASÜ

Hükümetin "ekonomik önlem" dediği son zam paketine tepkiler sürüyor. Eskiden bu denli büyük fiyat fırlamaları halkı önce şaşkınlığa iter, sonra da bir alışkanlıkla noktalanırdı. Şimdi iş bu kadar kolay geçiştirilmiyor. Bakıyorsunuz, trenler, vapurlar, otobüsler işgal ediliyor,halk kendiliğinden uygun gördüğü veya kazancıyla orantı kurduğu miktarlarda ödeme yapıyor. Fazlasını ödemiyor, ülkemizde yönetici katmanlar bu tür tepkilere alışkın olmadıkları için öfkeyle karşılıyorlar. Devlet otoritesinin zedelendiği feryatları gökyüzüne yükseliyor.

Oysa Süleyman Bey'in son ekonomik kararlarla devleti tamamen devreden çıkarması, devlet yönetimine bu güne kadar alışılagelmiş, devlet hizmetinde yetişmiş kadrolar yerine özel sektörün güvenilir adamlarını ataması vız geliyor. Aynı hakim katmanlar bu konuda devlet otoritesinin içine düştüğü zaafı görmezlikten geliyorlar. Sayın komutanlarımız düzene gölge düşürecek en ufak konularda gösterdikleri duyarlığı devletin ekonomik devreden çıkarılmasının söz konusu olduğu (ne söz konusu gerçekleştirildiği) bir dönemde yine aynı duyarlığı kuşkusuz gösteriyorlardır.

Devlet bugüne kadar hep çalışan ve ezilen insanlara karşı, korunmak gereği duyulmuş nazlı bir kuştur. Ama bu koruma gereği Vehbi Koç'a karşı, Sabancı'ya karşı, Mehmet Yaşar'a karşı hiç duyulmamıştır nedense. Oysa zaman göstermiştir ki en büyük kötülük salt cebini düşünenlerden gelmiştir, ülkemize. Birinci Dünya Savaşı'nda vagon ticareti yapanlar hem o dönemde, hem sonra baş tacı edilmişlerdir. Çanakkale'de ölenin karısı, çocukları kimseye merak konusu olmamış, hatta devlet onlara karşı korunmuştur.Vagon ticareti yapanlara karşı değil.

Sermayedarlara sözüm yok. Ama onların düzenini korumakla yükümlü gibi görünen veya buna koşullandırılmış olan görevliler artık bu kavram karışıklığından kendilerini kurtarmalıdırlar. Devletin kimlere karşı savunulacağı açık ve seçik ortadadır. Bu zamların altında ezilenler arasında, kendileri de vardır. Eğer geçici nimetlerden yararlandırılıyorlarsa, (yönetim kurulu üyelikleri vb.) çocuklarının, torunlarının geleceğini düşünerek içinde bulundukları durumu değerlendirip ona göre tavır almaları gerekir. Kim ki ekonomik katmanının özlemleri doğrultusunda davranmaz, tarihin karalayıcı gücünden kurtulamaz.

Şimdi halkımızın son zamlar karşısında tepkileri sürerken, bu zamlardan en az onlar kadar etkilenen görevlilerle karşı karşıya getirilmek isteniyor. Düzeni korumakla görevli olanların bu oyuna gelmemeleri, istifçilik, karaborsacılık, haksız kazanç kaynağı yaratarak emekçi insanları kış kıyamette perişan edenlere karşı da yasal hükümlerin var olduğunu unutmamaları gerekir. Bu hükümler doğrultusunda onlar izlenmeli, evleri aranmalı, yiyip içtikleri yerler, harcadıkları paralar kontrol edilmelidir. Bu görevi onlardan beklemek bizim hem hakkımız hem de onların tarihsel görevleridir.

Trabzon'da Hacımuratoğlu'nun öldürülmesi gösterilerle kınandı

* Trabzon Fatih Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği Başkanı İhsan Hacımuratoğlu'nun faşistler tarafından öldürülmesinden sonra kentin çeşitli semtlerinde düzenlenen protesto gösterilerinin sürdüğü bildirildi.

Gösterilerde yapılan konuşmalarda İhsan Hacımuratoğlu'nun antifaşist mücadeledeki yeri anlatılırken "İhsan'lar ölmez" "Faşist katillerden hesap soracağız" gibi sloganlar söylendi.

Öte yandan Trabzon'a bağlı Maçka ilçesi halkı da Cumhurbaşkanına 500 imzalı bir telgraf göndererek, Maraş katliamını protesto eden öğretmen ve memurların tutuklanmasını, açığa alınmasını ve sürülmesini kınayarak: "Yeni MC'nin anti-demokratik her türlü uygulamalarına karşı mücadele edileceği" de belirtildi.

BURSA'DA 10 GÜN ÖNCE FAŞİSTLERCE YARALANAN DEVRİMCİ GENÇ ÖLDÜ

* Bursa'da 10 gün önce bir grup faşistin saldırısına uğrayarak yaralanan ve kaldırıldığı Bursa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi edildikten sonra taburcu edilen Cengiz Sarmaş adındaki Cumhuriyet Lisesi son sınıf öğrencisi önceki gün öldü. Yapılan otopside beyindeki bir zedelenmenin Cengiz Sarmaş'ın ölümüne neden olduğu belirlendi.

Öte yandan faşistler tarafından kaçırılan iki kişi ağır yaralı olarak bulundu. Yusuf Özbek ve Mevlüt Atalay adlı sol görüşlü işçiler önceki gün evlerine giderlerken saat 23.30 sıralarında Arabayatağı semtinde silahlı 5 faşistçe kaçırıldılar. Dövülerek işkence yapılan işçiler, dün sabaha karşı saat 05'te fabrikaya giden işçiler tarafından görülerek Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldılar.

ANKARA'DA AKTEPE MAHALLESİ DİDİK DİDİK ARANDI

* Ankara'nın Aktepe mahallesi güvenlik kuvvetleri tarafından didik didik arandı. Edinilen bilgilere göre tüm bölgeyi kordon altına alan güvenlik kuvvetleri sabahın erken saatlerinden itibaren bölgeye giriş çıkışları da denetim altına alarak evleri tek tek aradılar. Sokağa çıkma yasağı görünümü taşıyan bu aramadan ötürü işçiler ve memurlar işlerine zamanında gidemedi. Aramalarda 10 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

İSTANBUL'DA SİLAHLI SALDIRI SONUCU BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

* Fatih'te silahlı saldırıya uğrayan İlhan Akın adlı Vatan Lisesi son sınıf öğrencisi bir genç ağır yaralandı. Yaralı Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

* Tekel Cevizli Sigara Fabrikasında çalışan işçi Mustafa Sucu Küçükyalı'da uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır biçimde yaralandı. Sucu SSK Hastanesinde tedavi altına alındı.

* Zeytinburnu Balıklı Rum Hastanesi çevresinde Yedikule Lisesi öğrencisi Aziz Palandöken kurşunlanarak öldürüldü. Kimliği belirsiz kişilerin olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

GELİBOLU'DA HALK DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UĞRADI

* Gelibolu Halk Dayanışma Derneği Başkanı İlhan Sarıkaya bir grup faşistin saldırısına uğradı ve ağır yaralandı. Gelibolu Askeri Hastanesine kaldırılan İlhan Sarıkaya durumunun ağırlaşması üzerine İstanbul'a gönderildi.

ESKİŞEHİRDE FAŞİSTLER BİR KAHVEHANEYİ YAYLIM ATEŞİNE TUTTULAR

* Eskişehirin Bahçelievler semtindeki bir kahvehane faşistlerce yaylım ateşine tutuldu. Kahvede bulunan halktan iki kişi ağır yaralandı. Yaralananların Şenol Palas ve İsmail Onbaşı oldukları saptandı.

MERSİN KAPALI CEZAEVİNDEKİ DİRENİŞ SONA ERDİ

* Mersin Kapalı Cezaevinden 22 hükümlünün Erdemli Cezaevine sevk kararlarının gelmesi üzerine Cezaevi Müdürü Cevdet Özcanlı ve 3 gardiyanı rehin alarak direnişe geçen hükümlüler, Erdemli'ye gitmek istemeyen 2 hükümlünün Mersin'de bırakılması üzerine rehineleri serbest bırakarak direnişe son verdiler.

NİZİP'TE BİR SENDİKACI ÖLDÜRÜLDÜ

* Gaziantep'in Nizip ilçesinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Türk—İş'e bağlı Genel—İş Sendikasının Başkanı Mustafa Kılıç olay yerinde öldü.

KAYSERİ YEŞİLYURT EMNİYET AMİRİ ÖLDÜRÜLDÜ

* Kayseri'ye bağlı Yeşilyurt ilçesi Emniyet Amiri Rıfkı Ertuğrul makamında uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Kayseri Valisi Babür Ünsal, olayla ilgisi olduğunu öne sürdüğü sol görüşlü 4 kişinin yakalanarak gözaltına alındığını bildirdi.

Erkmen'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

yansıttığını belirterek Demirel'den önceki Ecevit hükümetinin AET ile ilişkileri dondurmasına karşılık Demirel hükümetinin Ocak ayında bu dondurma kararını sona erdirip ilişkileri yeniden canlandırmak amacıyla girişimlerin başladığını hatırlattılar Yetkililer Türkiye'nin bu tutumunun memnunluk verici olmasına rağmen Erkmen'in açıklamasının İspanya'nın üyeliğinin görüşülmesi gibi nazik bir zamana rastlaması nedeniyle huzursuzluk yarattığını ifade ettiler.

Bu yetkililere göre tüm huzursuzluk duygularına rağmen AET yine de uzun zamandır AET'e üyeliğe geçiş döneminde bulunan Türkiye'nin başvurusunu geri çeviremeyecektir.

Yetkililer Türkiye'nin üyeliğe başvurusunun üç sorun yaratacağını ifade etmektedirler. Bunlar şöyle sıralanmaktadır:

Yunanistan Portekiz ve İspanya gibi AET üyeliğine başvuracak bir Akdeniz ülkesi olan Türkiyenin ekonomik standardı AET ortalamalarının çok altında kalmaktadır.

İkinci sorun toplumsal politikadır. Türkiye, Türk işçilerinin AET bölgesinde hareket serbestliğine kavuşmalarında ısrar etmekte, ancak AET ise bunun Batı Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg gibi ülkeler için çok ters etkileri olacağını kavramaktadır.

Son olarak ise ortaya çıkabilecek sorun tarım alanındadır. Türkiyenin AET üyesi olarak ihraç edeceği Akdeniz tarım ürünleri Fransa ve İtalya gibi AET üyelerinin tarımsal ihracatlarına önemli darbeler indirebilecektir.

GÖÇE ZORLANAN

FAŞİST İŞGAL ALTINDAKİ KENTLER

Yaşar GÖREN

Faşistler kana doymuyor

(4)

İskender Hoca'nın ölüsünü kantarda bırakan faşist grup, dönüşte bağda çalışmakta olan iki CHP'liye rastlar. Bunlardan Hüseyin Özer faşist saldırganlar tarafından öldürülür.

Faşist saldırganlar bu arada öldürdükleri İskender Hoca, Hüseyin Özer ve Recep Özer'in üzerinde bulunan 49 bin lira para ve kol saatlerini de almışlardır.

Aradan, İskender Hoca'nın kantar binasında kuşatılmasından bu yana, dört saat geçmiş ve can güvenliklerinin tehlikede olduğunu sezen Kazankaya'lılar, kasabayı terketmişlerdir. Kasabada sadece olaylardan haberi olmayanlarla kaçamayanlar kalmıştır.

KAZANKAYA TAHRİP EDİLİYOR

Kasabaya inen saldırganlar üç gruba ayrılırlar.

Birinci grup önce öldürdükleri Hüseyin Özer'in kahvesini tahrip eder, sonra Bekir Uğurer, Recep Uğurer, Mehmet Şenol, Hasan Şenol, Sadık Şenol, Mustafa Ardıç ve Şenol Çakırgöz'ün evlerini kurşunlar, bu arada Melek Ardıç'ın evini basan grup kadını kocasının yerini söylemesi için döver, kendisini ve çocuklarını öldürmekle tehdit eder. Ancak Melek Ardıç ölüm pahasına kocasının yerini söylemez.

İkinci grup Mustafa Kazankaya, Veysel Ardıç, Ali Ardıç ve Mehmet Ardıç'ın evlerini üçüncü grup Ali Erdoğan, Kemal Erdoğan, Dilaver Erdoğan, Abbas Erdoğan ve Hasan Taşkın'ın evini kurşunlar.

Evlerinde bulunan bazı Kazankayalılar bu saldırı karşısında canlarını, kadınlarını ve çocuklarını korumak için silaha başvururlar.Silah sesleri tüm kasabayı kaplar.

Olayların başlamasından yaklaşık yedi saat sonra kasabaya askeri birliklerin gelmesiyle faşistler saldırılarını sona erdirirler.

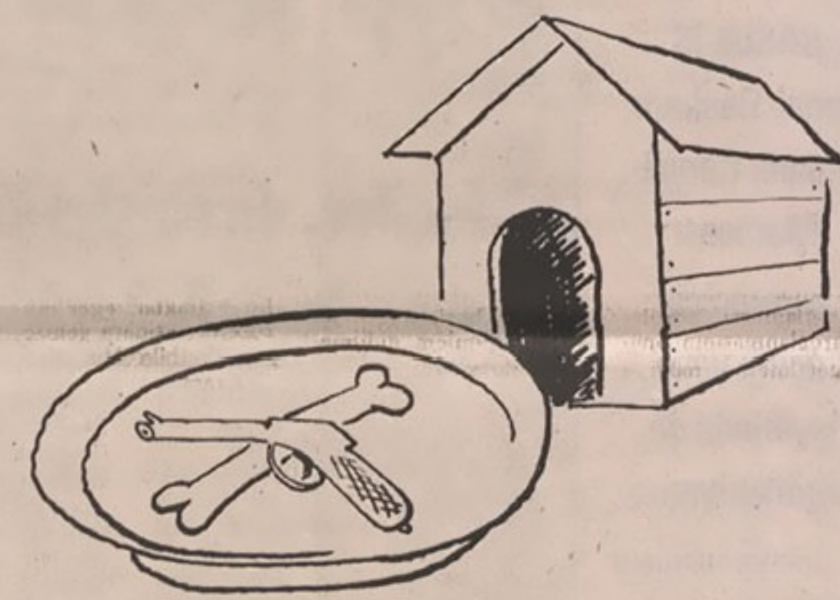
22 kişi tutuklanır. Ama olay başka boyutlarda genişlemeye devam eder, Kazankaya'da.

FAŞİSTLER ESNAFTAN VE HALKTAN ZORLA PARA TOPLUYOR

Bozok otobüslerine binip Yozgat'a giderseniz eğer,ödeyeceğiniz para 150 liradır. Ama dönüşte 180 lira ödeyeceksiniz. Ödemek istemezseniz birde sopa yiyeceksiniz. Sonra bu 180 lirayı "paşa paşa" bastıracaksınız.

Diyelim ki Yozgat'tan geçen bir otobüse bindiniz. Otobüs şöförü Belediye Restaurant'ta 15 dakika yemek ve ihtiyaç molası verecektir. Otobüsün içine giren faşistler size ellerindeki "adı herneyse" gazetelerini satmak isteyeceklerdir. Bu gazetenin "hediyesi" elli liradır. Eğer almazsanız döve döve 500 lirayı gözden çıkarmak zorunda kalacaksınız. Şimdi diyeceksiniz ki "bu şehirde vali, emniyet müdürü polis vb. yok mu?" bizde sizin gibi düşündük önce. Gittikten sonra gördük ki "belki inanmayacaksınız ama" bu şehirde vali, emniyet müdürü ve polis vallahi vardır. Bilmem anlatabildik mi?

Yozgat'ta aybaşı demek haraç günü demektir. İlkokul öğrencileri bile bunu bilirler. Haraç gününde öğrenci başına "bağış" miktarı 50 liradır. Öğrenciler faşistlerin dışında hangi siyasi eğilimde olurlarsa olsunlar yani AP'li, MSP'lilerde dahil bu haracı ödemek zorundadırlar. Esnaf, özellikle aşiret esnafı ve diğerleri yani faşist olmayanlar yaşamak için "bağış" yapmak zorundadırlar. Yapmayanların camı kırılır, sokakta yolu kesilip dövülür. Terör'e teslim olup haracını ödemek, Yozgat'ı terketmek, ya da faşist teröre direnmek.İşte Yozgatlıların önündeki üç yol. Yozgat'lı ikinci yolu seçmiş bugün, örgütsüzlükten.

YARIN FAŞİSTLERİN EĞİTİM ALANI: ÇAMLIK

"Kurtarılmış" Bölgeler

Siz kurtarılmış bölge tellalları Siz Yozgat'tan, Kazankaya'dan siz Sorgun'dan, Yerköy'den geçtiniz mi?

.....Ve siz buraların günlerce kuşatılıp arandığını gördünüz mü?

Bilmemekten mi? Yoksa kasıtlı mı sizin "kurtarılmış bölge" edebiyatınız.

Dış ülkelerde meydana gelen göç olaylarına ağlayan sizler Yozgat'tan yüzlerce ailenin göç ettiğini biliyor musunuz?

Ve siz ey iyi niyetliler, size söylüyorum, gözlerinizi ne zaman açacaksınız. Uyanmanız için ille de birinin çıkıp

"Viva la muerta-yaşasın ölüm" diye konuşma yapması mı gerekecek? O zaman mı anlayacaksınız faşizmin tüm ülkeyi "kurtardığı-nı".?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIK SEÇİMİ YARIN

Apaydın: Totaliter bir devlet anlayışı topluma egemen kılınmak isteniyor

"ÇAĞIMIZIN EVRENSEL DEMOKRATİK HUKUKU TÜM İNSANLARIN BAĞLI OLDUKLARI SOSYAL SINIFLAR IRK, RENK VEYA CİNSİYET BAKIMINDAN AYRIMA UĞRATILMAKSIZIN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERDEN YARARLANMASINI SAVUNMAKTADIR"

HABER MERKEZİ

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı seçimi yarın Ankara'da yapılacak. Başkanlık mücadelesinin İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ile Ankara Barosu Avukatlarından ve 12 Mart döneminde Nihat Erim hükümetinde Çalışma Bakanlığı görevi yapan Atilla Sav arasında geçeceği bildirilmekte Diğer adaylar İzmir Barosu Başkanı Hasan Basri Güder ile Ankara Barosu Başkanı Sabahattin Ardıçoğlu'nun fazla şansı olmadığı belirtildi

Başkanlık seçimiyle ilgili olarak adaylardan Atilla Sav'a yönelttiğimiz sorular cevapsız kaldı. Atilla Sav bu konuda demeç veremeyeceğini kesin bir dille belirtti.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ise gazetemize yaptığı açıklamada "önümüzde insan haklarının korunması yönünden zor günler vardır. Ülkemiz avukatlarını bu zor günlerde güç görevler beklemektedir" diyerek Başkanlık seçimi hakkındaki görüşlerini şöyle açıkladı:

HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASI

"Türkiye Barolar Birliği İnsan hak ve özgürlüklerini savunma görevini üstlenen avukatlık mesleğinin yurt çapında çalışan bir hukuk kuruluşudur. Kuruluş tarihi olan 1969'dan bu yana geçen 10 yıllık süre içinde T.B.B. avukatlık mesleğinin etkinliğini artırıcı yöndeki çalışmaları yanında topluma dönük olarak da, özellikle baskı grubu olarak ağırlığını duyurmuştur. Ülkenin bugün içinde bulunduğu ortamda insan hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi başlı başına bir sorun oluşturur. Sistem bozukluğundan kaynaklanan ekonomik bunalımın giderilmesi çabalarında siyasal iktidarlar, kişilerin temel hak ve özgürlüklerine sınırlamalar getirmek yolunu seçiyorlar. Hukukun demokratik niteliği törpülenerek otoriter ve totaliter bir devlet anlayışının topluma egemen kılınması amaçlanıyor. Terörün önlenmesi, kamu güvenliğinin ve düzenin sağlanması, milli güvenliğin korunması biçimindeki nedenler anti-demokratik girişimler gerekçe olarak gösteriliyor.

Özünde milli güvenlik, kamu güvenliği ve düzeni soyut kavramlar olarak kullanılmaktadır. Bu hukuksal deyimlerin örtüsü kaldırıldığında toplumsal gelişmeyi önlemek isteyen mutlu bir azınlığın çıkarlarının savunulması amacı görülür. Bu kavramların objektif anlamlarını ortaya koymak herkesten önce hukukçuların işidir. Çağdaş demokratik hukuk, isteyenin keyfince yorumlayabileceği, istediği yöne çekebileceği bir niteliğe sahip değildir. İnsancıl değerlere, insan onuruna, insan olmanın gereği olan vazgeçilemez temel haklara dayalı sağlam ilkelere dayanmaktadır. Çağımızın evrensel demokratik hukuku tüm insanların bağlı oldukları sosyal sınıflar ırk, renk veya cinsiyet bakımından ayrıma uğratılmaksızın temel hak ve özgürlüklerden yararlanmasını savunmaktadır. Herkes yaşamını sürdürmek için gerekli manevi ve maddi olanaklardan yararlanmalıdır. Düşünce özgürlüğü sınırsızdır. Kimseye işkence ve eziyet gibi insanlık dışı işlemler yapılamaz. Örgütlenme hakkı herkese ve tüm sosyal sınıflara sınırsız olarak tanınmalıdır. İşçi sınıfının siyasi partisini kurarak iktidar mücadelesi yapması demokratik bir hukuk düzeninde yasaklanamaz.

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ KAVRAMI

T.C. Anayasa'nın 2. maddesinde devletin insan hak ve özgürlüklerine dayalı demokratik hukuka bağlı niteliği belirtilmiştir.

Demokratik hukuk yukarıda özetle sıraladığımız temel ilkelerin herhangi birini dışlayamaz. T.B.B. Genel Kurulları üstünlüğünü savunduğu hukuku bu nitelikleriyle kabul etmektedir. Hukukun üstünlüğü kavramı, yasa üstünlüğüne indirgenemez. Yasanın yasa değerini kazanabilmesi, demokratik hukuk ilkelerine uygun olmasıyla olanaklıdır. Anayasamız yasaların Anayasaya aykırı olamıyacağı ilkesini kurarken bu ilkeyi esas almıştır.

Ülkemizin bugün içinde bulunduğu ortamda yukarıda niteliklerini saydığım demokratik hukukun üstünlüğünü savunmak ve topluma tüm ögeleriyle yerleşmesini sağlamak hukukçular için tarihsel bir görev oluşturmaktadır. T.B.B Bağımsız hukukçuların en yüksek kuruluşudur. Demokratik hukukun üstünlüğünü savunma mücadelesinde T.B.B. görevini daha da etkin bir biçimde yerine getirmek durumundadır. T.B.B. Başkanlığına bu görevin bilincinde olarak adaylığımı koyuyorum.

AVUKATLARI BEKLEYEN ZOR GÜNLER

Önümüzde insan hak ve özgürlüklerinin korunması yönünden zor günler vardır. Ülkemiz avukatlarını bu zor günlerde güç görevler beklemektedir. Meslektaşlarımızın görevlerini yerine getirmelerinde bağlı bulundukları barolarla birlikte T.B.B' de yurt çapında yardımcı olma durumundadır.

Herkesin bir suç isnadı karşısında kalması mümkündür. Kendisine bir suç yüklenen kişinin savunma hakkı başlı başına bir önem taşıyor. Özellikle sıkıyönetim uygulamalarında hakim kararı olmadan gözaltına alınan kişinin kendini savunmadan yoksun bırakılması demokratik hukuk ilkeleriyle bağdaştırılamaz. Gözaltında tutulan kişinin tüm haklarını yitirdiği ileri sürelemez. İşkence ve eziyet gibi insanlık dışı işlemlere uğramama hakkı gözaltında tutulan kişi için de söz konusudur. Bu hakkın korunmasında etkin güvence gözaltına alınan kişinin avukatıyla görüşebilmesidir. Barolar ve T.B.B. insanlarımızın bu temel hakkını gerçekleştirmekte üzerlerine düşenleri ivedi olarak yapmalıdırlar.

EVRENSEL ÇAPTA HUKUK BELGELERİ

Avukatlık mesleğinin sadece yasaların uygulanmasıyla görevli olduğu ileri sürülemez. Avukatlık yasası meslek mensuplarına hukuk kurallarının uygulanması görevini vermiştir. Avukatlar, meslek örgütü olarak barolar ve TBB bu anlayışın savunuculuğunu topluma dönük olarak da yapmak durumundadırlar. Uygulanması üstlenilen hukuk kuralları nedir? Bu sorunun da yanıtı verilmelidir. Hukuk kurallarının sadece yasalar ve Anayasa'dan kaynaklandığı görüşü de yanlıştır. Bugün evrensel çapta yürürlükte bulunan uluslararası pozitif hukuk belgeleri vardır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirisi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Helsinki Sonuç Belgesi, B.M. Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi ile ekonomik ve sosyal haklar sözleşmesi bu pozitif hukuk belgelerinin başlıcalarını oluşturur. İnsan Hakları Bildirisi, Avrupa insan Hakları Sözleşmesi,Helsinki Sonuç Belgesi Türkiye tarafından da imzalanmıştır. İç hukuktaki uygulamaların bu belgelerdeki kurallara da uygun olması gerekir.

Anayasamız parlemento tarafından onaylanmış sözleşmeleri iç hukuk yönünde yasa değerinde olduğunu öngörmektedir. Avukatlık mesleği Uluslararası hukuk metinlerinde yer alan kuralları yaşama geçirilmesi mücadelesinde üzerine düşeni yapmalıdır. T.B.B. meslekdaşlarımızın bu alanda yapacakları çalışmalara ışık tutmalıdır. İnsanların bağımsız mahkemelerde yargılanma hakkı temel insan hakları arasındadır. Savunma mesleği de işlevlerini ancak bağımsız mahkemelerde yerine getirebilir. Bu bakımdan DGM tipi olağanüstü ve hakimleri siyasal iktidarca seçilen mahkemelerin karşısındayız.T.B.B. ve barolar bu alanda onurlu ve etkin bir mücadele vermişlerdir. DGM'lerin yeniden kurulma girişimleri karşısında TBB nin aynı mücadeleyi daha da etkin bir biçimde sürdürmesi gerekecektir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığım görevlerin bilinci içinde TBB Başkanlığına adaylığımı koyduğumu açıklıyorum.

IMF ÖNERİLERİ DOĞRULTUSUNDA ALINAN EKONOMİK ÖNLEMLER

Bolivya'da köylü direnişine ve genel greve yolaçtı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Latin Amerika ülkelerinden Bolivya'da Gueiler hükümetinin aldığı ekonomik önlemlerin büyük bir köylü direnişe ve genel greve yolaçtığı bildirildi. Bolivya ekonomisini sağlığına kavuşturmak ve "demokrasiyi güçlendirmek" gibi gerekçelerle ilan olunan ekonomik önlemler işçileri, köylüleri ve orta tabakanın büyük bölümünü açlığa mahkum ediyordu Bolivya ekonomisi Albay Natuş—Buş darbesi ve bu darbenin kitle direnişi sonucunda başarısızlığa uğradığı çalkantılı günler sırasında büyük bir çöküntünün eşiğine gelmişti. Gueiler hükümeti IMF önerileri gereğince, iç talebi kısmak amacıyla yiyecek maddeleri fiatları ve döviz kurlarını serbest bıraktı. Devlet yatırımları kısıldı. Ulaşım fiatları yüzde 400 oranında arttı. Yüzde 25 oranında devalüsyon yapılırken, akaryakıt fiatları yüzde 130 arttırıldı. Bunun dışında yiyecek malları ithalatı sınırlandırıldı.

Bu önlemlere karşı ilk tepki fırıncılardan geldi ve darhal greve gittiler. COB (Genel Sendikalar Birliği) genel grev ilan etti ve başkent La Paz'da 50 000 kişinin katıldığı büyük bir gösteri düzenledi. Kentin birçok mahallesinde başka gösteriler de yapıldı. Sendika lideri hükümetin açıkladığı bütün önlemleri geri almasını istedi.

En önemli ve şaşırtıcı tepki ise köylülerden geldi. Bolivya Köylü Birlikleri Sendikası ülke çapında grev ilan etti. Kentler giden bütün yollarda barikatlar kuruldu. Tarımsal ürünlerin taşınması engellendi.

Hükümetle yapılan görüşmeler sırasında Bolivya Köylü Birlikleri Sendikası şutaleplerde bulundu: kollektif üretime geçilmesi için köylü kooperatiflerinin oluşturulması, teknik ve mali yardım sağlanması, arazilerin parçalanmasının önüne geçilmesi, nakliye şirketlerinin tekel konumuna son verilmesi ve ucuz taşıma olanağı sağlanması, ulaştırma araçlarının vergiden muaf tutulması ve köylülere sosyal güvenlik sağlanması.

Ülkedeki bu direniş ortamı içinde yeni bir sağcı askeri darbe bekleniyor. Ancak Albay Natuş darbesinin başarısızlığa uğraması, ordu içindeki sağcı unsurları daha iyi örgütlenmek ve uygun bir anı beklemek durumunda bırakıyor. Bu arada hükümetin köylülerin taleplerini yerine getirmemesi halinde, siyasal durumun daha da gerginleşeceği ileri sürülüyor. Öte yandan sol partiler ve ittifaklar arasında birliğin sağlanamaması ve pratikte halk arasındaki yoğunlaşan radikalleşmeyi kanalize edecek siyasal bir örgütün bulunmaması da Bolivya'daki durumun çözümsüzlüğüne yolaçıyor. Bu arada Bolivya parlamentosu uzun tartışmalardan sonra 29 haziran 1980'de genel seçimlere gidilmesini kararlaştırdı.

DÜNYA GÖZÜYLE

Sovyetler'in Afgan tarihindeki yeri

Türkkaya ATAÖV

Bolşevikler'in Ekim Devriminden önce ve sonra Afganistan ile her yönden olumlu ilişkileri oldu. Bu komşu ülke bir "yarı sömürgeyken" ona tam bağımsızlık yolunu gösteren, daha kendileri iktidara gelmemiş olan Bolşeviklerdi. Afganistan ile ilk eşit andlaşmayı yapan da Bolşevik iktidarıydı.

Lenin Afganistan'ın geleceğiyle Ekim Devriminden çok önce ilgiliydi. Emperyalizmin Asyadaki sömürgeci siyasetini ayrıntılarıyla incelemişti. "Emperyalizm Üstüne Notlar" adlı çalışmasında dünya kapitalizmi emperyalist döneme girdiği sırada Afganistan'ın koşulları hakkında değerli gözlemleri var. "Bütün Yapıtları'nın 39. Cildinde Afganistan'ı "egemenlikten yoksun" (s.106) bir ülke olarak tanımlıyor. Çarlık Rusyasının 1907'de İngiliz emperyalizmiyle yaptığı andlaşma Orta Doğu'yu etki alanlarına bölerken, Afganistan'ı İngiliz bölgesinde bırakmıştı. Bolşevik Partisinin bütün kararlarını içeren ve 1970 de Rusça basılmış olan seri kitapların ilki (s. 344) bu partinin Prag'daki 1912 Kongresinde 1907 Andlaşmasının emperyalist özü doğru biçimde değerlendirilmektedir. Lenin'in Afganistan hakkındaki notları bu ülke halkının devlet bütünlüğü ve egemenliğini yabancılara karşı koruma yolunda kahramanca savaşımlarına ilişkin sempati sözleriyle doludur. Bu yargılar Asya'da sömürgecilik'e ilişkin ve ulusal kurtuluş akımları hakkında doğru değerlendirmeler yapılmasına yardımcı olduğu gibi, Afganistan'ın 1919'da egemenliğini kazanmasına da kuşkusuz destek oldu.

1917 Ekim Devriminin tüm Asya'da kurtuluş rüzgarları yönünde ne büyük ağırlığı olduğunu kimse yadsıyamaz. 1918 ilkbaharında, yeni Sovyet Hükümetinin "Rusya'nın ve Doğu'nun Bütün Emekçi Müslümanları"na başlıklı açıklamasının Farsça çevirisi İran kanalıyla Afganistan'a girdi. Öte yandan, İngiliz emperyalizmi Afganistan'daki gerici rejimi kullanarak hem bu topraklardaki sömürgeciliğe karşı gelebilecek akımı bastırma, hem de Sovyet Rusya'ya, özellikle Sovyet Orta Asya'sına saldırma olanaklarını araştırıyordu. Bu durumda, Sovyet rejiminin Afganistan bağımsızlığını desteklemedeki iki yönlü yarar anlaşılabiliyordu. Okadar ki, 1918 Almanya ile yapılan Brest—Litovsk Barış Andlaşmasında bile Afganistan'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğüne saygı gösterileceği belirtilmişti. Bu madde Afgan egemenliğini tanıyan ilk devletler hukuku belgesidir.

Emir Amanullah Han'ın önderi olduğu "Genç Afganlılar" Şubat 1919'da iktidara geldiğinde, Sovyet Rusya 27 Mart 1919 gibierken bir tarihte Afganistan'ın tam bağımsızlığını tanıyan ilk devlet oldu. Bu gelişmelerin Afgan halkının benliğinde ancak olumlu etkileri olabileceği kolayca tahmin olunmalıdır. Bu denli tarih gerçekleri yalnız Sovyet değil, Afgan belgelerinde de aynı biçimde değerlendiriliyor. Örneğin, ünlü Afgan tarihçisi Mir Gulam Muhammed Gubar Sovyetler'in Afgan bağımsızlığında oynadıkları rolü açıkca anlatır. Zaten, Lenin'e ilk mektubu (Mustafa Kemal gibi) 7 Nisan 1919'da yazan Amanullah Han'dır. Lenin ve Kalinin ortak imzalı yanıtı 27 Mayıs tarihliydi. İki hükümet sürekli diplomatik ilişkiler ve karşılıklı destek ararken, İngiltere gözler önünde avuçları içinden kaçıp kurtulan Afganistan'ı yeniden boyunduruğa alabilmek için Mayıs 1919'da bu ülkeye karşı üçüncü savaşını başlattı. Temmuz 1919'da Londra'da yayınlanan "National Review" İngiliz müdahalesini savunarak diyordu ki: "Geçmişte olduğu gibi, bugün de tek çözüm, herhalde Kabil ve Kandahar dahil, ülkenin büyük bir bölümünün bir süre işgal ve bu işgalin İngilizlerle ittifakın yararlarına inanan bir yerli yönetici buluncaya kadar sürmesidir."

O saralarda Türkistan Sovyet Cumhuriyetinden Kabil''e giden bir heyet Afgan Hükümetine askeri yardım önerisini de birlikte götürmüştü. Ozaman Afgan başkentindeki Sovyet temsilciliğini Orta Asya'dan Y.Z. Surits yürütüyordu. Bu dayanışma bütün Asya için örnek bir olaydı. Sömürgeciliğe karşı silahlı bir savaşım veren Afganistan, Ekim Devrimiyle işbirliği yapan ve bundan büyük yarar gören ilk Asya ülkesi oluyordu. Kabil'in bu tavrı Hintlileri de, Türkleri de etkiledi. Temmuz 1919 tarihli "Contemporary Review" dergisi yazarı ingiliz J.C. Boulger "Afganistan ile ilişkilerimiz" başlıklı yazısında Asya'da "Bolşevik etkisi"nden şikayet ederken şunları yazıyordu:

(Devamı 7. Sayfada)

EMPERYALİSTLER RODEZYA'YI YİTİRMEMEK İÇİN ÇABA HARCIYORLAR

Zimbabve seçimleri Afrika'da bir dönüm noktası olacak

Muhammet BABU

Sovyetler'in Afganistan'a girişleri, Batılı güçlerin Hint Okyanusu'nda ve Ortadoğu'da güçlenme eğilimlerine karşı yapılmış bir karşı hamledir.

Güney Afrika Batı stratejisi açısından, Sovyetler'e karşı bir anahtardır; bu nedenle emperyalistler Rodezya'yı yitirmemek istiyorlar.

Son zamanlarda bir çok Afrikalı, Zimbabwe (Rodezya)'daki ateş kes anlaşmasının muhtemel sonucu hakkında tartışıyor. Sürekli olarak ortaya atılan en çarpıcı soru şu: Bu ateşkes anlaşması, Afrika kurtuluş mücadelesi için bir zafer midir, yoksa kısmi bir kazanım mı?

Tüm bu sorunlar, ateşkes anlaşmasının niteliği hakkında herkesi düşünmeye zorlamaktadır. Özgür Zimbabwe, dünya dengesinin gelişen denkleminde ve Afrika'nın bu denklem içindeki konumunda, hayati bir etkendir.

Eğer yapılacak seçimleri işbirlikçi Rahip Muzorewa kazanırsa bu Afrika için çok tehlikeli sonuçlar doğuracaktır. Çünkü Muzorewa, daha şimdiden seçimleri kazandığı takdirde, Zimbabwe'yi ırkçı Güney Afrika Cumhuriyetinin müttefiki yapacağını belitmiş bulunuyor.

Güney Afrika Cumhuriyeti, Batılı müttefiklerinin de yardımıyla Afrika'da Ekvatorun güneyinde egemen duruma gelebilmek için entrikalar çeviriyor. Güney Afrika'nın kısa vadeli hedefi, özellikle Mozambik, Angola ve Tanzanya gibi bölgedeki yeni-sömürgeciliğe karşı ülkeleri çevreleyecek ittifaklar oluşturmaktır. Bu ittifaklar, eğer muzorewa iktidara gelirse, gerçekleşebilecektir

O zaman Orta Afrika'nın doğusunda Güney Afrika—Zimbabwe—Malawi ile çevrili, Mozambik'i doğuda tek başına bırakan bir konumla karşılaşacağız.

Orta Afrika'nın batısında Zaire de, Güney Afrika Cumhuriyeti ile hem Angola'yı, hem de Tanzanya'yı çevreleyen bir bağ kuracak. Böylece bu ilerici ülkeler tam bir hareketsizlik içine girecektir. Bölgede yeni-sömürgecilik yeniden yükselecek, bu da ülkeleri, gittikçe gerginleşen iç sorunlarıyla ilgilenmeye sevkedecektir. Bunun sonucu olarak da, emperyalist ülkeler Güney Afrika'da kendi Jeopolitik çıkarları doğrultusunda yeni bir güçler dengesi kurabileceklerdir.

İngltere Başbakanı Thatcher, Londra Konferansında, Zimbabwe sorunu için acil bir çözüm bulunmasını önerdiği zaman, muhalefetteki İşçi Partisi, bu telaşın nedenini sordu. Thatcher'ın gösterdiği bu sabırsızlık, uzun zamandandır askıda kalmış bir sorunu çözümlemek yolunda İngiltere'nin bir arayış çabası değildi yalnızca. Bu ortaya çıkan yeni Batı stratejisi için li bir bağı sağlamayı amaçlıyordu. Çünkü Londra Konferansının 'başarıyla'sonuçlanmasından önce, Thatcher ve Lord Carrington, Carter'la görüşmek üzere Washington'a gitmişlerdi.

Margareth Thatcher', yaptığı temaslardan çok memmun bir biçimde Washington'dan aydıldıktan 24 saat sonra bir açaklama yaptı. Açıklamada ABD'nin Orta Doğu'daki askeri varlığını güçlendirmek amacıyla, bölgeye güçlü bir "savunma" delegasyonu göndereceği söyleniyordu. Delegasyonun seyahat planı, açıkça Kenya'yı ve Somali'yi kapsıyordu.

Sovyetlerin de dahil olduğu son Afganistan krizi, bu bütünsel tablonun bir diğer yanıdır. Sovyetler, bu Batı manevralarının ciddi sonuçlarını herkesten önce görebilmektedir. Sovyetler ve onun Doğu Avrupalı müttefikleri, bu manevraların son tahlildeki hedefinin kendileri olduğunu bilmektedirler. Onların Afganistan'a girişleri, bu uluslararası satranç oyununda yapılmış bir karşı hamledir. Eğer Batılı güçler Hint Okyanusuna ve Arap sularına doğru Batıdan bir ilerleme yapıyorlarsa, Sovyetler için de, aynı ilerlemeyi doğudan yapmak, bu mantık içerisinde legalleşmektedir.

Güney Afrika Batı stratejisi açısından Sovyetlerle karşı karşıya gelmenin anahtarıdır. Bu strateji icin ekonomik ve askeriolarak güçlü bir Güney Afrika hayati bir önkoşuldur. Öte yandan, ekonomik olarak zayıf ve politik olarak dengesiz Afrika ülkeleri de, Güney Afrika'nın egemenliğini güvence altına alabilmek içini gereklidir. IMF'nin Tanzanya'ya uyguladığı tehditkar taktikler, ancak bu perspektiften bakıldığında anlaşılabilir.

Bu stratejinin büyük bölümü Zimbabwe'deki seçimlerin sonuçlarına bağlıdır. Bu nedenle Batı, Muzorewa'nın zaferini sağlamak için elinden geleni yapıyor.

Batılı büyük güçler, uzun egemenlik deneyleri boyunca, silahlı mücadelenin devletin merkezi öğelerini zayıflatma eğilimi taşıdığını ve bu ögelere karşı insanları ortak bir davada bir araya getirdiğini öğrenmişlerdir. Öte yandan bir anlaşma, özgürlük hareketi liderlerini bir parçalanmaya itebilir. Nitekim Yurtsever Cephe'yi oluşturan ZANU ve Zapu, anlaşmanın imzalanmasından sonra birbirlerinden iyice kopmuşlardır.

Tüfeğin namlusundan kazanılmış bir zafer, konferans masasında varılan bir anlaşmadan nitelikçe farklıdır. Birincisi bütünseldir, ikincisi ise kısmidir.

Dünyada tüm zafer kazanmış hareketler aşırılıkla suçlanmalarına rağmen çelişkiyi tüfeğin namlusundan çözmüşlerdir.

"Ilımlılar" ise, kurtuluş için verilen mücadeleyi, ölüm hakkında ahlaki dersler vererek, küçük burjuva bir niteliğe büründürmek istiyorlar. Onlar, savaş alanında aktif olarak ölmeyi reddediyorlar. Fakat açlıktan ve kötü beslenmeden dolayı pasif olarak ölmeyi kabulleniyorlar. Birincisi, bir insan eylemi olarak reddedilirken, ikincisi, Tanrının eylemi olarak kabulleniliyor. Bu tür küçük burjuva ahlakçılığı bir kural olarak, doğrudan doğruya baskıcı ve sömürücülerin işine yarar.

MUGABE'YE SUIKAST GİRİŞİMİNDE BULUNULDU

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Rodezya Ulusal Lideri Robert Mugabe'nin evine bombalı bir suikast yapıldı. Mugabe bu saldırıdan yara almadan kurtuldu. Polis bombanın evin duvarına çarparak patladığını bildirdi. Öte yandan bu saldırıdan bir kaç saat önce Zimbabve Ulusal Birlik Örgütü ZANU'nun başka bir üyesi olan Kubiraye, evinde aynı şekilde saldırıya uğrayarak ağır bir şekilde yaralandı.

Bundan bir süre önce, Lord Soames, seçimlerden ZANU'nun yasaklanması baskılarına karşı çıktı. Lord Soames ve İngiliz yetkililer, özgürce yapılacak seçimlerinRodezya'daki şiddet olaylarını önleyeceğini ileri sürüyorlar. Rodezya'da yapılacak seçimlere, Rodezya beyaz rejimine karşı savaşan Yurtsever Cephe(ZANU ve ZAPU örgütlerinin oluşturduğu cephe)ve Rodezya'nın işbirlikçi zenci başkanı Rahip Muzereva'da katılmaktadır. Lord Soames'le birlikte ingiltere yetkilileri Rodezya'daki şiddet olaylarının ZANU'nun askeri kanadı ZANLA tarafından ortaya çıktığını iddia ettiler. Seçimleri denetlemekle görevli olan Soames ve İngiltere yetkilileri bunun partinin yasaklanması için sebep olmadığını da belirtiler. Böyle davranarak, Afrika daki diğer devletler arasındaki huzurun sürdürülmesine hizmet edeceklerini söylüyorlar. Aksi taktirde, ZANU'nun kapatılmasıyla silahlı mücadelenin yükselmesi tehlikesinin kuvvetleneceğini, bununda Afrika devletler arası denge açısından büyük önemi olduğu açıktır.

Bununla birlikte, aylık raporlara göre Muzerova'nın partisinin İan Smith'in Rodezya Cephesiyle oluşturduğu işbirlikçi cephenin kırsal alanlarda kampanyaların sürdürmekte büyük güçlüklerle karşılaştığı bir çok yerde engellendiği bildirilmektedir. Özellikle ZANLA gerillalarının etkisinde olan Kuzey-doğu bölgesinde bu güçlüklerin daha fazla olduğuda doğrulandı. Bu arada, poliş Mugabe'nin Gwelo toplantısından önce iki zencinin öldürüldüğü, toplantıda 35 kişinin yaralandığı Muzereva'nın taraftarlarını taşıyan seçim otobüsünde, Fort Victoria yakınlarında çıkan olayda, bir kadının öldüğünü, dört kişinin de yaralandığını bildirmiştir.

Irak ile Sovyetlerin arası açılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliğinin Afganistanda sürdürdüğü askeri müdahele nedeniyle Irak ile Sovyetler Birliğinin arası iyice açıldı. Irak, 1972 de Sovyetler Birliği ile dostluk ve işbirliği antlaşması imzalamıştı. Irak bu arada, batı ve Fransa ile de ilişkilerini sürdürdü. Bundan başka Irak'ın ABD ile de ticari kültürel ve politik ihtiyaçlarını temin eden ülkeler arasında Japonya birinci sırayı almakta, bunu batı Almanya, Fransa, İngiltere ve beşinci olarakta ABD izlemektedir. Fakat fiyatlar çok yüksek olduğundan Irak'ın ağır silahların temininde Sovyetler birliğine bağımlılığı sürüyor. Bu özellikle hava güçleri için geçerlidir. Çünkü Irak ABD ile böyle bir ilişkiye görmesinin politik olarak mümkün olmadığını açıkladı. Irak 1967 yılında, Arap—İsrail savaşı ABD ile ilişkilerini kesmişti. Fakat ABD ve Filistin Kurtuluş örgütü arasındaki görüşmelerin başlaması ile diplomatik ilişkilerin yeniden kurulabileceğine ilişkin söylentiler kuvvet kazandı.

Baas Partisinin yayın organı olan Al—Thawrah gazetesinde bölgedeki Sovyet politikasını eleştiren bir yorum yayınladı. Bu yazida Sovyetler Birliğinin Afganistan'a müdahalesinin en iyi deyimle bir işgal olduğuna değinerek, bunun kendileri gibi Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkisi bulunan bir çok ülkeyi endişeye düşürdüğü belirtildi.

Irak yetkililerine göre Sovyetler ile ilişkiler şimdi kopuk durumda. Şu anda Irak da yaklaşık 2000 Sovyet askeri ve ekonomik danışmanı bulunuyor.

Suriye'de Müslüman Kardeşler örgütünün eylemleri sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Suriye rejimine karşı mücadele eden Müslüman Kardeşler örgütü en son olarak Halep Kentinde Sünni Müslümanların önemli dini liderlerinden biri olan Şeyh Muhammed Şamiyi, camide akşam namazı kıldırırken öldürdüler. Üç kişi tarafından açılan ateş sonucu öldürülen Şami, 56 yaşındaydı. Müslüman Kardeşler örgütü bu güne kadar alevilere yöneltttikleri saldırıları ilk kez bır sünni lidere de yöneltilmiş oluyor.

Suriye hükümeti Mısırda kurulmuş olan ve tüm Arab ülkelerinde eylemlerini sürdüren Müslüman Kardeşler örgütüne karşı bir çok önlem alıyor. Hafız Esat ülkesindeki hoşnutsuzluğa ve olaylara karşı geçtiğimiz aylarda yapılan Baas Partisinin son kongresinde büyük değişiklikler gerçekleştirmişti. Fakat ülke de çeşitli gruplar ve üniversite profesörleri hükümete karşı tavır almışlardır.

Özellikle bağımsız bir örgüt olan Avukatlar sendikası Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılması için kısmen başarıya ulaşan uzun bir mücedeleye girmişlerdi.

Rejime karşı olanlar arasında, Suriyenin Birleşmiş Milletler temsilcisi Hamit El Şufi'de bulunuyor.

Ülkede Alevilere karşı sürdürülen saldırıların yanı sıra, Sovyetler Birliği askeri yetkililerine karşı da saldırılar yapılmaktadır. 11 gün önce iki Sovyet Uzmanının öldürüldüğü bildirilmişti, batılı diplomatik çevrelere göre Sovyetler Birliğinin Afganistan müdahelesinren sonra bu saldırıların daha sık sürdürüldüğünü, bir otobüse yapılan silahlı saldırıda da bir ya da iki Sovyet danışmanın öldürüldüğünü sözlerine eklemişlerdir.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

TRT uyuyor mu?

Doğrusu bu TRT iyicene azıttı. Nur Yoldaş'ın programını izlerken gözlerimiz şaşkınlıktan yerinden çıktı... Soyadıyla propanganda yaptığı yetmiyormuş gibi, desende yer alan resimler de Paris'te yaşayan ressamımız Yüksel Aslan'ın Marx'ın Kapital'i için çizdiği desenlerdi...

Sayın Kasaroğlu... Bunu nasıl farketmediniz... Bu ne biçim TRT..

Açıkça propaganda yapılıyor siz ise susuyorsunuz...

O programı seyredip te beyni yıkanan yavrularımıza ne diyeceğiz şimdi... Rica ederiz bir daha böyle şeylere meydan vermeyin...

Dünya haritasını Lenin'in başına benzeten yetenekli elemanlar vardır sizde. Onlara olanak tanıyın...

Hacı Vali

Bir yöremizin valisidir. "Hacı Vali" der oranın polisleri. Halka "illallah" dedirtmiştir. Kentin ikiye bölünmesinde rol oynadığı söylenmektedir. Sadece CHP'liler değil, AP'liler de tedirgindir varlığından. Hatta beraberce Ankara'ya Başbakan ile görüşmeye gittikleri söylenmektedir.

"Alın bu Valiyi, yeni bir Kahramanmaraş faciası olacak, katliam çıkacak" dedikleri, Başbakan'ın ise "Benden herşeyi isteyin bunu istemeyin" cevabını verdiği ileri sürülmektedir.

Yasa içi bir partinin "özel kontenjan"ından olduğu açıkça konuşulmaktadır.

Vali'dir bu zat.
Görevdedir...

Çivileme

TERZİ HEP AYNI MODELDE ISRAR EDERSE

Ecevit: "Toplum bu yabancı modeli reddetmelidir" demiş.

Toplumda neyi reddedeceğini şaşırdı doğrusu...

Çizilen modeli mi reddetsin? Yoksa modeli çizen terzileri mi? Sayın Ecevit de toplumun bedenine uymayan elbiseyi giydirmekte ısrar etmemişmiydi? En iyisi, terziler model konusuna karışmasın, halk kendi modelini kendi çizsin, terzilerde o modelin aslına uygun olarak biçsin...

Vûral AHI

TÜRK'çesi

Küçülmek ve utanmak üstüne

Paramızın değerinin ufalanmasını artık kanıksadık. ama yeni onlukların ufalmasına yeni yeni alışacağız. Bu yeni onluklar son günlerin laf sermayesi. (Ne yani, iş sermayesi olacak değil ya!)

Yeni onluklar, önce "Mete'lik" oldu. Mete Akyol, foto ile karışık, ilgilileri uyardı. Boyut küçültmek Ata'nın yüzündeki tebessümü etkilemiş.

Eee, ne var bunda? Halkın asıklaşan suratı, er geç, Ata'nın yüzüne de yansır. Ama sayın yetkililer halkın yüzünün asılmasını umursamıyormuş, söz konusu "o tebessüm, o gülüşler" olunca ola ki telaşlanalar.

Son devalüasyonla, bir kez daha metelik oldu bizim onluklar. Örsan Öymen, Ata'nın yüzü yemyeşil diye yazdı. Canım, yıllar yılı, Ata'nın binliklerdeki yüzü bile mosmor.

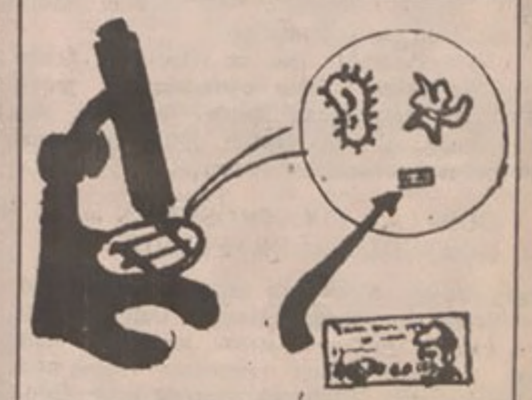
MSP'in Milli Gazetesine göre, Amerikan dolarına özenti olarak bu yeşil ton verilesiymiş. Milli Piyango'daki teselli mükafatı hesabı anlaşılan. Ama asıl çarpıcı olan haber başlığı:

"Yeni çıkan on liralıklar piyasada hiç görünmez oldu"

Boyut küçülmesi, değer küçülmesine orantılı olsa buna şaşmazdım. O zaman mikroskobik olacaklardı. Ama şimdilik eni 5, boyu 11 cm. kadar, demek ki raslasanız görebilirsiniz.

olsa olsa, çaptan düştüm diye utancından halkın önüne çıkmıyordur. Ama değmez üzülmeye; onu bu duruma sokanlar her gün halkın önünde boy gösteriyorlar ya, yetmez mi?

Şavl:u.G.TÜRK

"Sonsuz Yarım Gün" toplatıldı

Kitabı yüzünden daha önce mahkemeye verilen Rıza Zelyut'un "Sonsuz Yarım Gün" adlı destan türündeki kitabı İstanbul savcılığınca T.C.K. 159–311–312 maddelerine muhalefetten dolayı toplatıldı.

FEYZULLAH ÇINAR

(Ömer Zülfü LİVANELİ)

Feyzullah Çınar, Sivas Çamşıhı'nın Çamağa köyünde 1937'de doğdu. Şeyh Ahmet Yesevi'nin soyundan gelen ve alevi dedelerinden olan aşık, 1950'lerde saz çalıp türkü söylemeye başladı.

İlk plağı 1966'da çıktı ve kısa sürede ikiyüz binin üstünde satış yaptı. Sanatçı o günden bu yana altmış plak yayınladı.

1969 yılında Strasbourg Üniversitesi'nin davetlisi olarak Fransa'ya giden sanatçı, Alevilik ve Anadolu halk müziği hakkında Bern, Basel, Paris, Strasbourg, Batı Berlin, Doğu Berlin ve Bonn kentlerinde konferanslar verdi, konserler düzenledi. Daha sonra yurda dönen sanatçı, Türkiye'yi bir uçtan bir uca dört kez dolaştı ve müziğini Anadolu'nun en ulaşılmaz bölgelerinde dinletti.

Halkımız tarafından coşkuyla benimsenen ve halk müziğimizin en güçlü temsilcisi olan Feyzullah Çınar, Avrupa'daki konserlerinde de büyük ilgi ile karşılandı ve sanatını uluslararası planda ortaya koydu. Birçok Avrupa ülkesinde radyo televizyon programları yaptı. Bu arada Fransız Radyo Televizyonu ve Unesco tarafından iki uzunçaları yayınlandı.

Feyzullah Çınar'ın yaşamında Pir Sultan Abdal'ın büyük bir yeri vardır. Sanatçının saz çalıp, türkü söyleme isteği Pir Sultan Abdal'a olan hayranlığından doğmuştur, yani sadece Pir Sultan şiirlerini söyleyebilmek uğruna başlamıştır müziğe. Bugün de dünyanın en büyük kavga şairi olan Pir Sultan Abdal'a derin ve sarsılmaz bir bağlılığı vardır. Sanatçının Pir Sultan deyişlerinde ulaştığı büyük ustalık, bu yürekten bağlılığı, güçlü nefesi ve sağlam tekniğiyle birleştirmesinden doğmaktadır. Bilininen Pir Sultan deyişlerinden bazıları, söz ve ezgi aynı olduğu halde Feyzullah Çınar'ın sazında ve sesinde yorum değişikliğine uğramaktadır, ve insan bu deyişleri dinlerken aslının bu olduğuna ve Pir Sultan'ın tek ve gerçek söyleyiş biçiminin bu olması gerektiğine dair kesin bir yargıya ulaşmaktadır.

Feyzullah Çınar'ın bir halk ozanı olarak çok belirgin bir özelliği daha vardır. Çağlardan bu yana süzülüp gelen ve türlü değişikliklerle karşımıza çıkan türküler, Anadolu toprağı üstünde yaşamış çeşitli kültürlerin ve halkların yaşamlarını, acılarını, sevinçlerini, umutlarını dillendirmekte ve bu yaşamla ilgili kimi zaman çok belirgin, kimi zaman ise bir an sezilip de yakalanamıyan ürpertici izlenimler taşımaktadır. Özellikle "aşık müziği" dediğimiz tür, olduğu gibi halkın yaşamını yansıtmaktadır. Nasıl halkımızda yiğitlik ve başkaldırma ile, ezilmişlik ve hüzün içiçe yaşamaktaysa, türkülerde de yanıp yakılma ve meydan okuma havası içiçedir. Türkülerin aslı böyle iken söyleyiş biçiminin de bu iki özelliği içermesi beklenir.

Halkımızın türkülerine yansıyan bu iki özelliğini ilk kez bir senteze ulaştıran sanatçı Feyzullah Çınar'dır. Sanatçının müziğinde hem Anadolu İnsanının yürek yakıcı lirizmi, hem de erkekçe, tok bir meydan okuma havası kaynaşmış, bir bütün oluşturmuştur. Feyzullah Çınar köklü bir gelenekten gelen, Yaşar Kemal'in deyişiyle "bin yıldır saz çalan bir sanatçıdır".

Anadolu'nun yıllardır bağrına bastığı, batının ise hiçbir Türk müzisyeninin ulaşamadığı bir ilgi ve coşkunlukla selamladığı bu büyük sanatçı yazık ki aydın çevrelerimiz tarafından yeterince tanınmamaktadır. Bu üzücü durumun çeşitli nedenlerinin yanında, reklamı yapılmamış ve moda haline gelmemiş bir sanatçıyı tanımaktaki eksikliğimizi ve halkımızla, halkımızın gerçek müziğiyle aramızdaki ilişkilerin kopukluğunu da saymak gerekir.

Pir Sultan Abdal üstüne ise söyleyecek hiçbir sözümüz yok. "Bir miletin türkülerini yapanlar, yasalarını yapanlardan daha önemlidir" sözünü şiiri ve yaşamıyla kanıtlayan bu yüce insana, yüce ozana selam olsun.

ANKARA HALK TİYATROSU ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR.

Topluluğun Şubat ayı programında "Düş ve Gerçek", "Eşeğin Gölgesi", "Bir delinin hatıra defteri" ve "Tatil" adlı oyunlar var.

Erol Toy'un yazdığı "Düş ve Gerçek"te Erkan Yücel, perdecilikten tiyatro oyunculuğuna geçen bir sanatçının yaşamından kesitler sergiliyor. Müziklerini Cenan Akın'ın yaptığı oyun, geleneksel meddah türü esas alınarak hazırlanmış.

DOSTLAR TİYATROSUNUN GÖSTERİLERİ ERTELENDİ

Mehmet Ulusoy'un rejisi ile uzun zamandan beri Bertolt Brecht'in "Kafkas tebeşir Dairesi" adlı oyununu çalışan Dostlar Tiyatrosu, son anda Venüs Sineması sahibinin salonu vermekten vazgeçmesi üzerine gösterilerini ertelemek zorunda kaldı. Oyunun seyirci önüne çıkmaya hazır olduğunu belirten tiyatro yöneticileri, salon bulur bulmaz oynamaya başlayacaklarını bildirdiler.

YAYINCILAR DERNEĞİ BAŞKANI:

Enver Aytekin ile konuşma

Konuşan: Sevgi ARGUN

–Yayıncılar birliğini önce amaçları daha sonrada bu alandaki etkinliği açısından tanıtır mısınız?

–"Yayıncılar Derneği" Ülkemizin ilerici ve demokratik karakterdeki yayınevlerini temsil eden bir meslek örgütü olarak 24 Temmuz 1978'de kuruldu. Amaçları şöyle özetlenebilir:

1– Bilim, kültür ve sanat hayatımızın gelişmesini engelliyen, antidemokratik nitelikteki yasalara ve yasa - dışı baskı ve uygulamalara karşı birlikte mücadele yürütmek,

2– Bilim, kültür ve sanat ürünlerinin nicelik ve nitelik bakımından daha üstün bir düzeye erişmesini sağlıyacak yöntemler araştırmak ve uygulamak,

3– Bilim, kültür ve sanat ürünlerinin hazırlanması, basımı, yayımı ve dağıtımı ile ilgili sorunlarda karşılaşılan güçlüklerin ortadan kaldırılmasına çaba göstermek,

4– Yayınevlerinin uğrıyabileceği siyasal haksızlıklar ve ekonomik güçlükler karşısında gerekli maddi ve manevi yardımlaşmayı sağlamak,

5– Yayın hayatımızın gelişmesi ve ilerlemesi bakımından, diğer ülkelerdeki yayınevleri ve uluslararası kitap fuarıyla yayınevlerimiz arasında ilişkiler kurulmasına önayak olmak, diğer ülkeler ile ülkemiz arasında kültürel ilişkilerin kurulmasına ve gelişmesine yardımcı olmak,

6– Derneğimizin üyeleri arasında doğabilecek anlaşmazlıkları uygun ve adaletli bir çözüme kavuşturmak için çaba göstermek,

7– Yayınevleri ile yazarlar ve çevirmenler arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı ve güvenli bir biçim almasına katkıda bulunmak (bu amaçla, yayınevleri ile yazar ve çevirmenler arasında geçerli olabilecek tip sözleşmeler hazırlamak).

Kuruluşu üzerinden henüz bir yıldan biraz fazla bir zaman geçmiş bulunan derneğimiz, tam bir temsili değer kazanabilmek için, şu anda örgüt çerçevesini genişletme ve yerleşme aşamasındadır. Bu hedefe doğru sağlam adımlarla ilerlemektedir. Örgütümüze yaygınlık kazandırma konusunda bu güne kadar karşılaştığımız bazı güçlükleri yenmede, yayınevlerimizin gösterecekleri, dar görüşlülükten uzak, dayanışmacı destekten güç alacağız. Tam bir demokratik yapıya ve işleyişe sahip bulunan derneğimiz bu desteği mutlaka bulacaktır.

Derneğimizin başarı göstermesi ve somut yararlar sağlaması, büyük ölçüde, yeni, demokratik ve daha adaletli bir basın kavramının ortaya konulmasına ve yerleşmesine bağlıdır.

Öte yandan Derneğimizin başarı göstermesi posta ücretleri, kağıt ve somut yararlar sağlaması, büyük ölçüde, yeni, demokratik ve daha adaletli bir basın kavramının ortaya konulmasına ve yerleşmesine bağlıdır. Bilindiği gibi, bugüne kadar, "basın" sözünden gazeteler anlaşılmaktadır daha çok. Bu sözcüğün geleneksel olarak akla getirdiği şey, burada adlarını saymak istemediğim, çok sayfalı ve yüksek satışlı birkaç gazetedir. Düşünce ve sanat ürünlerinin gerçek yaratıcıları olan yayınevlerimiz halen bu kavramın dışında bırakılmaktadır. Bu anlayışın bir sonucu olarak, basın hakları adı altındaki bazı hak ve avantajlar sadece gazetelere tanınmakta ve yayınevleri bunlardan yoksun bırakılmaktadır örneğin, basın kartı, tercihli telefon, telefon konuşmalarında uygulanan indirimli tarife, indirimli posta ücretleri, kağıt fiyatlarında yıllar yılı uygulanan farklı fiyat, resmi ilanlar, vs.). Aslında, bu basın anlayışının, gazeterle yayınevleri arasında güdülen bu ayırıcı siyasetin yasal dayanakları yoktur. Anayasa'nın basınla ilgili maddeleri gerekçeleriyle birlikte incelendiği zaman, bugün geçerlikte olan basın kavramının Anayasa'daki normlara uymadığı, ve kaynağını buradan almadığı açıkça ortaya çıkar. Anayasa'nın basınla ilgili maddeleri gazetelerle yayınevleri arasında basın organları olarak herhangi bir farklılık gözetmediği halde, fiiliyatta gazeteler için imtiyazlı bir durum yaratılmış bulunmaktadır. Kaldı ki, gerek T.Ceza Kanunu gerekse Basın Kanunu, sorumluluk bakımından gazeteleri ve yayınevlerini esas itibariyle aynı statü içinde mütalaa etmektedir. Ceza sorumluluğu bakımından eşit durumda bulunan kuruluşların medeni haklardan yararlanmak bakımından eşitsiz bur duruma sokulmaları adalet ilkelerine aykırıdır. Derneğimizin birinci faaliyet döneminin başlıca hedeflerinden biri de bu aykırılığa son vermek için gereken çabayı göstermektir.

–1980 yılıbaşında yayıncılarla yaptığımız araştırmada, yayıncıların tümü umutsuz ve karamsardı. Sizin bu konudaki görüşünüz?

–1980 yılı başında yayıncılarla yaptığınız görüşmelerde arkadaşların gösterdikleri umutsuzluk ve karamsarlığa bir bakıma elbette ben de katılıyorum. Böyle bir karamsarlığa kapılmak için çok sayıda nedenler vardır gerçekten de. Bunlar arasında en başta gelen neden, bence, son iktidar değişimiyle birlikte, düşünce ve yayın özgürlüğünü zincire vuran T.C. K.nun 142. maddesinin ortadan kaldırılması konusunda beslediğimiz zayıf umudun yeniden kafdağının ardına çekilmiş olması ve dahası, bu maddeyle ilgili uygulamalar bakımından yeniden karanlık bir atmosfere girmiş bulunmamızdır. Uygulamada, 142. maddeden açılmış olan dava dosyalarının, bu maddenin Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla, Sıkıyönetim Mahkemeleri tarafından Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi noktasından geriye doğru gidilerek, bütün bu gibi davalara bakma vetkisinin adli mahkemelerden alınarak Sıkıyönetim mahkemelerine verilmesi noktasına gelinmiştir. Bu da yetmiyormuş gibi, Sıkıyönetim Kanunu ile ilgili olarak Meclis'e sunulmuş olan değişiklik tasarısında, Sıkıyönetim komutanlarına herhangi bir anda herhangi bir basın organını yıkıma sürükliyecek ölçüde geniş yetkiler tanınmaktadır. İkinci ve yine son derece önemli neden, devalüasyonla birlikte kağıt fiyatlarına yapılan insafsız zamdır. Bu yeni zamlar maliyet unsurlarındaki diğer artışlarla birleşerek kitap fiyatlarında yüzde yüze yakın bir artışa yol açacaktır ki, bu da kitap okurlarının, öğrenen ve düşünen insanların kafasına indirilmiş gerçek bir "balyoz" dur. Yayınevlerinin hayat damarını kesmektir. Bu durumda karamsar ve umutsuz olmamak mümkün mü?

–Yayıncıların karamsarlığı, okur açısından değerlendirilebilir..

Hızla artan kitap maliyetleri karşısında, okurlar da özellikle fiyatlardan karamsar. Buna bir çözüm bulunamazmı?

–Okurların karamsarlığına temelli bir çare bulunması düşünülemez. Yayınevlerinin bu konuda yapabilecekleri şey, daha az kağıt kullanılacak biçimde yazı puntolarını küçülterek maliyet fiyatlarını ve dolayısıyla kitap fiyatlarını olabildiğince bir sınırda tutmaya çalışmak, lüks baskılardan kaçınmak ve dar gelirli okuyuculara belirli bir indirim uygulamaktır. Ama bütün bunlar yapılsa da sonuç değişmiyecektir.

Yayın konusunda geçen hükümetten istemleriniz nelerdi? Yeni hükümetten istemleriniz var mı?

–Geçen hükümetten istiyebildiğimiz tek şey, SEKA'nın, yayınevlerine öncelikli olarak, yani aylarca beklemeksizin kağıt satmasının sağlanmasıydı. İsteğimize uygun olarak, yayınevlerinin aylık ihtiyaçlarının öncelikle sağlanması yolunda hükümetçe bir karar alınıp SEKA'ya bildirildi. Fakat bu karar, gazetelerin ihtiyaçlarının öne alınması yüzünden, hiçbir zaman işlerlik kazanamadı. Bu konuda bir fikir vermek için şunu söyliyeyim: Yayınevlerinin geçen nisan ayındaki ihtiyaçları bile bugüne kadar karşılanamamıştır (bu ihtiyaçların karşılığı olan para o tarihte SEKA'ya yatırılmış olduğu halde). Yeni hükümete gelince, yeni zam kararlarından sonra ondan ne istiyelim artık!

YAYINEVLERİNİN ORTAK AÇIKLAMASI

Demirel hükümetinin, dış dayatmaların bir sonucu olduğu açıkça belli son ekonomik önlemlerinden biri olarak kağıt fiyatlarına getirdiği yüzde yüzü aşkın zammı tepkiyle karşıladığımızı açıklarız.

Demirel hükümetinin bu uygulaması, satın alma gücü alabildiğine kısıtlanan, geniş emekçi yığınlarının bilgilenme, aydınlanma gereksinimini de ciddi ölçüde tehlikeye düşürmekdedir.

Egemen çevrelere sözcülük eden hükümetin, oyun yasaklamakla giriştiği, düpedüz kültür düşmanlığı olarak nitelendirilebilecek politikasının bir uzantısı olan bu girişimin, demokratik hak ve özgürlüklere getirilmek istenen kısıtlamalarla aynı zamana raslamasını kaygı ile karşılamakta ve kesinlikle onaylamamaktayız.

Hükümet bu kararıyla basın ve yayın alanında çalışan binlerce emekçiyi, esnafı işsizliğin, iflasın eşiğine itmiş, kültür yaşamımızın temel direkleri olan yayınevlerini, dergileri ve gazeteleri başedilmesi çok güç zorluklarla yüz yüze getirmiştir.

Kültür yaşamına katkılarının bilincinde olan biz yayıncıların, bu kaygılarının emekçi halkımızca anlayışla karşılanacağına eminiz.

A. Kadir Yayınları
Arkadaş Kitaplar
Barış ve Sosyalizm Sorunları
Bilim Yayınları
Çark Dağıtım
Derinlik Yayınları
Doruk Yayınları
Evren Yayınları
Gerçek Siyasi Gazete
Gerçek Yayınları
GE–DA
Gözlem Yayınları
Güneş Yayınları
Günümüzde Kitaplar
Hasora Kitapevi
Haziran Yayınları
İlke Dergisi
İlke Yayınları
İzlem Yayınları
İYG Yayınları
Kadınların Sesi Dergisi
Kızılırmak Yayınları
Konuk Yayınları
Koza Yayınları
Köylü Birliği Gazetesi
Liseli Dergisi
May Yayınları
Oda Yayınları
Ortam Yayınları
Öncü Kitabevi
Payel Yayınları
Sanat Emeği Yayınları
Sorun Yayınları
Temel Yayınları
Tekin Yayınevi
Toplum Yayınları
Ürün Yayıncılık
Yasa Yayınları
Yeni Dünya Yayınları
Yurt ve Dünya
Yürüyüş
Vardiya Yayınları

ADAM KONUŞUYOR

Kerim KORCAN

Hep duymuşuzdur: "Adam konuşuyor yahu, konuşuyor nemelâzım" derler "Konuşuyor be abey allah için" derler. "Mahkumlara af yapıyor, dağınıkları toplayıp saf yapıyor. Yiğidi vur öldür ama, zinhar hakkını yime demişler, bak aga, bu herifin ağzı lâf yapıyor" derler.

Az mı dinledik, dinliyoruz bu gibi kestirme hükümleri, hayranlıkları. İnsanoğlunda oldum olası kendi cinsinin konuşmasına derin bir ilgi, içten bir özeniş var. Bu geçmişte de böyleydi, sanırım gelecekte de böyle olacak. Nice nice davranışlarından, kavrayışlarından ilerde sıyrılacak insanlar. Yeni yeni çağlarda, yeni yeni tavırlar, yöntemler geliştirecekler. Şu var ki güzel konuşma, güzel konuşanlara ilgi duyma alışkanlıklarından kurtulamayacaklar. Yeri gelmişken sormak gerek, neden böyle bir çabanın içine girsinler ki? Konuşmak, hele güzel konuşmak, onların en çarpıcı, en öğünülecek yanları değil mi?

Öyleyse meseleyi biraz daha açalım:

Söz seylemek, nutuk çekmek, hele ki onu bir mantık çerçevesinde yapmak, başarmak, aklın süzgecinden geçirmek her gün değişen tabiat ve toplum şartlarına uygun düşürmek. Böylece insanlığı geriye değil daima ileriye doğru kamçılamak, yüreklendirmek, güçlendirmek aslında kolay bir şey değildir. Bir noktada titiz ve dikkatli olmak gerek, insan anadan demagok doğabilir. Ama insan anadan hatip doğmaz. Bu ayrıntıyı her zaman akılda tutmak ve onun için de ciddi şekilde okumak, düşünmek fikir savaşını belli bir sınıfın çıkarı açısından, o sınıfla omuz omuza yürütmek, buralardan edinilen tecrübelerle konuşmak gerek, Gerçek hatiplerin, tutarlı konuşmacıların böylece yetiştiğini hiç bir zaman akıldan çıkarmamak, kulağımıza küpe yapmamız gerek.

Yani, kitaplardan edinilen bilgileri, hayatın pratiği içinde denemek, geliştirmek, sonra da hitabet sanatında kullanmak galiba en iyisi. Bu hem dinleyenler açısından, hem de bir halk hatibinin başarıya ulaşması açısından da zorunludur. Eğer konuşmacı kitleyle karşı karşıya geldiği anda bu ayrıntıyı unutur, konuşmayı sırf teknik bir marifet sanısına kapılırsa, kendi idam hükmünü kendi vermiş demektir. Tabii ilk anda onun bu kolaya kaçması, heyecan avcılığı gözlerden kaçmış, kaçırılmış olabilir. Boş atıp dolu tuttuğu anlaşılmayabilir.

Ama en bön sayılan dinleyiciler bile bu sosyal hilenin zamanla farkına varacaklardır. İnsanlar bir öğünde ne yediklerini sonradan düşündükleri gibi, bir toplantıda dinlediklerinin de sonradan ince bir hesabını yapmakta, yapabilmektedirler. Hatibin özüyle sözü bir değilse, yalnız aklını kullanıyor, yüreğine de danışmıyorsa konuşurken karşısındakilere ne verebilir, ne öğretebilir?

Mehmet Akif demiş ki: "Sözüm odun gibi olsun, doğru olsun tek". Ama artık, sadece doğru söylemek de yetmiyor. Doğruya doğru demek de yetmiyor, doğruyu halkla kaynaşarak bir can pahasına da olsa savunmak gerekiyor. Yani söz, uygulama kılıcını eline almadıkça, savaş erlerini meydanlara bilgiyle kuşatarak salmadıkça, bilelim ki süslü kafeslerde öten güzel sesli kuşlardan ileriye geçemeyecektir. Bir kuru aferinle yetinmek zorunda kalacaktır.

İşin şakaya gelir bir yanı yok. Biz kendimizi, biz dostlarımızı affedebiliriz ama, yalınayak karlarda yürüyen hayat affetmez. Ağır ağır, zalim çığ tehlikelerini göze alıp, karlı dağların eteklerinde ölülerimizi bırakarak geleceğimizi arayan bir toplum durumuna geldik biz şimdi. Hastalara ilaç yok. Parasıza doktor yok. İşçiler yaman bir kışı odunsuz kömürsüz göğüslemeye çalışırlarken, işsizler aç kurtlar gibi dolaşıyorlar aramızda. Mekteplerde körpecik yavrularımız derslerini değil, üşüyen ayaklarını düşünüyorlar. Hatip işte bunları dile getirmek, kürsüde tartışmak, halk içinde savaşarak çarelerini araştırmak zorundadır. O karlar içine yüzükoyun yatırılan çocuklar, delikanlılar bizim.

Halk hatibinin işi zordur. Halk hatibinin demagoglar peşindedir.

O her an bu kaşarlanmış yalan ustalarının yakasına yapışıp, halkın önünde onların maskelerini yere çalabilmelidir. Bu talimli devrimbazları hafife almak her şeyi, ama her şeyi bir anda berbat edebilir. Çünkü onlar, halkın dertlerini halkın önünde tartışanları, müspet ilmin geliştirdiği silahlarla vurmak gayretindedirler. Yer yer başarılı da olmaktadırlar bu konuda. Tecrübelidirler, sinsidirler, saldırgandırlar. Sağın da sağını savunurlarken, solun solun da konuşurlar. Bir utanmaz yüz, tükenmez söz, bütün sermayeleri, Göğüslerini gererek: "Biz Amerika'ya ülkemizin çakıl taşını bile vermeyiz!" derler. Garip değil mi, doğrudur da bu söyledikleri. Çünkü Amerikalılar onlardan başka şeyler istemektedir.

Kahvelerde meddahları dinleyip tatlı tatlı güldüğümüz günler geçti, daha doğrusu çok çok gerilerde kaldı. Onlar bayat bir espri yaparlar, zülfüyare dokunurlar, günlerce halkın dilinde dolaşırlardı. Şimdi ülkemiz bambaşka bir yerde, bambaşka şartlarda. Biber gibi acı değil, ağu gibi öldürücü zamanlarda yaşıyoruz. Akı karadan, eğriyi doğrudan, dostu düşmandan titizlikle ayıramazsak, pişman olma fırsatını bile bulamayacağız bunu bilesiniz. Onun için biri durup da: "Adam konuşuyor yahu nemelâzım" dedi mi hemen soracağız: "İyi ama ne konuşuyor?" Çünkü hep biliyoruz ki boş torbaya at gelmez.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

Feodaller ve burjuvazi, pekçok başka kavramda olduğu gibi "başkaldırı ve "eşkıyalık"ta da bir anlam saptırmasına gitmiş. İşlerine gelmeyen, çıkarlarına ters düşen olguları kötüleme, aşağılama yöntemi, bu olguda da alabildiğine duyurmuş kendini. Üstelik ardı arkası kesilmeden, dara düştükçe başvurmuşlar bu saptırmaya, çarpıtmaya.. Yani hareketin niteliğine, niceliğine bakmaksızın, tek ölçü olarak kendi çıkarlarını ve dünya görüşlerini alıp, genelleştirmişler bu kavramı alabildiğine..

Öylesine genelleştirmişler, öylesine yaymışlar ki, en bireyselinden en toplumsalına, en amaçsızından en amaçlısına, en kötüsünden en kutsalına, en tüyler ürperticisinden en gönülalıcısına, her türlü başkaldırıya ad yapmışlar eşkıyalığı.. Ve bunu resmi buyruklardan tarihlere, tezkerelerden seyahatnamelere, ansiklopedilerden sözlüklere dek böyle geçirmişler. Böyle olunca da bir Pir Sultan Abdal "asi-i surgser: kızılbaş asi", günümüz devrimcileri de "şehir eşkıyası" olmuşlar..

Öyleyse, sorunu tüm boyutlarıyla kavrayabilmek için bu kavramların sözlük anlamından gidelim.

Eşkiya:şaki'nin çoğulu, haydutlar, yol kesen dağ hırsızları, kır uğruları, soyğuncu haydut...

"Eşkiyalık"sa şöyle tanımlanıyor: "Eşkiya olma durumu Genellikle şehir dışında, kırlarda, dağlarda, ıssız yollarda çete halinde faaliyet gösteren haydutların silahlı soygunu (....) Eşkiyalar genellikle para ve mal sahibi olmak için bu yolu seçerler, bazıları da toplumdan gördüğü veya gördüğünü sandığı bir haksızlık yüzünden dağa çıkmışlar veya sırf macera merakı ve haydutluk hevesleriyle bu yola girmişlerdir." (Meydan Larousse, Eşkiyalık mad.)

Evet, arapça olan bu sözcüklerin sözlük ve ansiklopedik anlamı böyle.

Evet ama, eşkiya olan, başkaldıran insandır.. İnsan niçin insanlığını bırakır(!), insanca yaşamak varken(!) "haydut" olur, yol keser, bel keser, ev basar, baş kaldırır, dağa çıkar; dağda, belde, mağarada "korku, umut, öfke" içinde yaşar ve türdeşleriyle boğuşur; ölür, öldürür; vurur, vurulur; kaçırır, kaçırılır; dağa çıkar, çıkarılır... Ve neden kellesi koltuğunda ölümcül bir yolculuğa çıkar insanlar.... Daha da kötüsü, neden insanoğlunun kanı yine kendi cinslerince akıtılır, akıtılır, akıtılır....

İşin ilginç yanı, insan soyu türedi, bu kavga, bu savaşım, bu çarpışma, bu sövme sövüşme, bu dalaşma, bu olma olmama savaşı başladı ve sürer gider...

Toplumsal dengesizlik ve eşitsizlik yüzünden ilk dövüşün ve kan akıtılmasının ilk insanla başladığını-mitolojik de olsa- Musa da söylüyor kitabında:

"Ve Adem karısı Havva'yı bildi. Havva gebe kalıp Kabil'le Habil'i doğurdu. Kabil çiftçi, Habil çoban oldu. Günler geçti, Kabil Tanrı'ya toprağın ilk ürünlerini sundu, Habil de sürünün ilk ürünlerini. Tanrı, Habil'in armağanını aldı. Kabil'in armağanına bakmadı. Kabil çok öfkelendi ve kırda karşılaşınca kardeşi Habil'i öldürdü."

Vurur
Yumruğunu
Hınçla
Kabil
Dağılır kardeş kanı yeryüzüne
Vurur
Yumruğunu
Şehvetle
Ak döşü bir kavak ağacı gibi serin
Ölür Habil

(N. Üstün:Ak Yeşil Kavak Ağaçları)

Dinsel kitapların, ilk insanla başladığını söylediği bu kavga, bu sövme sövüşme, bu dövme dövüşme, bu ölme öldürme, yaşayabilmek için dirlik savaşımı veren insanoğlunun kaçınılmaz serüveni olur. "Özgürlük, eşitsizliğin doğurduğu bir kavramdır.(...) İnsanlardan birini ötekine üstün kılarak eşitliği bozan, maledinme olayıdır. İnsanlar tarih boyunca, özgürlük adı altında eşitliklerini aramışlardır. İnsanın insanla didişmesi bu yüzdendir." (16)

Toplumsal ayrışma, insanlığı, ezenler ve ezilenler olmak üzere iki temel katmana ayırmış ve bu da kaçınılmaz sonucu ezme-ezilme olgusunu yaratmıştır. İsa'dan önce Lucius Sergius Katilina'nın yönettiği kavga, yine İsa'dan önce Spartaküs adlı kölenin yönettiği ayaklanma ile İsa'dan sonra ortaya çıkan yığınla kavga, ayaklanma, bu gerçeğin kaçınılmaz ürünleridir.

Issız dünyayı doldurdu
Kendini kula bildirdi
Kabil Habil'i öldürdü
Orta yerdeki kan nedir

Ali İzzet Özkan

Bir başka gerçek daha var, toplum yaşamını biçimleyen. "İnsanın zorunluğa boyun eğmeyeceği açık bir gerçektir. Çünkü insan, zorluğa başkaldırmanın ürünüdür. Başkaldırma gerçekleşmeseydi, insan denilen varlık meydana gelmeyecekti. Doğa, kendisine boyun eğen taşları, bitkileri ve hayvanlarıyla geçinip gidiyordu. Gün geldi, bir başkaldırma gerçekleşti: İnsan... İnsanın altından bu başkaldırmayı çekersek, ortada, elleri üstünde yürüyen ve hayvan türünden başka hiç birşey kalmayacaktır. İnsanın insanlığını kavraması demek, bu başkaldırmanın bilincine varması demektir." (17)

Değişik sınıf ve ideolojilerce değişik biçimlerde yorumlanan eşkiyalık, hiç kuşkusuz sakat düzenlerin ve hasta toplumların ortaya çıkardığı bir olgudur. Bilim dışı ideolojilerin bu olguyu düzenden, toplumsal yapıdan soyutlamaya çılışması bu gerçeği değiştiremez. Bu olgunun, kana, soya sopa, kötü ahlaka, ad yapmaya bağlanması düşünen insanca kabul edilemez.

Burada hemen belirtelim, başka olgulara olduğu gibi bu olguya da sağlıklı biçimde yaklaşmanın yolu diyalektik yöntem ve toplumcu dünya görüşüdür.

Burada vurgulanması gereken nokta şudur: Bütün eşkıyalıkların, kavgaların, ayaklanmaların, savaşların doğuş nedeni birdir. Nitelikleri ayrı olabilir. Şunu demek istiyorum. Bütün bunların temel nedenleri sosyo-ekonomiktir. Ve her ayaklanma bir hak isteğinden doğar. Nitelikleri ayrı olabilir diyorum, çünkü "haydut, hırsız, yolkesen" anlamına gelen eşkiya, egemen çevrelerce öz farkı gözetilmeksizin her türlü dağa çıkışa, hak isteyecilîğe, başkaldırıya, ayaklanmaya verilen ad olmuştur.

DEVAMI VAR.

16– Orhan Hançerlioğlu: Kavga: Yeditepe, Kasım-1965

(17) Orhan Hancerlioğlu: Doğa Yasası, Yedi tepe, Haziran–1965)

AP Hükümet'te

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sekreterinin seçileceğini belirten bir AP'li parlamenter, "Temsilciler Meclisinin görünüşteki bu görevinin arkasında Genel Başkanın örgütün nabzını dinleme imkanını bulması bulunuyor. Beyefendi hükümetin geleceği konusunda temsilciler meclisinden sonra daha açık bir fikre sahip olacak" yorumunu yaparken, iç muhalefet kanatlarınında güçlenme hesapları içinde bulundukları gözleniyor.

AP içinde Zeyyat Mandalıncı'nın görünür sözcülüğünü yaptığı eski demokrat kanadın yanısıra, Saadettin Bilgiç'in liderliğindeki MHP yanlısı hizip de önemli bir güce sahip bulunuyor. Bu iki grubun dışında Demirel çevresini oluşturan bir "Genel Merkez" milletvekili grubu da büyük gruplar arasında sayılıyor. Ancak Demirel çevresindeki "Evet efendimciler" de dahil pek çok küçük grupçuklardan oluşan bu kesim giderek muhalefet arasında tavır almaya zorlanıyor. Süleymancılık ve nurculuk gibi tarikat gruplarını da içeren Genel Merkezcilerin büyüyen huzursuzluk karşısında bütünlük taşımadığı gözleniyor.

22'LER OLAYI BÜYÜYOR

AP azınlık hükümetinin kuruluşundan sonra, Bakanlık hesapları suya düşenlerin oluşturduğu ve MHP eğilimli Saadettin Bilgiç taraftarı 22 parlamenterin İçişleri Bakanı Gülcügil hakkında grup soruşturması açılması isteminin reddedilmesinden sonra, aynı grubun parti içi muhalefette odak olmaya başladığı bildiriliyor. 22'lerin önceki hafta başlattıkları bakanları sert dille eleştirme eylemi bu haftaki grup toplantısında da sürerken, gündeme kişileri yıpratma taktiğinin de geldiği izleniyor. Demirel'ci olarak bilinen İstanbul Milletvekili Kemal Kaçar, liderliğini yaptığı Süleymancılık tarikatının Almanya'daki "İslam Kültür Merkezi"nin masonlarca vönetildiği suçlaması karşısında grupda söz alarak bu karalamayı lanetlerken, gündeme gelen kişisel suçlamanın hedefi olduğunu belki de bilmiyordu. AP'nin kurucularından olan ancak Süleyman Demirel'e muhalefetiyle tanınan İzmir Parlamenteri Zeyyat Mandalıncı de konuşmasını yaparken, "Bilgiççiler"den Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün sataşmasıyla karşılaşıyordu. Halen güçlü görülen Bilgiç'çiler küskün parlamenterleri de aralarına almak için yoğun çaba gösteriyor. Bu grup bakanları eleştirirken daha çok büyük işlerde kendilerine danışılmadığından ve kendi yakınlarına atama ve iş takiplerinde yardımcı olunmadığından yakınıyor.

Hükümetin daha sağda ve baskıcı bir politika izlemesini savunan "Bilgiç"çiler, kendi yakınlarına ayrıcalık tanımayan Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit, Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun, İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil ve Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'in değiştirilmesini de ısrarla istiyorlar.

Öte yandan eski demokratlar olarak bilinen ve parti içinde önemli bir etkinliği bulunan grup ise hükümetten çekilerek CHP ile işbirliğine gidilmesinde Genel Başkanı iknaya çalışıyor. Zeyyat Mandalıncı'nın açıktan yürüttüğü muhalefeti, Senato Başkanı Çağlayangil daha üst düzeyde sürdürüyor. İki grupta en önemli kozlarını Temsilciler Meclisinde oynamaya hazırlanıyor.

GÖSTERGE

Baştarafı 3. Sayfada

Kamu kesiminde eleştirilen atıl kapasite, üretici olmayan adam çalıştırma, özel kesimde de vardır. Sanılmasın ki özel kesim her şeyde serbestlik yanlısıdır. Örneğin otomotiv endüstrisindeki işletmeler, ürünlerinin fiyatlarının serbest bırakılmasına zaman zaman karşı çıkmışlardır. Çünkü "resmi fiyatın" bazen avantajları vardır. Bunu bilen bilir.

Konuyu yarın da sürdüreceğiz.

DÜNYA GÖZÜYLE

(Baştarafı 5. Sayfada)

"Bolşeviklerin yalnız Orta Asya'daki hanlıklarda değil, Afganistan'da, hatta Hindistan'da etki yapmasını bir türlü anlayamıyoruz..." Afganistan'ın kurtulma çabaları bir yana itilerek, "Bolşevik dalavereleri"nden söz ediliyordu. Ama Afganistan'ın bundan böyle yeni bir ilişkiler anlayışı içinde olduğu belliydi. O kadarki, İngiltere, Bolşevikler'in verdiği eşit ilişkiler örneğini silah zoruyla değiştiremeyerek, 8 Ağustosta kendi de Afganistan'ın bağımsızlığını tanıyan bir andlaşma yapmak zorunda kaldı. Bu oluşumları doğru değerlendiren Afgan yönetimi Muhammed Veli Han Başkanlığındaki heyeti Ekim 1919 'da Moskova'ya yolladı. Lenin bu heyeti kabul ettiğinde, Veli Han "Müslüman Doğu'nun emperyalizme karşı savaşan Sovyet iktidarına destek olmaktan geri durmayacağını" söylüyordu. 28 Şubat 1921'de imzalanan ve birkaç kez yenilenen Sovyet—Afgan Andlaşması bu Asya ülkesinin herhangi bir devletle eşit temellere dayalı olarak imzalandığı ilk andlaşmadır. Her iki taraf üçüncü devletlerle birbirlerine karşı andlaşmalar yapmayacaklarını belirtiyordu. Sovyetler güney komşularına 5.000silah uçak ve bir milyon ruble değerinde altın verdiler. Bu andlaşma onaylandığında, İngiltere Afganistan ile son bir barış andlaşması yapmak zorunda kaldı.

Yeni Sovyet Elçisi ayrılırken, (Rusça yayınlanmış olan "Dış Politika Belgeleri"nin 4. Cildi, s. 166'da belirtilen) bizzat Lenin'in verdiği direktifi bugün de ilgiyle okuyabiliriz: "Doğu'da siyasetimiz saldırgan değil, barışçı ve dostluğa dayalıdır. Çabalarını Afganistan ile dostluk geliştirmede yoğunlaştır. Dostluk karşılıklı yardım anlamına gelir... Afganistan'ın gereksinimlerini öğrenmeli,... gelişmesini sağlamak için ne yapabileceğimize dair hükümetinin isteklerini saptamalısın... Afgan Hükümetine deriz ki: sizin bir sisteminiz var, bizimse başka... Fakat halklarımızın tambağımsızlığı ve eylem özgürlüğü isteğimiz bizi bir araya getiriyor. Sizin iç işlerinize karışmayacağız..."

Not: 20 Ocak 1980 tarihli "Milliyet" gazetesindeki açık oturum metninin s. 9, sütün 6, alttan satır 10'da yer alan ve bana atfedilen cümle yanlış dizilmiştir. Notlarımda doğrusu aynen şöyledir: "Klasik kapitalizm ve emperyalizm döneminde oluşan güçler, kendi çıkarlarını korumak için dünyanın bloklara bölünmesini kullanıyorlar."

Zamları

(Baştarafı 1. Sayfada)

Amasya'nın Suluova ilçesinde bin kişilik bir grubun yaptığı izinsiz gösteri ile zamlar ve hayat pahalılığı kınandı. Gösteri sırasında bir konuşmacı zamların ve hayat pahalılığının dayanılmaz boyutlara ulaştığını söyledi.

Konuşmalarda zamlara, hayat pahalılığına ve baskılara karşı direnilmesi gerektiği belirtilen gösteri sırasında polisin olay yerine geldiği halde müdahale etmediği görüldü.". "Yeni MC'ye karşı direnelim, zama zulme karşı tek yol devrim" gibi sloganlar atan kalabalık daha sonra devrim andı içerek dağıldı.

ANKARA'DAKİ GÖSTERİ VE DİRENİŞLER

Ankara'nın bazı gecekondu semtlerindeizinsiz gösteriler düzenleyerek zamlar ve hayat pahalılığı kınanırken, bazı fabrikalarda işçiler tarafından yapılan direniş ve düzenlenen forumlarda yapılan konuşmalarla da zamlar ve baskılar kınandı.

Esenboğa yolu üzerinde bulunan Aksan işyerinde zamları ve hayat pahalılığını kınamak ve ücretlerinin arttırılmasını kınamak ve ücretlerinin arttırılmasını sağlamak üzere işçiler bir günlük direniş yaptı. İşyerinde yapılan konuşmalarla zamlar ve hayat pahalılığı kınandı.

EGO İŞÇİLERİ BİR SAAT ÇALIŞMADILAR

Ankara Belediyesi Elektrik-Gaz ve Otobüs İşletmesi'nde çalışan işçiler de zamları ve hayat pahalılığını protesto etmek amacıyla bir saat çalışmadılar.

"MAZLUMUN AHI İNDİRİR ŞAHI"

Zamlar ve hayat pahalılığı Ankara'nın bazı semtlerinde ve gecekondu mahallelerinde düzenlenen izinsiz gösterilerle de kınandı.

Tuzluçayır'da ellerinde boş file, tencere ve meşaleler bulunan yaşlı kadınların da katıldığı gösteride zamlar ve hayat pahalılığı protesto edildi.

Akdere Mahallesi'nde de 300 kişilik bir grup zamları ve hayat pahalılığını kınadı. Ellerinde meşaleler olan ve aralarında kadınların bulunduğu 300 kişilik grup bir süre slogan attıktan sonra olaysız olarak dağıldı.

Emek Mahallesi 8. Cadde üzerinde düzenlenen bir izinsiz gösteri sırasında göstericiler caddenin üzerine bir büyük kazık, bir cüzdan ve bomba süsü verilmiş ve üzerinde "Mazlumun Ahı İndirir Şahı" yazılı bir kutu bıraktılar. Gösterinin olay yerinin yakınında bulunan pazardaki halkın gösteriye katıldığı gözlendi.

SİNOP'TA

Son zamları ve hayat pahalılığını protesto etmek amacıyla Sinop'ta yapılan gösterinin ardından güvenlik kuvvetleri 3 kişiyi gözaltına aldı. Zamları protesto eden göstericiler çeşitli sloganlar söyledikten sonra gösteri yerine üzerinde "IMF emreder, hükümetler yapar" ve "Zama, zulme karşı tek yol devrim" yazıları bulunan bir pankart astılar.

Gösteri yapılan yere gelen güvenlik kuvvetleri pankartı indirirlerken, biri öğretmen olmak üzere 3 kişiyi de gözaltına aldılar. Öğretmen İrfan Bal'ın güvenlik kuvvetlerine karşı koyma gerekçesiyle mahkemeye gönderildiği saptandı.

TARSUS'TA

Tarsus'ta zamları ve pahalılığı protesto eden ve Devrimci Yol yanlısı oldukları öne sürülen kalabalık bir grup ile güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada Mehmet Samancı adlı bir kişi öldü. Adliye binası yakınlarında yapılan protesto gösterisinden sonra güvenlik kuvvetleri 3 kişiyi gözaltına aldı.

İSTANBUL CEVİZLİ'DEKİ GÖSTERİ

İstanbul Cevizli'de gösteri yapan kalabalık bir grup son zamları ve hayat pahalılığını protesto etti. Gösteride zamlara karşı çeşitli sloganlar söylendi. Gösterinin bitiminde göstericilerin üzerinde "Yaşasın Tekel Direnisimiz". "Faşizmi Ezeceğiz."Kurtuluş" yazılı bir pankartı gösteri yerine bırakarak dağıldıkları bildirildi.

ODTÜ

Zamlar, hayat pahalılığı ve baskılar ODTÜ işçileri tarafından da protesto edildi. Dün bir forum düzenleyen ODTÜ işçileri, 2 yıl önce faşistler tarafından katledilen arkadaşları İsmail Şahin'in anısına çeşitli konuşmalar yaptıktan sonra "Zamlara hayır, zama zulme karşı tek yol devrim. İsmail yaşıyor" gibi sloganlar attılar.

Ankara'nın Siteler bölgesinde bulunan Metal işkolunda Alva, Aldoks, Erem ve Soyut işyerleri ile, Ağca işkolundaki Üçel ve Masan işyerlerinde de zamlar ve faşist baskılar protesto edildi. Bu işyerlerinde zamları ve baskıları kınamak amacıyla işi bırakan işçiler zamları ve hayat pahalılığını kınayan çeşitli sloganlar attılar ve gösteriler yaptılar.

Ankara'nın gecekondu mahallelerinden Esentepe'de önceki akşam saat 18.30 sıralarında yapılan bir gösteride de zamlar ve hayat pahalılığı kınandı.

ZAMLAR BURSA'DA DA PROTESTO EDİLDİ

Zamlar Bursa'da da protesto edildi. Altıparmak semtinde önceki akşam ellerinde yanan meşaleler olduğu halde toplanan 150-200 kişiden ibaret bir grup "Zamlara hayır" "Yeni MC zam zulüm, işkence demektir" şeklinde bağırdıktan sonra "Yeni MC'nin zamlarına, baskılarına ve sürgünlerine karşı direnelim. Devrimci Yol" yazılı pankartı bırakarak dağıldılar. Olay yerine sonradan gelen polis gösteride yer aldıkları öne sürülen 3 kişiyi yakalayarak götürdü.

BULANCAK'TA

Bulancak'ta bulunan beş demokratik kitle örgütü adına yapılan ortak açıklamada, Demirel hükümetince yapılan zamlar ve gündemdeki baskı yasaları kınandı. Bu arada, Devrimci Yol ve Kurtuluş taraftarları ilçede ayrı ayrı yaptıkları gösterilerle zamları ve baskıları protesto ettiler.

TÖB—DER, Birleşmiş Gıda-İş Sendikası, DEV—OR—SEN Doğu Karadeniz Temsilciliği, Piraziz Emekçi-Der ve KDZ Kadınlar Derneği Bulancak Şubesi tarafından yapılan yazılı açıklamada, baskı ve kıyım eylemlerine karşı imza kampanyası açıldı.

TARİŞ işçileri

(Baştarafı 1.Sayfada)

ten sonra işyerimizin üretime hazırlanması için hızla çalışmalar başlayacaktır. Çok kısa zamanda işyerimiz tekrar üretime başlayabilir. Bunun için de iki üç günlük bir süre yetecektir. Olaylar doğrudan güvenlik kuvvetlerince başlatılmıştır. Meydana gelen hasarın büyük bir kısmı kullanılan panzerlerin kullanılma biçiminden ileri gelmiştir. Olaya bizzat sebep olan işçi yoktur. Bu nedenle büyük bir iyi niyetle hasar görmüş, makina ve tesisatı tekrar işleyebilir duruma getirebilmek üzere uğraş veren işyerine ve makinalarına sahip çıkan işçilerimiz iş akitlerinin fesh edilmesi kesin olarak söz konusu değildir. İşyerlerinde kadro fazlası işçi de yoktur. İşçiler arama sırasında güvenlik kuvvetlerinin olumsuz davranışları nedeniyle üretimi durdurma eylemine girmişlerdir. Genel bakım ve onarım için üretimin durdurulması gerekmemektedir. Üretime yetecek miktarda kadromuz vardır."

Öte yandan TARİŞ işyerlerinden işçi çıkarımına devam edilmektedir. Önceki gün 1. Nolu Üzüm İşletmesinde 39 Taper İş üyesi işçi, 61 Gıda İş üyesi işçi pamuk depolama da ise 2 Taper İş üyesi, Kolonya İşletmesinden 10 Gıda İş üyesi işçi işten çıkarılmıştır.

Öte yandan TARİŞ işyerlerinde işçi çıkarımına devam edilmektedir. Şimdiye kadar toplam olarak Taper İş üyesi 47, Gıda İş üyesi 71 ve Maden İş üyesi 17 işçi işten çıkarıldı. Bu arada faşistlerin ellerinde bulunan gayrı resmi listeleri iş yerlerinde duvarlara asarak işçi çıkartıldığı bildirilmektedir.

İzmir CHP İl Başkanı Sedat Akman TARİŞ'le ilgili olarak yaptığı basın toplantısında özetle şunları söyledi:

"TARİŞ'de büyük, korkunç bir oyun tezgahlanıyor. Yayınlanan ilanlarda görüyoruz ki, 1977 seçimi öncesi Aliağa Rafinerisi'nde sahnelenen senaryo aynen tekrarlanmaktadır. Hiç kimsenin ülkenin geleceği ile oynamaya hakkı yoktur. TARİŞ'de her gün emekçi kesimin sinirlerini bozan girişimlerde bulunulmaktadır. Gerçek dışı söylentilerle, baskılarla, oyunlarla ve provakatörlerin de kışkırtmalarıyla ekmeklerinin ellerinden alınacağı kaygısıyla işçiler kendilerini direnişin içinde bulmuşlardır. İradelerinin dışında yönlendirilerek tuzağa düşürülmüşlerdir. Bu zihniyetteki yöneticilerin demokratik düzen içindeki akibetleri geçmişten bilinmektedir. TARİŞ'deki uygulama yasa dışıdır. Kanunsuz lokavttır, toplu işten çıkarmadır. CHP yasal yollarla çalışanların yanında savaşımını ve uğraşısını sürdürecektir."

AKBULUT'UN AÇIKLAMASI

DİSK 3. üncü Bölge Temsilcisi Saim Akbulut dün yaptığı açıklamada, TARİŞ'te MHP'li Cemil Akbulut'un yeni oyunlar tezgahladığını belirterek şunları söyledi:

"TARİŞ bu faşistlerin işe alınmalarını sağlayabilmek için, hasar tesbiti yapmak gerekçesiyle bir hafta süreyle kapatıldı. 1300 faşist militanın bu süre içinde işe alınması tezgahlandı. Böylece İzmir'i kana bulayan vur-kaç komando örgütünün yuvası durumuna dönüştürüldü.

Şimdi TARİŞ kapatılarak bir yandan üretimi durdurup, öte yandan TARİŞ'de çalışanlara bir hafta ücretsiz izin verildi. Egemen sınıfların dünkü oyunlarını boşa çıkaran TARİŞ işçileri bundan sonra da aşlarına, ekmeklerine ve canlarına yönelen saldırıların üstesinden geleceklerdir. DİSK'e bağlı sendikalar Ören toplantısında aldıkları kararları yaşama geçirmeye kararlıdırlar."

İstanbul Barosu

(Baştarafı 1. Sayfada)

kınayarak, "ülkemizde terörün avukatları hedefleri arasına alması faşist hareketin tüm dünyada bilinen yöntemlerinden farksızdır" dedi.

Apaydın açıklamasına daha sonra şöyle devam etti:

"İnsan haklarını savunma görevini üstlenen, avukatlık mesleğini işlemez duruma getirmeyi amaçlayan hainler çetesi Adana Barosu Üyesi Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun da alçakça bir saldırı sonucu canına kıymışlardır. Kahramanmaraş toplu kırımı davasında mağdurların haklarını savunan meslekdaşımız daha önce mahkeme salonunda ve görevlilerin gözleri önünde saldırıya uğrayarak tehdit edilmişti. Bu olaydan sonra da süren tehditlere karşın meslekdaşlarımızın hayatının korunmasında gerekli önlemlerin alınmaması sorumluların kayıtsız davranışlarının yeni bir örneğini oluşturuyor."

Avukatlara yönelik saldırıların yalnız ülkemize özgü olmadığını belirten Apaydın, "Güney Amerika modeli faşizmin örneklerinden birini oluşturan Arjantin'de de yüzlerce avukat ya tutuklanarak ya da öldürülerek bertaraf edilmişlerdir. Ülkemizde terörün avukatları hedefleri arasına alması faşist hareketin tüm dünyada bilinen yöntemlerinden farksızdır. Avukat Güllüoğlu'nun öldürülmesi olayına karşı nefret duygularımızı belirtirken bunun hesabını katillerden ve adam öldürme çetelerinden mutlaka ama mutlaka soracağımızı açıklamak isteriz."

Adana Barosu Baro Üyesi Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun öldürülmesi üzerine bir bildiri yayınlayarak "çağ dışı saldırıları kınadıklarını bildirdi. Adana Barosu'nun bildirisinde şöyle denildi:

"Son aylarda baromuz mensuplarının üst üste saldırılara uğraması ve dört arkadaşımızın yaşamını yitirmesiyle gelişim gösteren yasa ve hukuk dışı durumun özellikle avukatlık ve savunma mesleğini açıkça engelleyici ve avukatların can güvenliğini ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlar kazanması savunma görevimizi sürdürmemizi engelleyemeyecektir."

MSP, mazotun parasız verilmesini istedi

ANKARA (DEMOKRAT)

MSP grubunun önceki günkü toplantısında Grup Başkan Vekili Süleyman Arif Emre, gübrenin ve mazotun parasız olarak fiş karşılığı verilmesini önerdi. Emre şunları söyledi.

"Milli Selamet Partisi Meclis Grubu olarak bu sene köylümüze mazotun ve gübrenin parasız olarak fiş karşılığında verilmesini teklif ediyoruz. Tıpkı pancar ekicisine yapılan yardımlarda olduğu gibi bu parasız fiş mukabilinde yapılacak mazot ve gübre yardımının bedeli sonbaharda hasat mevsiminde mahsulünü sattıktan sonra faizsiz olarak köylümüzden tahsil edilmelidir."

TGS, Anadolu

(Baştarafı 1. Sayfada)

yal haklarını almak için sonuna dek mücadele edeceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz" denildi. Açıklamada işverenin basın emekçilerinin özgür ve yansız haber verme çalışmalarının kırılması ve çalışanların sindirilmesine yönelik bu işlemlerin politik bir nitelik taşıdığı belirtilerek, "Basın emekçileri üzerinde oynanan oyunlara karşı tüm basın emekçileri ve kuruluşları güçbirliğine" çağrıldı.

"Silahlı kuvvetler iç hat manevrası yapılmalıdır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Savunma Bakanlığı Bütçesi üzerinde AP Grubu adına konuşan İzmir Senatörü Süleyman Tuncel, "İçinde bulunduğumuz safha anarşi ve terör değil, gayrı nizami harbin ilk safhasıdır" dedi. Tuncel Silahlı Kuvvetler'in bir iç hat manevrası yapmak zorunda olduğunu belirterek, "Bu iç hat manevrası bütün vatan sathında cereyan eden gayrı nizami harbin köküne kibrit suyu dökerek hudud boylarına dönmek olmalıdır" şeklinde konuştu.

AP Sözcüsü Tuncel, sıkıyönetimin sevimsiz olduğunu, ancak hastalanan bir insana şifa bulsun diye bazen dozajı tayin edilen zehir verildiğini, kamu düzeninin sağlıklı bir seviyeye gelebilmesi için de sıkıyönetime zaruret bulunduğunu söyledi. Türkiye'nin Silahlı Kuvvetleri'nin iç sorunlarda kullanılan ne ilk ne de son devlet olacağını savunan Süleyman Tuncel konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"AP olarak bizim teşhisimiz içinde bulunduğumuz safhanın anarşi ve terör değil, gayrı nizami harbin ilk safhası olduğudur.

Peki iç savaş bu gidişle ne zaman başlıyacaktır?

Kurtarılmış bölgeler iyice taazzuv edip, bu bölgeler arası boşluklar doldurulduğunda, fabrika, işyeri, mahalle ve köy devrimci komiteleri çevrelerine iyice hakim olduğu, kamuoyunun ekseriyetinde Silahlı Kuvvetler kağıttan bir kaplan, ayaklananların ise hakiki kahraman olduğu kanaati hakim olmaya başlaması ile birlikte olacaktır.

Halen Türk Silahlı Kuvvetleri, askeri tabirle, bir iç hat manevrası yapmak zorundadır. Bu iç hat manevrası öncelikle doğuda kat'i neticeyi aldıktan sonra, batıya teveccüh veya tersi anlamında değildir. Bu iç hat manevrası bütün vatan sathında cereyan eden gayrı nizami harbin köküne kibrit suyu dökerek, gerilerinden emin olarak hudud boylarına dönmek olmalıdır. Bu vazifelerin her ikisini aynı anda yapmak mümkün değildir. Asıl görevin ifasını mani olan tali görevin öncelikle başarılması bir askerlik kaidesidir.

Bunun süratle tahakkuku ise, yeni kanunlarla silahlı kuvvetlerimizi takviye etmekle mümkündür.

Güllüoğlu'nun

(Baştarafı 1.Sayfada)

vit ve Üstündağ çelenk gönderdi. Bu arada tüm demokratik kuruluşlar birlikte ve ayrı ayrı yayınladıkları bildirilerle "Faşist katillerce katledilen Güllüoğlu'nu" unutmayacaklarını belirttiler.

Adana halkına basın yoluyla başsağlığı dileyen Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak "Devrimci Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu faşist katillerce hunharca katledilmiştir"dedi.

Öte yandan Adana'da havanın oldukça gergin olduğu bildirildi TİP Kurucusu Avukat Ceyhun Can'ın, ADAKOBIRLIK Genel Müdürü Akın Özdemir'in, Çukurova Üniversite'si Rektör Yardımcısı Prof. Fikret Ünsal'ın, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un peşisıra Kahramanmaraş olaylarında katledilenlerin müdahil avukatı Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun öldürülmesinin bir rastlantı olamayacağını, olayların gerisindeki faşist güçlerin üzerine gidilmesi gerektiği belirtildi.

TEKEL direnişi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Cevizli Ambalaj Fabrikasında üretimin durması üzerine Anadolu'da bulunan sigara fabrikalarının zor durumda kaldıklarını ve ambalaj stoklarının bitmek üzere olduğunu iddia eden Mıhlacı bu durumda 60 bin kadar Tekel işçisinin iş yapamaz durumda kalacağını söyledi.

Öte yandan Tekel işçilerinin direnişi sürerken, 2 günlük iş bırakma ile direnişi destekleyen Paşabahçe Rakı ve İspirto Fabrikası işçileri, aylık net ücretlerinin 25 bin lira olmasını istediler.

Yeni toplu sözleşme döneminin 1 Mart'ta başlayacağını bildiren işçiler Tek—Gıda İş Sendikası'na isteklerini içeren bir mektup gönderdiler.

İşçilerin mektuplarında toplu sözleşmede dikkate alınması gereken konular şöyle sıralandı:

Her geçen gün artan hayat pahalılığı karşısında sözleşme 1 yıllık olmalı. Aylık net ücret 25 bin -35 bin lira olmalı. Sözleşme işkolu seviyesinde değil, Tekel'in her işyeri için ayrı yapılmalı. Toplu sözleşme işçilerin onayına sunulmalı, kabul edildiği takdirde imzalanmalı, aksi halde greve gidilmeli, yani son söz işçinin olmalıdır. İşten çıkartmaya ve disiplin cezası vermeye işçilerden seçilmiş Disiplin Kurulu karar vermelidir. 1 Mayıs, işçi bayramı olarak kabul edilmelidir. Kreşlerde çocuklara ücretsiz süt verilmeli, haftalık çalışma saati 48'den 40'a indirilmelidir. Mevcut toplu iş sözleşmesinin 96. maddesindeki insan hayatını hiçe sayan iğrenç tarife kaldırılmalıdır. Bunun yerine işyerinde seçilecek Sağlık ve Kaza Komitesi, işyerinin sağlığı ve güvenliği ile ilgili kararları almalı, iş kazalarında işverence ödenecek tazminatı tesbit etmeye yetkili olmalıdır.

İşçiler insani ve yasal olan bu isteklerini burjuvazinin bir lütuf gibi vermeyeceğini, haklarını dişe diş, göze göz yürütülecek kararlı bir mücadele ile alabileceklerini belirterek, "Tekel işçilerini faşistleştirmeye ve yenmeye güçleri yetmeyecektir." dediler.

Odun ve lastiğe

(Baştarafı 1. Sayfada)

dan sağlanan hammadde fiyatlarındaki artış dolayısı ile otomobil, otobüs, kamyon ve benzeri araç lastiklerinin fiyatlarında yeni düzenlemeye gidildiğini bildiren imalatçı firma yetkilileri, dünya konjonktürü fiyatlarındaki yükselişin etkisi toplu sözleşmelerin getirdiği artış ve ithal fiyatlarındaki yükselme nedeni ile gümrük indirimine rağmen lastik fiyatlarına yüzde 35'i aşan bir zam getirilmesi gereğinin doğduğunu söylemişlerdir.

İSTANBUL'DA BİR ÇEKİ ODUNUN SATIŞ FİYATI 875 LİRA OLARAK BELİRLENDİ

Öte yandan İstanbul'da odunun satış fiyatı yeniden belirlendi ve bir çeki kesilmiş odunun fiyatı, beş kilometreye kadar eve teslim koşulu ile 875 lira olarak kabul edildi.

İstanbul Belediye Encümenince kabul edilen karar üzerine İstanbul'da odunun çekisi dünden itibaren yüzde 20'ye yakın zamlı olarak satılmaya başlandı.

İstanbul Belediye Zabıtasının odun depoları üzerindeki denetimi aralıksız sürdürdüğü belirtilerek, belediyece konulan fiyatın üstünde satış yapan odun depolarının cezalandırılacağı bildirildi.

Faşistler Yozgat'ta otobüs durdurup bıyık kesiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

YSE—İş Yönetim Kurulu hükümete ve basına açık bir mektup yazdı. Mektupta doğudan gelen otobüslerin yolunun Yozgat ili içinde kesildiği, yolcuların dövüldüğü, bıyıklarının kesildiği belirtildi.

YSE—İş işyerinde de devrimci işçilere ekonomik ve idari baskıların yapıldığı, KÖY—YSE—İş Sendikası'na üye olan işçilerin aylıklarının ödendiği, YSE—İş Sendikası üyelerinin ise ücretlerinin ödenmediği kaydedilen mektupta şöyle denildi:

"a—Belli bir grup kendi fikrini taşımayanlara yaşama hakkı tanımamaktadır.

b—Doğu otobüsleri şehir içinde önü kesilmek suretiyle yolcular dövülmekte, bıyıkları kesilmekte, seyahat hürriyeti engellenmektedir.

c—Şehrin pazarı olan salı günleri yoksul halka zorla gazete ve bildiri satılmak suretiyle para toplanmaktadır.

d—Başı olduğu örtülü MC'nin kurulmasıyla daha önce YSE—İş yerinde anarşik olay çıkardıkları, işi durdurdukları gerekçesiyle bağımsız mahkemelerce hapislik ve para cezasına çarptırılan militanları tekrar işbaşı yaptırmak suretiyle YSE'deki iş huzurunun ve barışın bozulmasında bakanınız bizzat yardımcı olmuştur.

e—YSE Müdürü, parti yönetiminden istifa ederek geldiğini, yanlı çalışmasının gayet doğal olduğunu söylemektedir.

f—Yine YSE Müdürü, kendisinden daha güçlü bir gücün bazı yasal olmayan işlemleri kendisine zorla yaptırdıklarını ve yapacağını açıkça söylemektedir.

g—Müdür muavini sol kesimin YSE'de çalışmasının gerekli olmadığını, tüm baskı unsurlarını sol aleyhine çalıştıracağını söylemektedir.

h—Ocak 1980 ayı maaşlarını sadece sağ görüşlü KÖY—YSE—İş Sendikası üyelerine ödendi. Sol görüşlü ve YSE -İş Sendikası üyelerinin ücretleri ödenmedi. Ekonomik ambargo mekanizması sol aleyhine çalıştırmakla kalınmamış olup, Anayasa, İş Kanunu ve toplu iş sözleşmesi rafa kaldırılmıştır.

Şimdi biz soruyoruz: Bir Allahın kulu yok mu ki tüm bu gidişe dur desin? Kutsallığını kaybeden YSE—İş yerine huzur ve barış getirsin. Yine soruyoruz ki, yukarıdaki uygulamalar demokrasi ile idare edilen hangi ülkede oluyor? Siz gibi düşünen ve sizin yandaşlarınız YSE İl Müdürlüğü'nde tam bir saltanat sürerken, siz gibi düşünmeyenlerin ezilmesi, horlanması, baskı altında bulundurulması demokratik bir ülkede yaşayışımızdan dolayı en azından ayıp değil mi?

Soruyoruz, bu gidiş nereye? Ne zaman bu tür uygulamalara dur diyeceksiniz? Hiç bir Allahın kulu bu tür uygulamalara razı olmaz. Sizinde razı olmayacağınızı umarak, ilginizi ve mektubumuzun cevabını tez elden bekliyoruz."

NE ALIRSAN 12,5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3287/45

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—
YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt. cm) 400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm) 320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700.—TL
Yayın ilanları... 400.—TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10.—TL.

İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5
Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

ALTIN FİYATLARI

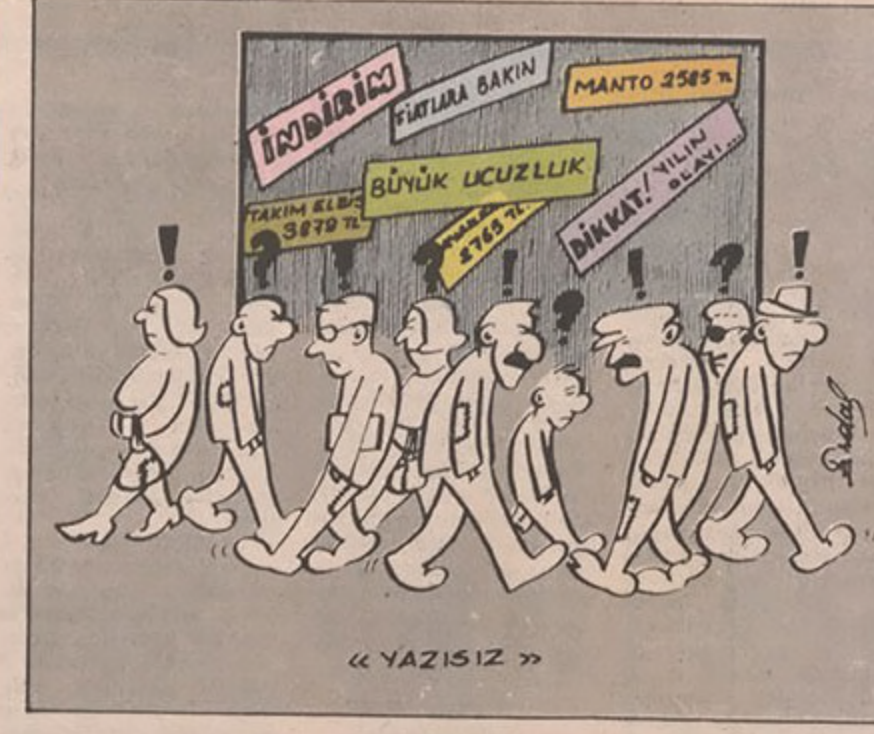
Cumhuriyet	9800	10.000
Reşat	11.000	11.500
Hamit	9600	10.000
Aziz Vahit	9000	9200
İngiliz (Kral)	10.400	10.700
Frank	8000	8500
24 Ayar Standart	1530	1550

"EKONOMİYİ KURTARMA" KARARLARI DEDİLER HEP ONLAR KONUŞTULAR

BİR DE BİZ KONUŞALIM

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ-4

Buyrun ucuzluğa...

« YAZISIZ »

799, 999, 1299 ... ucuzluk diye müşteri çekme yöntemi...

Bu pahalılıkta indirimli satışlar neye yarar?

(HABER MERKEZİ)

İstanbul'da gelenekselleşen ucuzluk 1 Şubat'ta başladı. Hani binlerce insanın soğuktan tir tir donarak da olsa bir paltoyu; bir ayakkabıyı yüz, iki yüz lira daha ucuzuna alabilmek için beklediği ucuzluk!

Büyük şehirlerin, büyük mağazalarının vitrinlerinde koca koca yazılar, koca koca rakamlar "Tenzilatlı Satışlar", "En ucuzu burada", "Ucuzluğumuz sadece 15 gün" gibi. Bir de sonunda 9 rakamının eksilmediği fiyatlar. 799, 999, 1279.. diye sıra sıra. İnsanlar 799 görünce koşuyor. Hiç değilse 800 değil diye. Bu da ucuzluk adına müşteri çekmek için başvurdukları reklam yöntemlerinden biri.

Peki ucuzluk ayında alışveriş yapanlar bu konuda ne diyor? Ya satıcılar?

Ucuzluk alışverişine çıkan vatandaşların pek çoğu "Sanırız bu son alışverişimiz. Aylardan beri ucuzlukta bir iki eksiği tamamlarız diye ayırdığımız üç beş kuruşu bundan böyle ayıramayacağız. Bu zamlar, bu pahalılık. Artık ölene dek şu son aldığımız paltoyla idare etmeye çalışırız. Ayakkabılara da pençe üstüne pençe." diyorlar.

Ucuzlukta gerçekten ucuz oluyor mu diye soruyoruz bir hanıma. "Eh biraz" diye yanıtlıyor bizi. "Üç beş kuruş daha ucuz oluyor. Gerçi biz ucuzluktan alana kadar zamanı geçiyor ama seneye hazır olur diye alıyoruz" diyerek tamamlıyor sözünü.

Özellikle giyim eşyalarında uygulanan ucuzluğa rağbet bu sene geçen yıla oranla daha düşük. Satıcılar müşterinin her yıl daha azaldığını belirtiyor. Nedenini de "halkın alım gücünün her geçen gün düşmesi" olarak açıklıyorlar. Peki ucuzluğu niye yapıyorsunuz diye soruyoruz? Yoksa halka hizmet mi sadece? Biraz açık sözlü bir dükkan sahibi yanıtlıyor.

"Açıkçasını söylemek gerekirse halka hizmetten önce elinde kalan malı çıkarmayı amaçlar bir çok esnaf. Ne yapsın onun da ekmek parası. Malı elinde kalınca seneye satamaz ki. Biliyorsunuz bir de moda illeti var. Kalan malın modası seneye geçer. Satamayız. Elimizde kalmaması için de bu yıldan elden çıkarıp parava dönüştürmeye çalışırız. Tabi öbür yandan da elden çıkarmak için fiyatlar düşürülünce halka hizmet götürülmüş oluyor"

Halkımız da bu "hizmet"ten yararlanmaya çabalıyor. Ve ucuzlukta alışveriş için ite kaka, araya taraya kendine uygun birşey buluyor. Ama bu seneki izlenimimiz gelecek yıla ucuzlukların bile, halkın gereksinimini karşılayamaz olacağı.

Çünkü bu gidişle insanlarımız karnını bile zor doyurur olacak. Nerede kaldı giyinmek, ev döşemek vb...

Ankara'da ucuzluk yapan büyük mağazalar sürekli ve önemli müşterilerine indirimli satışlar başlamadan önce birer davetiye mektubu yollar ve kaliteli mallarını önce cebi dolu alıcılarına sunar. Bu özel satışların ardından bakarsınız mağazanın havası değişivermiş. Artık vatandaşa büyük bir bağışta bulunuyormuşcasına gösterilir mallar.

FATOŞ ERCAN

Kış için çocuğun gereksindiği paltoyu, karısına söz verdiği ayakkabıyı almak için çarşıya çıkan dar gelirli emekçi şaşırır kalır. Gerek reklamlarla ve ilanlarla gerekse vitrin düzenlemeleriyle bol bol propagandası yapılan indirimli satış yoktur ortada. Fiyatlar düşürülmüş ama ortada alınacak mal yok. Buyurun ucuzluğa...

İndirimli satışlar başlar başlamaz Ankara'da mağazaları dolaştık ucuzluk var diye alış verişe çıkmış bir yurttaşla konuştuk. "Ucuzluk yapılmış ki ne ucuzluğundan söz ediliyor, anlayamadık..." diyor Fatoş Ercan. Aradığı kullanışlı dayanıklı ve ucuz malı bulamamışlığın hoşnutsuzluğuyla şöyle devam ediyor, "İyi mallar kaldırılmış, önceden mağazalarda olanlardan çok farklı, eski ve modası geçmiş mallar piyasaya çıkartılmış. 1 saattir geziyoruz, ceket, pantolon türü şeyler almak niyetiyle sokağa çıktık, ama çarşılar hem çok kalabalık, hem de alabilecek miyiz bilemiyoruz."

Ucuzluk olayının ardındakileri saklamayan bir dükkan sahibiyle konuşuyoruz. Pantolon satıyor. "Ucuzluk olayı bir formalitedir. 880 liralık bir gömleğin üzerini karalayıp, 650 liraya düşürülmesinin nedeni durmuş olan bir piyasaya canlılık kazandırma ve senenin eskimiş mallarını piyasaya sürüp bunların elden çıkmasını sağlamaktır." diyor dürüstçe.

YARIN

ET ATEŞ PAHASI

Açık sözlü esnaf, "ucuzluk"ta halka hizmetten çok, elde kalan kalitesiz malı satmanın amaçlandığını söylüyor.

MESUT ÖZEKE
(İstanbul Şoförler Derneği Başkanı)

"SON ZAMLAR VE DEVALÜASYON DIŞ BAĞIMLILIK OYUNLARINDAN BAŞKA BİRŞEY DEĞİLDİR."

Hükümet liberal ekonomiye döndü. Yani şoför esnafımızın arabasını çalıştırmak için gereksinme duyduğu tüm yedek parçalar, yağ, benzin vs. gibi serbest piyasada istenilen fiyatla satılırken, esnafımız hala tarife ile çalışıyor.

Esnaf tedirgin, perişan ve ruhi bunalım geçiriyor. Arabasını satacak, satamıyor. Esnafımız, özellikle elindeki 8 silindirli arabaları satmak istiyor. Bu tür arabaları satmasına benzin bulamamaları neden oluyor.

Son zamlar ve devalüasyon, dış bağımlılık oyunundan başka bir şey değildir. Emperyalizm, demode olmuş mallarını bizim gibi geri bıraktırılmış ülkelere satmak, hemde halkı tehlike var gibi göstererek ve tedirgin ederek var olan duruma mecbur etmek.

Emperyalist ülkeler bizi kasıtlı olarak karayolu taşımacılığına teşvik ederek, demiryolu ağımızın geri kalmasına neden olmuşlardır. Karayolu taşımacılığımızın gelişmesi onlara olan bağımlılığımızı sürekli kılmış sömürümüz perçinleşmiştir. Bu durum devam ediyor.

DERVİŞ GÜNDAY
(Ankara Umum Otomobilciler ve Şoförler Derneği Başkanı)

"EN FAZLA KAZANÇLI ÇIKANLAR STOKÇULAR, VURGUNCULAR, TEFECİLER OLACAKTIR."

IMF'nin emriyle yapılan devalüasyonlar, alın teriyle para kazanan namuslu kişilerin yok olmasına yönelik olmaktan başka bir işe yaramamıştır. Bundan en fazla kazançlı çıkanlar stokçular, vurguncular, tefeciler ve gayrı meşru yollardan kazanç sağlayanlardır.

Öte yandan yine ezilen horlanan, alın terini ekmeğine katık eden, bir dilim ekmek için gece gündüz çalışıp emeğinin karşılığını alamayan halkımız ve halkın bir parçası olan şoför esnafı olmuştur.

Akaryakıta yapılan zamdan sonra alacağımız zam bize ve halkımıza hiç bir şey kazandırmayacaktır, aksine çok şey kaybettirecektir. Akaryakıta yapılan zam şöför esnafını açlığa, perişanlığa ve yok olmaya sürüklemektedir ve devalüasyonların şamarını en fazla şöför esnafı yemektedir.

Öte yandan şöförlerimiz yapılan zamdan dolayı müşteri bulamayacak, gece gündüz bir depo benzin için çalışacak, geriye kalan bir kaç kuruşu da tamirci, parcacı ve lastikçiye verdikten sonra bir dilim ekmeği alacak parası kalmayacaktır.

İstemediğimiz halde yapmak zorunda kaldığımız taksi ve dolmuş zamlarının en büyük sorumluları şimdiye kadar ekonomiyi canlandırma safsatalarıyla ortaya çıkmış beceriksiz hükümetlerdir.

Yapılan bu zamlar hiç bir suçu olmayan şoför esnafı ile halkımızı karşı karşıya getirmiştir. Bu duruma gelinmesinin vebalini biz değil bizi bu hale getirenler çekeceklerdir.

Ankara Umum Otomobilciler ve Şoförler Derneği olarak, haklı olarak istediğimiz zamlar da dahil olmak üzere yapılan tüm zamları kınıyor ve protesto ediyoruz.

TV KÖŞESİ

Kütüphane ne işe yarar?

İster inanın ister inanmayın ama, TRT'nin kitaplığı şu anda sadece kitap deposu olma işlevini görüyor. Bütün kitaplar sandıklanmış, bir köşede yığılmış durumda ve kütüphane memurları da bu "kitap mezarlığı"nı beklemekle görevlendirilmişler.

Olayın başlangıcı TRT Eski Genel Müdürü Cengiz Taşer dönemine dek uzanıyor. Cengiz Taşer, "TRT'de kütüphaneye ne gerek var?" diyerek kitapları paketletmiş ve o gün bugündür kitaplık kapalı durumda.

Tüm TRT çalışanları kütaphanelerinin açılacağı günü bekliyor ve soruyorlar: "Kütüphane ne işe yarar?"

TRT yetkilisi mi, militan mı?

İstanbul Haber Bürosu yetkililerinden biri işyerinde silahla dolaşıyor, sağa sola tehditler yağdırarak, "tek yetkilinin kendisi olduğunu" söylüyormuş. Yine aynı zat-ı muhterem TRT'yi yurtsever, demokrat memurlardan temizleyeceğini, ortalığı "düzelteceğini" yineleyip duruyormuş.

Bunun kim olduğunu öğrenmek o kadar önemli değil ama, asıl önemli olan, bu kişinin TRT yetkilisi mi, yoksa militan mı olduğu.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 17. bölümünde Candy Meksika'ya doğru arabayla maceralı bir yolculuk yapmaktadır. Yoldan bir de aile alırlar. Hastalanan çocuk için Candy arabayı kaçırır ve çocuğu kurtarır.

19.30 THM TOPLU PROGRAMI

20.00 HABERLER

20.35 MİNİK BALE

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ

Orhan Tuncel ve Süleyman Saylan tarafından hazırlanan dizi belgeselin bugün yayınlanacak olan 6. bölümünde, Girne limanı, Saint Hısarion kalesi, Girne Halk Sanatları Müzesi, ağa Cafer Paşa Camii, baldöken mezarlığı, deniz şehitliği Ömer türbesi ve Karaoğlanlı şehitliği tanıtılıyor.

21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

Yönetmenliğini Osman F. Seden'in yaptığı ve başlıca rollerini Ediz Hun, Gülşen Bubikoğlu, Ahu Tugbay, Bülent Kaybas, Hulusi Kentmen, Adile Naşit, Suzan Avcı ve Mete İnselen'in paylaştıkları "100 lira ile evlenilmez" adlı filim yayınlanacak.

Ediz ile Bulent bir reklam şirketinde çalışmaktadırlar. Gülşen ve Ahu kumaş tüccarı Adana'lı Hacı Saffet bey'in kızlarıdır. Günün birinde kızların babası İstanbul'a kızlarını kontrole gelir. Olaylar bundan sonra gelişir.

İsteyin alavere-dalavereli, bol güldürülü, "üst tabaka" insanlarının "sorunlarını", "alt tabakaların" ise sınıf değiştirme çabalarını yansıtan bir film, filmin tek özelliği Yeşilçam'ın romantik jönü Ediz Hun'un son filmi olması.

Bugün halkımız üzerinde gittikçe artan baskılar ve hayat pahalılığı gündemdeyken, herhalde TV yöneticileri bu filmi ezilen kitlelerin sorunlarını unutmaları için seçmiş olsalar gerek. Amaçlarına ne ölçüde hizmet edebilir, onu da tahmin etmek güç değil.

22.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

23.15 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Çocuk ve Çağı – Küçük Ev – Kaptan Onedin – Çukur – Zaman Zaman İçinde – San Fransisco Sokakları

ÇOCUK GAZETESİ

Tavuklar "Savaşmadan özgürlük yok" demişler

Büyükçe bir kümese
Bir gün tilki dadanmış
Al horoz erken kalkar
Ona kafa tutarmış

"Tilki güçlü değildir"
diye ötermiş her gün
Tavuklar ve horozlar
Tilkiden korkarlarmış.

Aradan günler geçmiş
On arkadaş olmuşlar.
Toplanmışlar bir yere
Savaş planı kurmuşlar.

İlkönce karşı çıkmış
Diğer tavuklar buna.
Tilki düşmüş çukura
Zıplamış hep boşuna.

Ev sahibi tilkinin
Tüm dişlerini sökmüş.
Sevinmiş hep tavuklar
Tilki gözyaşı dökmüş.

Tavuk yemesin diye
Boynuna çan takmışlar.
Tavuklar arkasından
Güle güle bakmışlar.

Günler geçmiş aradan
Ormana bir tilki gelmiş
Tavuklar birleşmişler
Savaşalım demişler

Ormandaki tilkiler
Çaresiz tükenmişler.
Tavuklar "savaşmadan
Özgürlük yok" demişler.

A.Ö. Fatsa Ortaokulu 3. Sınıf Öğrencisi.

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

